

PEACE Info (January 12, 2023)

- Myanmar Civilian Govt, Revolutionary Organizations Discuss Forging Greater Cooperation
- Myanmar's junta continues to target anti-junta doctors for arrest
- Patheingyi Prison inmates face new abuses in wake of recent unrest
- Inmate protest at Myanmar prison sparked in part by 'preparation for execution'
- Myanmar's Junta Adds New Charge Against Kachin Christian Leader
- After the Military Council burned down 15 houses in Wa Kone village, some residents have not dared to return to the village
- 10,000 more IDPs fled the on-going war in Doooplaya district The KNU 6th Brigade zone, during first week of the new year
- Myanmar junta hits ethnic rebels with air strikes near India border
- Five killed in junta airstrike on Chin resistance force headquarters near Myanmar-India border
- Myanmar Junta Bombs Chin Resistance HQ Twice in Week
- Soldiers Arrest 136 Rohingya During Yangon Raid
- Australian Economist Says Myanmar Junta Has Revoked his Amnesty
- Myanmar junta tells ASEAN to stay out of its affairs in response to bloc's envoy plan
- Indonesia and ASEAN set up new Office to Deal With Myanmar Crisis
- New ASEAN Chair Promises Hope for Myanmar
- Discovery of junta family assets in Thai raid prompts call for probe
- Thailand Asked to Probe Myanmar Junta Boss's Links to Criminal Underworld
- မြန်မာ့တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်နေ
- ပင့်သာတိုက်နယ် ဒေသခံ ၃ ဦး မီးရှို့သတ်ခံရ
- မီးရှို့ခံရသည့် ဒီပဲယင်းမြို့နယ်မှ ရွာသားများ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အကူအညီလိုအပ်
- စစ်တပ် ဝင်ရောက်မီးရှို့ဖျက်ဆီးသဖြင့် ဆားလင်းကြီးပြည်သူ ၇၀၀၀ ကျော် စစ်ဘေးရှောင်နေရ
- ဖာပွန်ခရိုင် လေးဝါးရွာကို စစ်ကောင်စီလေယာဉ်ဖြင့်ဗုံးကြဲ၊ ခရစ်ယာန် ဘုန်းကြီးအပါအဝင် ၄ ဦး သေဆုံး
- လှိုင်းဘွဲ့မှာ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခံရ၊ ဆရာတော် နှစ်ပါးအပါအဝင် ငါးဦးသေဆုံး
- မေးမြန်းခြင်းကဏ္ဍ - ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၂) ဟောင်း ပဒိုမန်းမန်းနှင့် မေးမြန်းချက်
- စစ်ကောင်စီကင်းစခန်းများကြောင့် နယ်စပ်ရှိ ဒေသခံစစ်ရှောင်များ နေထိုင်သွားလာလုပ် ကိုင်ရန် အခက်ကြုံနေရ
- လေကြောင်းပိုင်နက်ကျူးကျော်တဲ့ စစ်ကောင်စီကိုတားဆီးဖို့ အိန္ဒိယကို Fortify Rights တိုက်တွန်း
- လေပိုင်နက်ကျော်လွန်အသုံးပြုနေသည့် စစ်ကောင်စီကို ပြင်းထန်စွာအရေးယူရန် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများကို NUG တိုက်တွန်း
- မြန်မာလေတပ်ဗုံးကြဲမှု အိန္ဒိယမြေပေါ်ကျရောက်ပြီး နယ်စပ်နေပြည်သူများကိုထိတ်လန့်စေခဲ့
- ရခိုင်နဲ့ ပလက်ဝမှာ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ကိုးသောင်းနီးပါး နေရပ်မပြန်နိုင်သေး
- တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေ စစ်ကောင်စီရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို ဟန့်တားဖို့ TNLA တိုက်တွန်း
- စစ်ကောင်စီသည် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုမျိုးစုံကို ချိုးဖောက်လျက်ရှိဟု PSLF/TNLA ထုတ်ပြန်

- ကုန်းသာ စစ်ရှောင်များ နေရပ် မပြန်နိုင်သေး
- နိုင်ငံတဝန်း နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသူ ၁ သန်းခွဲကျော်ရှိ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအကူအညီ လိုအပ်ဟု ကုလပြော
- တရုတ်တည်း စစ်ကောင်စီအကြမ်းဖက်တပ်ဖွဲ့ဝင် အယောက် ၂၀ ကျော်သေဆုံး
- စစ်တပ်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူအယောက် ၂၇၃၀ ထိ ရှိလာ
- CDM မူဝါဒ အမြန်အတည်ပြုပေးရန် NUG အပါအဝင် ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းများကို ပညာရေးအင်အားစု ၁၅ ဖွဲ့တောင်းဆို
- တရုတ်အထူးသံတမန်သစ် NUG နှင့် တွေ့ပါ
- ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရုံဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရေးပြဿနာမဖြေရှင်းနိုင်ဟု ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ ဥက္ကဋ္ဌပြော
- အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တွေနဲ့ မဆက်ဆံဖို့ အာဆီယံကို စစ်ကောင်စီတုံ့ပြန်
- မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ASEAN အထူးသံတမန် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာ
- မြန်မာ့အရေး အာဆီယံအထူးကိုယ်စားလှယ် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရဲ့ အခန်းကဏ္ဍ
- အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်သစ် မြန်မာ့အရေး ဘယ်လိုကိုင်တွယ်မလဲ
- မြန်မာ့အရေး အရှိန်မြှင့်အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ အင်ဒိုနီးရှားကို HRW တိုက်တွန်း
- စစ်ခေါင်းဆောင်မိသားစု ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကိစ္စ ထိုင်းရဲက ဆက်မစစ်သေး
- စစ်ကောင်စီအကြီးအကဲမိသားစု ဥပဒေမဲ့လုပ်ရပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်မှုရှိမရှိစုံစမ်းဖို့ ထိုင်းအစိုးရကို APCR တိုက်တွန်း
- ရွှေတြိဂံ မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုတွင် အစိုးရ အရာရှိများ ပါဝင်ပတ်သက်မှု

Myanmar Civilian Govt, Revolutionary Organizations Discuss Forging Greater Cooperation

By THE IRRAWADDY | 12 January 2023

Myanmar's civilian National Unity Government (NUG) discussed possible responses to the ongoing arrests of anti-regime protesters and activists, as well as ways of forging greater connections between the country's various revolutionary forces on Tuesday.

NUG Acting President Duwa Lashi La, Prime Minister Mahn Win Khaing Than and ministers held an online meeting attended by a dozen revolutionary organizations, both armed and political, from around the country.

"When we reported on and asked [for their ideas] about the current situation we face on the ground, including the arrests of protesters, Minister of Home Affairs and Immigration U Lwin Ko Latt answered our questions and suggested ways they could help," a young member of a revolutionary organization who attended the meeting told The Irrawaddy.

During the meeting, the acting president emphasized the need for mutual trust between the NUG and anti-regime activist groups, saying it was evident the young revolutionary generation had many new ideas. He said he was amazed by their innovative protest methods, which consistently captured the attention of the public and the entire international community, according to a statement released on the acting President's Facebook page.

"My respect and esteem for young people involved in various revolutionary protest groups have never wavered," Duwa Lashi La told the representatives of revolutionary organizations.

The ethnic Kachin leader invited open criticism of his government, saying it welcomed public input and would respectfully listen to the opinions of the anti-regime activists.

"When a mistake is made, we never hesitate to correct it," the President said.

He added that the various political activist organizations are expected to be a key force in establishing a federal democratic country.

At the meeting, the questions regarding the political protesters and activists were fielded by the relevant ministers, and their recommendations and suggestions recorded and accepted, according to the chairman of the Octopus Youth Organization.

"Through this meeting, we saw more intimacy and openness, more unity. I think that will make the movement stronger," he told The Irrawaddy.

A young member of a revolutionary organization said the meeting was positive, and revolutionary forces were encouraged to directly criticize the government.

"It would be good to hold more such meetings," he said.

Ko Nan Lin from Anti-junta Alliance Yangon, who attended the meeting, said he hoped such open discussion with the NUG would make the opposition to the junta more harmonious, coordinated and cooperative.

Anti-coup protests erupted around the country after the military seized power on Feb. 1, 2021, ignoring the desire of the people, who turned out strongly to elect the National League for Democracy in the November 2020 poll despite peak pandemic conditions.

The NUG acting president said that the protests were the first step in the Spring Revolution, as important as the diplomatic struggle, prison strikes and armed resistance, according to the Octopus Youth Organization chairman.

Young protesters and members of revolutionary forces continue to be arrested by the regime around the country. Regime forces have raided safe houses and violently arrested pro-democracy activists. Therefore, the number of protests against the military dictatorship in large cities such as Yangon and Mandalay has decreased, but bold young protesters have managed to carry out occasional flash mob protests and use other creative methods to voice opposition to the regime.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmar-civilian-govt-revolutionary-organizations-discuss-forging-greater-cooperation.html>

Myanmar's junta continues to target anti-junta doctors for arrest

'We left the government medical sector because we couldn't continue working for a group of terrorists.'

By RFA Burmese | 2023.01.12

Doctors and other medical professionals protest the military coup in Yangon, Myanmar, Feb. 15, 2021. RFA

Myanmar's junta continues to arrest doctors and other medically-trained workers for participating in a civil disobedience movement to resist the military junta's 2021 coup, healthcare workers say.

In the months following the February 2021 coup, about 60,000 medical workers, including doctors, nurses, pharmacists and other healthcare employees, joined teachers, bankers and engineers who walked off their jobs, bringing the country's administrative machinery to a halt, defying the junta's orders to go back to work.

Overt anti-junta protests and activities have faded amid a relentless crackdown by the military on the so-called Civil Disobedience Movement, or any form of opposition, over the past two years, although many doctors have refused to return to their jobs.

Some medical professionals have joined or started private clinics and hospitals to continue their practice. But junta forces are searching for those who have done so or gone into hiding and arresting them.

In December alone, authorities arrested at least 15 medical professionals involved in the movement, according to an Radio Free Asia tally.

“It is obvious that health workers are being targeted by the military as if they were enemies,” said Dr. Sit Min Naing, an official with the CDM Medical Network, a group of anti-junta medical workers.

“We left the government medical sector because we couldn’t continue working for a group of terrorists who unfairly seized the power of the country against the people’s will,” he said.

Doctors and healthcare workers hold signs as they take part in a demonstration against the military coup in front of the Chinese Embassy in Yangon, Myanmar, Feb. 11, 2021. Credit: AFP

Destroying Myanmar from within

Since the coup, junta forces have arrested 355 doctors and medical professionals who participated in the movement, and revoked the medical licenses of 557 doctors, whom they then fired, according to the CDM Medical Network.

Medical personnel have also been caught up in police and military raids, which have left 83 doctors and other medical professionals dead since the coup, and another 789 injured, the group found.

Detaining and killing medical doctors and other professionals who are valuable to the country is destroying Myanmar, said Dr. Zaw Wai Soe, minister of health and education under the shadow National Unity Government.

“These people who selfishly crush everyone and everything so that they can stay in power, must not exist,” he said. “These arrests indicate that our country must not have these people who simply lack common sense and the ability to distinguish what is right from wrong.”

Nevertheless, nearly 45,000 healthcare workers are still participating in the movement by defying the junta’s order to return to work in public hospitals, the CDM Medical Network says.

Among those arrested last month was Dr. Win Khaing of Mandalay Medical University, an expert in urology and renal surgery, said a physician with knowledge of the situation.

Military officers in civilian clothing arrested Win Khaing on Dec. 25 while he was providing treatment to patients at a private clinic in Mandalay's Chan Aye Tha San township, said the doctor, who also was part of the movement.

The junta now is planning to arrest other medical professionals in connection with Win Khaing, he said.

Junta spokesman Maj. Gen. Zaw Min Tun told RFA in March 2022 that the regime had to take legal action against those who participated in the movement because they were the main source of encouragement for anti-military activities.

He also said it was unacceptable for medical professionals in the movement to work at private clinics instead of government hospitals.

Medical doctors and healthcare workers from eight townships in Naypyidaw, Myanmar, march in protest against the military coup, Feb. 12, 2021. Credit: RFA

Random arrests

The military is randomly arresting doctors – even in their homes – who were involved in the movement and who have been providing medical treatment at private hospitals, the physician said.

The junta has gone after other doctors in Mandalay, and ordered five private hospitals, including Nan Taw, Myo Taw, Kankaw, Htet Nay Lin and Sein Pan, where physicians who participated in the movement work, to shut down for four months as of Jan. 1, sources said.

The State Administration Council, the formal name of the junta, took the measures as a threat to private hospitals not to hire doctors who refuse to work in public hospitals under the military regime, said a Mandalay resident.

“Some hospitals cannot operate without professionals, so some of them joined these private hospitals and worked for them after they distanced themselves from the military-operated hospitals,” said the resident, who declined to be named for security reasons.

“Now, the situation is that the hospital owners dare not employ these doctors or nurses or whoever is involved in the movement, because of these problems,” the person said.

Soldiers also arbitrarily arrested Myint Moh Kyaw, a doctor at Kalay Public Hospital in northwestern Sagaing region, at a checkpoint in the town of Kalay on Dec. 26, a township healthcare worker said.

The physician, who joined the civil disobedience movement during its early days, had opened his own medical practice in Mingalar Garden and was treating patients there.

Following his arrest, other health care professionals became concerned that military authorities would arrest other doctors and nurses who had participated in the movement, said the source who declined to be named for safety reasons.

Myint Moh Kyaw, who treated many patients and charged them low fees for medical treatment and surgery, encouraged young people to participate in street protests against the military regime, the health care worker said.

“We have to be on alert now that Dr. Myint Moh Kyaw has been arrested,” the person said. “We always have to check our surroundings.”

Translated by Myo Min Aung for RFA Burmese. Written in English by Roseanne Gerin. Edited by Malcolm Foster.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/anti-junta-doctors-01122023142124.html>

Pathein Prison inmates face new abuses in wake of recent unrest

The wife of a political prisoner connected to the outbreak of violence at the prison late last week has also reportedly been targeted

[Esther J](#) | Published on Jan 12, 2023

Prison guards prepare to crack down on inmates of Shwebo Prison in May 2019 (Myanmar Now)

Political detainees inside Pathein Prison in Ayeyarwady Region have been hit by new restrictions following a recent outbreak of violence, according to a source close to the prison.

On Monday, prison guards shaved the heads of all male political prisoners and confiscated items sent to them by their families, including food and clothing, the source said.

They are now required to wear prison-issue clothing and are only given one meal a day, he added. Care packages are no longer permitted.

On January 6, violence [broke out](#) inside the prison after eight inmates were taken from their cells the previous day for staging a protest amid rumours that a condemned prisoner, [Kaung Khant Kyaw](#), was soon to be executed.

Seven of the prisoners were later returned to their cells, but their leader, Mae Gyi, was not among them.

As tensions rose over the incident, prison guards reportedly attacked an inmate with a baton, prompting others who witnessed the assault to rush to his defence.

At least one prisoner, 33-year-old Wai Yan Phyo, was killed in the ensuing melee. In a statement, the regime claimed that he had been beaten to death by fellow inmates.

The statement also blamed the incident on the prisoners, accusing them of attacking prison guards.

The funeral photo of Wai Yan Phyo, a political detainee killed in the crackdown on a protest at the Patheingyi Prison (CJ via Radio Free Asia)

Mae Gyi, who is also known as Win Min Htet, has not been seen since he was separated from the other prisoners, raising fears about his safety.

“It would be some consolation to his family if the authorities confirmed whether he was dead or alive,” said Myanmar

Now’s source, who spoke on condition of anonymity.

On January 7, junta troops reportedly arrested Sandar Aye, the wife of political prisoner Win Htun Aung, who was among the eight inmates who joined the protest led by Mae Gyi.

The reason for her arrest remains unclear, but there were concerns that she was being targeted as retaliation for her husband’s alleged role in stoking unrest.

On Sunday, the Assistance Association for Political Prisoners (AAPP) released a statement condemning the junta’s treatment of Patheingyi Prison inmates as a violation of the UN Convention Against Torture.

“This is even worse than what we have heard of from other prisons,” an AAPP official told Myanmar Now. “This is a grave criminal offence.”

The AAPP official also noted that the International Committee of the Red Cross has not been permitted to conduct prison inspections since the military seized power nearly two years ago, heightening the likelihood of serious abuses.

There have been a number of instances of prisoners being killed behind bars since the February 2021 coup. In March of last year, seven inmates of Kalay Prison in Sagaing Region were [shot dead](#) by prison authorities, allegedly for attempting to escape.

The use of excessive force by prison authorities has long been a problem in Myanmar. In May 2019, a riot inside Shwepyithar Prison in Sagaing resulted in the deaths of four prisoners.

According to AAPP—which keeps records on political prisoners arrested, sentenced, and released in Myanmar—at least 13,429 civilians throughout the country remain in detention for opposing the military regime as of January 11.

<https://myanmar-now.org/en/news/pathein-prison-inmates-face-new-abuses-in-wake-of-recent-unrest>

Inmate protest at Myanmar prison sparked in part by ‘preparation for execution’

Two prisoners were killed in an ensuing crackdown, which rights monitors say is a ‘war crime.’

By RFA Burmese | 2023.01.12

The scene inside Patheingyi Prison after the unrest, Jan. 5, 2023. Myanmar military

An inmate protest at a prison in southern Myanmar that prompted a deadly crackdown last week was sparked in part by preparations for the execution of a schoolteacher, Radio Free Asia has learned.

The revelation sheds new light on the cause of the incident at Patheingyi Prison in the Ayeyarwady region, the latest in a string of more than 15 violent crackdowns on protests by political prisoners – termed “riots” by authorities – in the nearly two years since the military seized power in a coup.

On the night of Jan. 5, guards discovered a mobile phone in the possession of 33-year-old Wai Yan Phyo, a prisoner of conscience serving 28 years for taking part in an anti-coup protest, sources with knowledge of the prison and others assisting political prisoners at the facility told RFA last week.

Following the discovery, guards pulled Wai Yan Phyo – also known as Yar Su – and two other inmates from their cells and beat them throughout the night before returning them the following morning, the sources said.

RFA originally reported that when the three men explained to their fellow inmates what had happened to them and demanded they be released, authorities refused, sparking a protest by other prisoners.

But on Wednesday, family members of political prisoners at Patheingyi Prison told RFA that, in addition to frustration over guards’ treatment of the trio, the protest was also prompted by preparations for the execution of a school teacher sentenced to death by hanging at the complex. Details of the teacher’s case were not immediately clear.

Guards responded by beating and opening fire on the protesters. Wai Yan Phyo was hit in the head by three bullets and died on the spot.

Nearly 70 inmates suffered gunshot wounds and other injuries, including Pho La Pyae, Win Min Htet, Soe Yu Kyaw, Wai Zaw Lat, Aung Tun Myint, Kyaw Ye Aung, Ye Thway Ni and a yet-to-be-identified eighth man, who were left in critical condition. Win Min Htet, 31, also known as Mae Gyi, later succumbed to his injuries, according to former political prisoners with knowledge of the situation at Patheingyi Prison.

Speaking to RFA on Wednesday, a relative of Wai Yan Phyo said that only his mother was allowed to see his body before officials had it cremated.

“In the cemetery, the prison authorities showed his mother [only] his injuries from being beaten,” the family member said. “They tried to prove to her that there were no gunshot wounds.”

According to the relative, not even Wai Yan Phyo’s wife was allowed to see his body before the cremation. His ashes were returned to the family, the relative said.

The funeral photo of Wai Yan Phyo, a political prisoner killed in the crackdown during the Patheingyi Prison protest on Jan. 5, 2023. Credit: Citizen journalist ‘Chickens in a cage’

A former political prisoner who served time at Patheingyi Prison likened inmates at the facility to “chickens in a cage” with no rights.

“[The guards] can do whatever they want to them at any time,” the former prisoner said.

“The prisoners’ safety should be the number one priority in prison. This is also one of the Prison Department’s [stated] goals,” he said. “They are solely responsible for the safety and lives of the prisoners.”

Several calls by RFA seeking comment from Naing Win, the spokesperson for the junta’s Prison Department, went unanswered Wednesday.

A statement issued by the junta on Jan. 6 referred to the prison protest as a “riot” incited by troublesome inmates. It said around 70 prisoners destroyed a door leading from their cell block to an adjacent courtyard and attacked authorities, injuring 2 police officers and 9 prison guards. It acknowledged the death of an inmate, who it said was “killed by fellow prisoners,” and said 63 others were injured.

A former prison warden, who declined to be named for security reasons, told RFA that last week’s protest turned deadly because the officials chose not to address the cell phone discovery in accordance with the law.

“In retrospect, if they had dealt with the discovery of the mobile phone ... peacefully and in accordance with the law, there is no reason this would have happened,” he said. “But because they mishandled the problem, the incident got out of control.”

Gathering evidence of a ‘war crime’

An official with Thailand’s Assistance Association for Political Prisoners (Burma) said that incidents like the one at Patheingyi Prison are “happening in prisons all over the country,” and suggested the military regime is “targeting and oppressing political prisoners with malice.”

He also called the beating, shooting and killing of prisoners who are not in any position to resist “a cruel and inhumane act,” adding that the officials responsible for the incident “will have to face the consequences one day.”

According to the AAPP, at least 13,360 people have been detained on political charges since Myanmar’s Feb. 1, 2021 coup – 1,937 of whom have been sentenced to prison.

Myanmar’s shadow National Unity Government on Wednesday referred to the crackdown as a “war crime,” telling RFA that its Ministry of Human Rights is gathering evidence to prosecute prison officials.

“This incident has been accurately reported to the United Nations and all human rights monitoring groups,” said Aung Myo Min, the NUG’s human rights minister. “Although there has been no punishment yet, we will continue to hold the officials of the prison department responsible for this crime as seriously as those who carry out the military’s war crimes.”

Translated by Myo Min Aung. Edited by Joshua Lipes and Malcolm Foster.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/protest-01112023182907.html>

Myanmar’s Junta Adds New Charge Against Kachin Christian Leader

By THE IRRRAWADDY | 12 January 2023

Myanmar’s military regime has filed a fresh charge against Dr. Hkalam Samson, the former president of the Kachin Baptist Convention (KBC), indicting him for incitement to go with a previous charge of unlawful association, according to a family member.

The Baptist leader was remanded in custody at a closed court inside a prison in Kachin State’s Myitkyina on Wednesday. His trial is scheduled to begin on Friday.

“It appears that his case will be heard at the court inside the prison. We haven’t yet been allowed to see him. We could only see him from a distance [on Wednesday],” said a relative.

The former KBC president left Myitkyina for Mandalay on December 5 to catch an onward flight to Bangkok. He was detained at Mandalay airport and put on a flight back to Myitkyina, where he was arrested. Family members have not been allowed to see him since his arrest.

According to initial reports, he has been charged with defaming the military in his sermons. But details are still unknown.

Dr. Hkalam Samson is also President of the Kachin National Consultative Assembly, a group of Kachin State religious and political leaders who help foster communication between the Kachin Independence Organization (KIO) and the local community. The KIO's armed wing, the Kachin Independence Army, has been actively fighting the regime since last year's coup, while also training and arming People's Defense Forces battling the junta.

If convicted, the doctor faces up to three years in prison under the Unlawful Association Act plus up to two years in prison under Section 505 (a) of the Penal Code on incitement.

Family members are concerned about his health, as the Kachin faith leader is on medication for high blood pressure and bronchitis.

"We hope justice will win in this case. We want him to be freed as soon as possible. He is old and it is upsetting to see him in prison," said one family member.

Civil society organizations in Kachin State issued a joint statement on December 27 calling for the immediate release of the doctor on humanitarian grounds and for the sake of peace.

In 2019, the Myanmar military's Northern Command attempted to take legal action against Dr. Hkalam Samson for telling then United States president Donald Trump about the military's oppression of ethnic minorities in Myanmar. The case was dropped on the orders of military chief and current junta boss Min Aung Hlaing.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmars-junta-adds-new-charge-against-kachin-christian-leader.html>

After the Military Council burned down 15 houses in Wa Kone village, some residents have not dared to return to the village

After the Military Council troops burned down 15 houses in Wa Kone village located on Dawei-Htee Khee Road in Ledo Soe (Dawei) Township, Myeik-Dawei District, which is part of the territory of the 4th Brigade of the Karen National Union (KNU), some residents have not dared to return to the village.

Karen News | 12 January 2023

On January 8th, a 100-strong Military Council unit arrived at Wa Kone village and set fire to 15 houses along the main road. As a result of this arson attack, the entire village was forced to flee.

“When they arrived at the village, they set fire to everything they found on either side of the main road. All the people in the village had to flee. Those who didn’t have a place to take refuge, had to shelter in the forests. The soldiers have now left the village, but the villagers fear that they will come back again. Some villagers have returned home, but some have not dared to return yet”, a

villager told KIC.

The military unit was marching from Dawei to Htee Khee for an operation, and on the way, they burned the houses of Wa Kone village, KNU Myeik-Dawei District’s Kwe Ka Lu News reported.

“We were fleeing when they came to the village, so we didn’t see clearly what they did. But some eyewitnesses said that they entered Wa Kone on foot, followed by a convoy. After that, they started burning the houses along the main road, accusing them of being hideouts of the People’s Defense Forces (PDF). They did not set ablaze the houses inside the village. Household items were also destroyed. Their actions were very nasty”, another villager also told KIC.

There are about 200 houses in Wa Kone village, where the majority of the residents are Karen people. Currently, around 2000 villagers are still fleeing their homes, locals said.

Southern Monitor, a group that observes the human rights abuses committed by the Military Council, said that they already gathered data that 188 residential houses were burned down by Junta forces in Tanintharyi division between September 2021 and December 2022. But the actual number of houses torched in the region is likely to be higher than that.

<https://karennews.org/2023/01/after-the-military-council-burned-down-15-houses-in-wa-kone-village-some-residents-have-not-dared-to-return-to-the-village/>

10,000 more IDPs fled the on-going war in Dooplaya district The KNU 6th Brigade zone, during first week of the new year

In the first week of January the number of people who had fled the war surged by more than 10,000 within the zone of the National Union’s (KNU) 6th brigade in Dooplaya district of Karen state, according to those helping the war refugees.

Karen News | 12 January 2023

In the territory controlled by the 6th Brigade, fighting between the Revolutionary Joint Forces led by the local Karen National Liberation Army (KNLA) and the Military Council, has intensified since the end of last year.

Heavy bombardment by the regime's air force has forced thousands of local residents to flee their homes.

"There have been bombardments by warplanes, and artillery targeting the villages. Yesterday they bombed villages. This means that clashes can break out in places where there was no war before. We can't tell the exact number of displaced people, but we estimate that there will be more than ten thousand", Saw Khe Lay, deputy-in-charge of the Committee for Internally Displaced Karen People (CIDKP), which is helping the people fled the war, told KIC.

Displaced people who fled the war are in urgent need of food and medicine, as well as warm clothes and blankets, in order to survive the cold weather. CIDKP reported that the refugees worse affected are: mothers of newborns, pregnant women, children and the elderly.

"Some of them go and take refuge in orchards in the forest by themselves, so I can't say exactly what kind of difficulties they have."

"Of course the weather is very cold, so it is extremely difficult for the elderly and children. Almost all the surrounding villages are fleeing the war, so it is difficult to help each other", a female internally displaced person (IDP) told KIC.

From December 31st 2022 to January 5th 2023, fighting raged in the area of the KNU 6th Brigade, and the Military Council carried out airstrikes almost every day. Currently residents of 10 villages in KNU's Win Yay (Waw Ray) township, villages around Kyainseikgyi township and villages between Kyainseikgyi-Payathonzu, have been forced to abandon their homes due to the fierce battles in the region.

More than 2000 residents from at least 10 villages, including Kawk Nwe and Ywar Thit Kone, around Kawkareik, are still fleeing the war due to the recent fighting in the south of Kawkareik township.

Saw Khe Lay told KIC that according to CIDKP's statistics, there is a total of more than 400,000 IDPs fleeing the war in southeastern Myanmar, including the KNU's Dooplaya district, the area of the KNU 6th Brigade.

<https://karennews.org/2023/01/10000-more-idps-fled-the-on-going-war-in-doooplaya-district-the-knu-6th-brigade-zone-during-first-week-of-the-new-year/>

Myanmar junta hits ethnic rebels with air strikes near India border

By AFP | 12 January 2023

Myanmar's junta has carried out air strikes on an ethnic armed group's base near the border with India, the rebels and media said Wednesday, with one bomb landing close to the international boundary.

Myanmar's junta has carried out air strikes on the headquarters of the Chin National Front (CNF) near the border with India on 11 January 2023.

The military coup almost two years ago has sparked renewed fighting with long-established ethnic rebel groups, as well as with dozens of "People's Defence Force" groups that have sprung up to oppose the junta.

The bombing by five jets on Tuesday evening killed five fighters at the headquarters of the Chin National Front (CNF), which claims to represent the mainly Christian Chin minority in western Myanmar, spokesman Salai Htet Ni told AFP.

"They dropped seven bombs... Some of our houses were destroyed from their air strike... One bomb landed on the Indian side," he said.

Local media also reported five fighters had been killed and that one bomb landed in Champhai district, in India's Mizoram state.

But Indian police said the bomb had actually landed directly in the dry riverbed that marks the international boundary.

"Our initial investigation has revealed that there is no damage to any (Indian) life or property," Lalrinpuia Varte, police superintendent of Champhai district, told AFP.

"Farkawn village, which is about eight to nine kilometres (five to six miles) from the international border, is the closest to where the incident happened."

The CNF's fighters have dwindled in recent years, and it signed a ceasefire with the military in 2015.

But in May last year it signed an agreement with a shadow government dominated by lawmakers from Aung San Suu Kyi's National League for Democracy (NLD) that is working to overturn the coup.

Coup leader Min Aung Hlaing has justified his power grab by claiming electoral fraud in November 2020 elections won by Suu Kyi's NLD.

International observers said at the time the polls were largely free and fair.

AFP

<https://mizzima.com/article/myanmar-junta-hits-ethnic-rebels-air-strikes-near-india-border>

Five killed in junta airstrike on Chin resistance force headquarters near Myanmar-India border

Myanmar military aircraft bomb Camp Victoria for two consecutive days, but the CNF says it will continue to resist the junta, emboldened by the support of the public

[Khin Yi Yi Zaw](#) | Published on Jan 12, 2023

The CNF's Camp Victoria headquarters is seen from India in March 2021 (EPA)

The Myanmar military bombed the headquarters of the Chin National Front/Army (CNF/A), known as Camp Victoria, in western Myanmar's Chin State on Tuesday, killing five members of the resistance group.

At around 4pm, three Yak-130 and two MiG-29 fighter jets struck the site near the India-Myanmar border at least five times using highly explosive bombs, one of which reportedly landed on Indian soil and attracted the attention of the country's armed forces.

The attack on Camp Victoria followed the November leak of the Myanmar air force's confidential list of targets, one of which was the ethnic armed organisation's primary base, CNF spokesperson Salai Htet Ni told Myanmar Now.

"They had pinpointed 14 targets for an air raid on the CNF headquarters...", he said. "We can see that they dropped the bombs on the preselected targets, but our most important buildings were not affected."

The casualties included lieutenants Ngun Hlei Par and Van Ro Piang, officers Sui Len Par and Kil Mang, and private Duh Tin.

On Wednesday, three military aircraft again targeted Camp Victoria in an airstrike at around 4:50pm, according to CNA's information team. Further details about the second attack are still unclear at the time of reporting.

Buildings at Camp Victoria destroyed in the airstrike on 10 January, as reported in local media (Supplied)

The military council recently announced a temporary truce with the country's ethnic armed organisations until the end of 2023, which the Interim Chin National Consultative Council dismissed as a lie in a Tuesday night statement condemning the aerial assault earlier that day.

A spokesperson for another anti-junta armed group active in the region, the Chinland Defence Force, said that the airstrikes would not “hinder [their] plans for the revolution.”

Buildings at Camp Victoria destroyed in the airstrike on 11 January, as reported in local media (Supplied)

Shops in the Chin State capital of Hakha were reportedly closed on Wednesday in protest of the raids on the CNF base. Regime soldiers responded by demanding that they conduct business as usual, a town resident said.

“Junta soldiers [in cars] stopped in front of the shops and at intersections, and they shouted to open the shops,” he told Myanmar Now, adding that some of the shop owners opened their doors “a crack” or “halfway” to appease the troops.

Buildings at Camp Victoria destroyed in the airstrike on 11 January, as reported in local media (Supplied)

CNF spokesperson Salai Htet Ni pointed out that while his organisation did not have access to anti-aircraft weapons, they would continue to “respond as best we can, within our capabilities.”

“It doesn’t matter what strategy or technology the military council uses to attack us. The people are always on our side, and that is the driving force for us,” he explained.

Two military aircraft also bombed a frontline base of the CNF/A around six miles from Hakha on November 7 last year.

The CNF was founded in 1988 and later signed the Nationwide Ceasefire Agreement with the now ousted National League for Democracy government and the military. The group opposed the 2021 military coup and offered combat training at Camp Victoria to youth who were willing to take up arms against the junta.

<https://myanmar-now.org/en/news/five-killed-in-junta-airstrike-on-chin-resistance-force-headquarters-near-myanmar-india-border>

Myanmar Junta Bombs Chin Resistance HQ Twice in Week

By HEIN HTOO ZAN | 12 January 2023

Myanmar junta fighters have attacked the headquarters of the Chin National Front (CNF), the political wing of the Chin National Army (CNA), for the second time in a week, destroying a clinic.

Three fighters bombed the Mt Victoria headquarters on Wednesday after an attack on Tuesday, killing five CNF members and injuring many others.

“There were three fighters but only two dropped bombs. The clinic provides healthcare to villagers,” said a CNF member.

The civilian National Unity Government (NUG) released a statement denouncing junta airstrikes.

“We convey our condolences to all those who have lost their lives from the ethnic communities by these inhumane atrocities and pledge that we will do our utmost to find justice for all those lives lost by judicial means, be it national or international,” the statement said.

CNF spokesman Salai Htet Ni said that though the junta recently announced a one-year extension to its ceasefire, it targets the CNF because it refuses to hold talks.

“It is getting more dangerous for Chin communities. They can’t send in ground troops so they rely on air attacks. We try our best to defend ourselves against the airstrikes,” he said.

Ko Zay Thu Aung, a former airforce captain who had joined the civil disobedience movement, said the junta is targeting ethnic armed organizations (EAOs) which refuse to attend regime “peace” talks.

“During the ceasefire they announced, they are in dialogue with a few EAOs who are allies. Meanwhile, the other EAOs are still revolting against the dictatorship.

“The junta delivers warnings by airstrikes to pressure those EAOs,” he said

The junta has repeatedly bombed Karen and Kachin states and Sagaing and Magwe regions.

The NUG has strongly condemned junta airstrikes, saying at least 460 civilians, including many children, have been killed.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmar-junta-bombs-chin-resistance-hq-twice-in-week.html>

Soldiers Arrest 136 Rohingya During Yangon Raid

By Network Media Group | Wednesday, January 11, 2022

The regime’s armed forces arrested 136 Rohingya in Yangon Region in the first week of January, in addition to the 332 arrested in the area last year and the 1,759 detained in other parts of the country, according to information provided by a Rohingya rights group.

In the latest raid, eyewitnesses saw soldiers taking away 27 people away from a house in Shwe Pyi Tha Township at 1pm on 6 January.

“I think some informants reported them to the police. The brokers must have taken money from these people, but they did not take care of them,” said a man who commiserated with the victims. Twenty men, including an eight-year-old boy, and seven women were taken away in a prison van, he said.

Neighbours reportedly reported them to the police after they heard them speaking in a different language.

A regime-controlled television station has called them “illegal Bengalis”, a racist term for the Rohingya that implies they are from Bangladesh, although most of them were born in Burma and their parents are also from that country.

Earlier, the authorities arrested 109 Rohingya in Yangon Region. According to human rights groups, 23 were arrested in Ward 4 of Mayangon Township on 3 January, 77 in Myo Houn Ashay Ward in Than Lyin Township on 2 January, and 9 Rohingya, including two brokers, were arrested near Toe Kyaung Kalay Railway Station in East Dagon Township on 1 January.

Under the previous government of Aung San Suu Kyi, some Rohingya arrested by the authorities were sent back to their villages in Rakhine State, but under the regime they are more likely to end up in prison. Since the coup, 300 people have already been sent away for 2 to 5 years.

According to sources close to the police, over 150 Rohingya who had travelled to the Irrawaddy Region from Rakhine State were sentenced to two years imprisonment for violating the Immigration Act last year.

<https://www.nmg-news.net/2023/01/12/23101>

Australian Economist Says Myanmar Junta Has Revoked his Amnesty

January 12, 2023 | [Ingyin Naing](#)

FILE - In this image taken from a video, economist Sean Turnell speaks at the Lowy Institute in Sydney, Australia, Nov. 28, 2013. The Myanmar junta has revoked its pardon of Turnell, who was granted amnesty and deported last November.

The Myanmar junta has revoked its pardon of Australian economist Sean Turnell, who was granted amnesty and deported last November.

The decision appeared in an unpublicized announcement dated December 6 which was leaked on social media recently.

“Unfortunately, this is not fake ... the junta has revoked my amnesty, and requested my arrest,” Turnell confirmed to VOA’s Burmese Service via text.

Turnell, who's based in Australia, which has no extradition treaty with Myanmar, said he understands his name has been submitted to Interpol.

“It is risky for me to travel to Asia now,” he said.

Claims of 'false statements'

Turnell, a former economic adviser to ousted Myanmar leader Aung San Suu Kyi, was arrested following the military coup in February 2021 that brought the junta to power.

The announcement said Turnell’s pardon was revoked because he had violated the terms of his “probation,” and that he “would have to serve the remaining prison terms together with the new prison sentences if he commits an offense again.”

The announcement also said that the economist “made false statements about Myanmar via his social media accounts and in interviews with the media while he was still on probation.”

VOA reached out to the junta’s spokesperson but did not get a response, nor was any official comment made public as of this report.

After being detained in Yangon’s Insein prison for several months, Turnell was moved to another prison in Naypyitaw where he faced trial with Suu Kyi. The court sentenced him to three years’ imprisonment with a charge of possessing “state secret” information in September.

Turnell was released in November when the junta issued a mass amnesty, saying he was freed “in consideration of bilateral relations and on humanitarian grounds.”

Tun Kyi, one of the founders of the Former Political Prisoners Society, told VOA that the revocation of Turnell's amnesty is proof that the junta’s words do not match their deeds.

“Myanmar people welcome Sean Turnell’s disclosure of the truth from his own horrifying experience in prison and interrogation centers where he witnessed grave human rights violations by authorities,” he said. “Everything he said was true. The news of Sean Turnell receiving international media attention likely caused concern among the Myanmar military leadership due to their desire to keep these types of abuses out of the public eye.”

A Muslim, Tun Kyi spent a combined 10 years in prison, first from 1989 to 1996, and then from 2006 to 2009. His organization, based inside Myanmar, which is also known as Burma, assists former political prisoners and collects data on human rights violations in Buddhist-majority Myanmar.

Joy overshadowed by concern

Once back in his native Australia, Turnell took to Facebook to express his thanks to the government and fellow citizens. His joy was overshadowed, however, by his awareness that some “53 million people in Myanmar continue to suffer under a regime that is about as unrepresentative of them as is possible to imagine.”

In interviews given after his return, Turnell expressed his concerns about the severe damage to Myanmar’s economy caused by the military regime and warned that the ruling generals will not easily relinquish power.

He also described the inhumane treatment he and other political detainees experienced in prison. Turnell encountered his long-time colleague and friend, Suu Kyi, during the trial process, and she urged him to tell the world about what was happening inside Myanmar.

It was a rare message from Suu Kyi, who has been effectively silenced since the junta cut off any communication between her lawyers and the media in the months after the coup.

Turnell worked closely with Suu Kyi before her arrest, Tun Kyi said. “If you look at how much contempt they have for Aung San Suu Kyi, who was sentenced to 33 years in prison, you can imagine how much scorn they have for Sean Turnell as well,” Tun Kyi said.

That is why the junta labeled Turnell, “as an enemy, underserving of any respect or dignity,” Tun Kyi told VOA.

This story originated in [VOA's Burmese Service](https://www.voanews.com/a/australian-economist-says-myanmar-junta-has-revoked-his-amnesty/6916203.html)

<https://www.voanews.com/a/australian-economist-says-myanmar-junta-has-revoked-his-amnesty/6916203.html>

Myanmar junta tells ASEAN to stay out of its affairs in response to bloc's envoy plan

The junta also warns the bloc not to communicate with ‘terrorist groups.’

By RFA Burmese | 2023.01.12

Indonesian Foreign Minister Retno Marsudi gestures during a news conference in Jakarta, Indonesia, October 27, 2022. Reuters

Myanmar’s military junta has warned ASEAN not to interfere with its internal matters after the regional bloc said it will establish a special envoy’s office to deal with the post-coup crisis in the country.

Indonesia’s Foreign Minister Retno Marsudi at a press conference on Wednesday pledged that as ASEAN chair his nation would work according to the five-point consensus, referring to

the bloc's plan for putting Myanmar back on a democratic path, which analysts have termed a failure.

In a press release, the junta's Ministry of Foreign Affairs responded by saying that it would implement the five-point consensus "in line with the fundamental principles of upholding its national interest, sovereignty and non-interferences of the internal affairs of the member states."

The junta also warned ASEAN not to "engage with any terrorist groups and unlawful associations [recognized] by the Government of Myanmar," but did not mention any particular group in the release.

Myanmar's military, which toppled an elected government on Feb. 1, 2021, reneged on the consensus that it had "agreed to" in April that year. The agreement was meant to be a roadmap that would restore peace and democracy in Myanmar.

The consensus called for an end to violence, the provision of humanitarian assistance, the appointment of an ASEAN special envoy, dialogue between all stakeholders, and mediation by the envoy.

Since the coup, the Burmese junta has carried out a widespread campaign of torture, arbitrary arrests and attacks targeting civilians, the United Nations and human rights groups have said.

More than 2,700 people have been killed and more than 17,000 have been arrested in the nearly two years since, according to the Thailand-based Assistance Association for Political Prisoners.

Many regional observers and analysts, as well as the previous [foreign minister of Malaysia](#), have said it is time to junk the consensus and devise a new plan on a deadline that includes [enforcement mechanisms](#).

However on Monday, Indonesian President Joko "Jokowi" Widodo and Malaysian Prime Minister Anwar Ibrahim reversed course and said the five-point consensus remains the best route to resolving the crisis in Myanmar.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/asean-01122023175903.html>

Indonesia and ASEAN set up new Office to Deal With Myanmar Crisis

By **THE IRRAWADDY** | 12 January 2023

Indonesia's foreign minister Retno Marsudi announced on Wednesday that she will lead a newly-set up office of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) special envoy on Myanmar, to engage with all stakeholders to address the post-coup crisis in the ASEAN member state.

Indonesia holds the ASEAN chair for 2023. During a Wednesday event in the Indonesian capital Jakarta outlining Indonesia's foreign policy for 2023, foreign minister Retno Marsudi said that as ASEAN chair, and in accordance with the mandate of [the Five-Point Consensus adopted by ASEAN in 2021](#), Indonesia will make every effort to help Myanmar out of its political crisis and won't allow the Myanmar issue to hold the bloc's development hostage.

"Only through engagement with all stakeholders can the agreement's mandate to facilitate the creation of national dialogue be fulfilled," the foreign minister was quoted as saying in a report in the Jakarta Post newspaper.

The last two ASEAN chairs, Brunei and Cambodia, largely failed to push Myanmar's military regime to implement the agreed Five-Point Consensus, a peace plan that calls for an immediate end to violence in the country, dialogue among all parties concerned, the appointment of a special envoy, provision of humanitarian assistance by ASEAN, and a visit by the ASEAN's special envoy to Myanmar to meet with all parties.

Daw Zin Mar Aung, the foreign minister for the parallel National Unity Government (NUG), said in [a recent exclusive interview with The Irrawaddy](#) that she expects Indonesia, as ASEAN chair, to engage with all stakeholders and to listen to the voices of not only the military regime but Spring Revolution forces, political groups, ethnic revolutionary organizations, the Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw and the NUG.

The NUG foreign minister added that she thinks Indonesia will take a more active approach to resolving the Myanmar crisis, as the country has relevant experience of transforming itself from a military-dominated parliament into a democracy and that will be helpful in the case of Myanmar.

"It [Indonesia] has learned lessons over the past two years, while other countries were the ASEAN chair. So we expect more active engagement from them," said Daw Zin Mar Aung.

The Myanmar military led by Min Aung Hlaing staged a coup on February 1, 2021. Since then the junta has committed widespread atrocities against civilians including torture, massacres, burning people alive, using people as human shields, air and artillery strikes on residential areas and the looting and torching of houses, which United Nations representatives have called war crimes and crimes against humanity.

Around 2,725 people had been killed by the regime up to December 7, 2022, while more than 17,100 people including government leaders have been detained, according to the rights group the Assistance Association for Political Prisoners.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/indonesia-and-asean-set-up-new-office-to-deal-with-myanmar-crisis.html>

New ASEAN Chair Promises Hope for Myanmar

By ATHENS ZAW ZAW | 13 January 2023

On the last day of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) summit held in Phnom Penh, Cambodia on November 13, 2022, Cambodia's Prime Minister Hun Sen, ASEAN chair for 2022, handed over the gavel to Indonesia's President Joko 'Jokowi' Widodo as he assumed the ASEAN chair for 2023.

We have heard much noise and argument regarding ASEAN's handling of the Myanmar crisis prompted by the Myanmar military's coup on February 1, 2021.

ASEAN approached Myanmar with a narrative of coordination and reconciliation and first came up with the Five-Point Consensus, a peace plan which junta chief Min Aung Hlaing promised to follow.

Key to implementing the plan are negotiations with the ousted leaders of the former National League for Democracy (NLD) government, principally State Counselor Daw Aung San Suu Kyi. But the military regime has failed to do this. Nor did the junta allow ASEAN's special envoy on Myanmar to meet with Suu Kyi or ousted President Win Myint.

At the same time, the regime has continued to suppress civilians brutally. Civilian casualties were already high before the Five-Point Consensus. They became even higher after the junta agreed to abide by the plan.

Around two million people in Myanmar have fled their homes because of junta attacks and fighting, while about 40,000 homes have been burned down nationwide.

Over 2,700 people have been killed by the junta since the coup. Around 2,000 of them died after the junta chief promised to implement the Five-Point Consensus. So it is clear that the regime has showed a real lack of respect for ASEAN's agreements.

ASEAN's struggles with the junta

"We can't say that ASEAN does not do anything [for the people of Myanmar]. The junta was forced to withdraw from ASEAN meetings. It is a huge success, isn't it? That has never happened in ASEAN's history before," Miemie Winn Byrd, a retired US lieutenant colonel and professor at the Asia-Pacific Center for Security Studies, told The Irrawaddy in a recent interview.

But it is obvious that ASEAN has been too slow to respond to the crisis, as Debbie Stothard, a human rights activist from ALTSEAN-BURMA, a network of human rights and democracy groups in the ASEAN region, told The Irrawaddy.

"ASEAN only met in the third week of April 2021. At first ASEAN made some statements and expressed its disappointment at the coup, but they did not take any strong action," she said, blaming ASEAN for believing that Min Aung Hlaing would abide by his promises.

“When Min Aung Hlaing said that the post-coup situation would be under control by Thingyan [the Myanmar Water Festival held in mid-April], they [ASEAN] waited until Thingyan 2021. Then they realized that wasn’t the case,” said Stothard.

By the time ASEAN held its first meeting on the Myanmar crisis, its leaders had seen more resistance and protests over the coup and it was clear that the junta couldn’t control the crisis.

“Min Aung Hlaing said ‘yes’ in front of ASEAN [to the Five-Point Consensus], but ‘no’ when he returned to Naypyitaw and the situation was getting worse and worse,” added Stothard.

In her opinion, the Five-Point Consensus is too general, does not have political substance and is only concerned with reducing violence in Myanmar.

Also Brunei, the ASEAN chair in 2021, was at a loss to deal with the situation as it does not have the experience to deal with such crises. Brunei, too, has little interest in Myanmar and its influence in ASEAN is weak.

Cambodia, the 2022 ASEAN chair, had a much better relationship with the Myanmar military but placed too much trust in the junta leader. “Hun Sen thinks that if he goes and talks to Min Aung Hlaing, Min Aung Hlaing will listen to him,” said Stothard, adding that Min Aung Hlaing did not listen to him even when Hun Sen met the junta chief in Naypyitaw.

Hun Sen has ruled Cambodia as a dictator for 37 years and he thought only of negotiating with the military regime as a solution to the crisis. He did not consider meeting the forces opposing the junta.

Democracy and human rights activist Thinzar Shunlei Yi said that the Five-Point Consensus is ASEAN’s greatest achievement as a roadmap for Myanmar. But, in essence, it does not meet the demands of the Myanmar people’s revolution.

“The Five-Point Consensus does not even consider the direction of Myanmar’s revolution. Min Aung Hlaing cold-shouldered the Five-Point Consensus, while the Myanmar people don’t like it very much,” said Thinzar Shunlei Yi.

Ultimately, Cambodia surrendered to the junta. Cambodia’s foreign minister Prak Sokhonn, who was ASEAN special envoy on Myanmar in 2022, confessed that he gave up on Myanmar. “I am just a special envoy, I am not Superman I think that even Superman cannot solve the Myanmar problem,” he told the media at the 55th ASEAN Foreign Ministers Meeting in Phnom Penh on August 6, 2022.

ASEAN and the NUG

With a combined population of over 685 million people, ASEAN is a huge community politically and economically. Thinking about democracy and human rights in ASEAN is much more nuanced than a straightforward black and white situation.

To achieve legitimacy and diplomacy, ASEAN needs to talk to the parallel National Unity Government (NUG). “The most valuable part of the NUG is that it offers legitimacy and diplomacy and handles foreign affairs. This is important,” said Miemie Winn Byrd.

Liaison with ASEAN is mainly carried out by the NUG’s Ministry of Foreign Affairs. The NUG’s foreign minister Daw Zin Mar Aung met with Malaysia’s foreign minister Saifuddin Abdullah in Washington on May 14, 2022. Other NUG ministries have also worked with ASEAN members.

US support for Myanmar

On December 23 last year, US President Joe Biden signed and approved the National Defense Authorization Act (NDAA) for the fiscal year 2023. The NDAA includes the 2022 Burma Act, which allows for technical and non-lethal support to be given to the NUG. The NDAA demonstrates that supporting revolutionary forces is important for the United States.

“It’s not been easy to achieve, but now the United States recognizes the NUG and the People’s Defense Forces (PDF),” said Miemie Winn Byrd about the passing of the NDAA, adding that it was a huge success for the NUG and ethnic armed organizations.

“Because of the NDAA’s approval, it is clear that the United States supports those who are rebelling against the junta. ASEAN will not be able to do that so blatantly. But they will see the impact of the NDAA,” said NUG human rights minister Aung Myo Min.

Eyes on Indonesia

“Indonesia is a hardliner in ASEAN. They [Indonesia] are tough and, along with Malaysia and Singapore, they think that Min Aung Hlaing disrespects ASEAN,” noted Miemie Winn Byrd.

NUG’s human rights minister Aung Myo Min revealed that he expects more from Indonesia’s chairing of ASEAN in 2023 than Brunei and Cambodia achieved, and to see better decisions on Myanmar made.

“With Indonesia in charge, we must try to bring significant changes to Myanmar,” Aung Myo Min said, since Laos will take over the ASEAN chair in 2024.

“ASEAN’s most prestigious events are its summits. The military council was not invited to represent Myanmar at the summits. That’s pretty much all ASEAN can do right now,” Aung Myo Min said, adding that he thinks that ASEAN is not yet ready to allow the NUG to attend its summits. However, the NUG is working hard to improve its relationship with ASEAN.

Activist Thinzar Shunlei Yi said that the NUG is going to urge ASEAN, along with other Myanmar democracy activists and civil society organizations from ASEAN and across the world, to revise the Five-Point Consensus as it does not meet the needs of Myanmar’s people, and to come up with a better practical road map while Indonesia is chair of ASEAN.

Conclusion

Myanmar's struggle for democracy is ongoing and given impetus by the loss and sacrifices of the Myanmar people. Having enjoyed civilian government under the NLD, the return of the junta has revived ugly and painful memories of previous military regimes.

The Myanmar military and its leaders are responsible for the current situation. The lives and homes of Myanmar people have been lost in the struggle for justice and democracy. But the dream to build a land of freedom and justice continues and Myanmar expects new action from ASEAN in 2023.

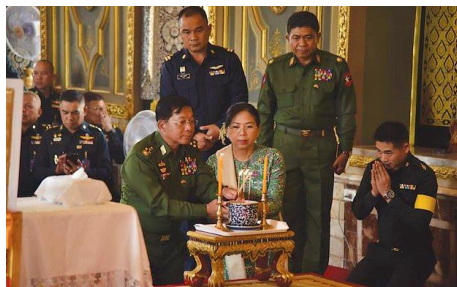
Athens Zaw Zaw is a freelance journalist.

<https://www.irrawaddy.com/opinion/analysis/new-asean-chair-promises-hope-for-myanmar.html>

Discovery of junta family assets in Thai raid prompts call for probe

A luxury condo deed and two bank books are among assets seized.

By Khin Khin Ei and Ye Kaung Myint Maung for RFA Burmese | 2023.01.12

Military junta chief Snr. Gen. Min Aung Hlaing and his wife, Kyu Kyu Hla, visit a Buddhist monastery in Thailand in February 2018. Myanmar military

Thai authorities arresting a Myanmar arms broker last year confiscated assets owned by the children of junta chief Senior Gen. Min Aung Hlaing, a legal watchdog has learned, prompting calls for a probe into their ties and to

block their access to Thailand's financial system.

Arms broker Tun Min Latt, 53, and three of his associates were arrested in dawn raids in Bangkok on Sept. 17 and indicted on Dec. 13 on drug trafficking, money laundering and transnational organized crime charges, campaign group Justice for Myanmar said in a report released Wednesday.

Following his arrest, police seized some U.S.\$50 million worth of assets including cash, cars, luxury goods, and real estate, according to the seizure record.

Among the property titles confiscated by authorities was a four-bedroom condo in Bangkok's trendy Belle Rama 9 district belonging to Min Aung Hlaing's son, Aung Pyae Sone, the report said. Comparable condos in the area sell for close to U.S.\$1 million.

Also among the assets seized were two Siam Commercial Bank passbooks belonging to the junta leader's daughter, Khin Thiri Thet Mon, Justice for Myanmar said.

Min Aung Hlaing – who has close personal ties to Thai Prime Minister Prayut Chan-o-cha – and his two children are sanctioned by both the United States and Canada, in part due to the military regime's violent repression of the country's people since its Feb. 1, 2021 coup.

Prayut Chan-o-cha, who himself seized power in a 2014 putsch, helps to prop up the junta through supporting Thai natural gas purchases from Myanmar.

Benefitted from crime proceeds?

Based on the findings in its report, Justice for Myanmar called on Thai authorities to investigate whether or not Min Aung Hlaing's children have benefited from the proceeds of crime, and to block junta members, their families and enablers from accessing Thai banks and purchasing assets in Thailand.

Justice for Myanmar spokeswoman Yadanar Maung told RFA Burmese that the arrest of Tun Min Latt exposed for the first time that "members of Min Aung Hlaing's family are hiding assets in Thailand, enabled by an alleged drug trafficker and money launderer."

"Thai authorities should immediately seize the assets of Aung Pyae Sone and Khin Thiri Thet Mon and widen their investigation to them," she said.

Thailand also needs to take steps to prevent the country from becoming a safe haven for "war criminals" from Myanmar by blocking their access to Thai banks and property and freezing their assets, she said.

According to Justice for Myanmar, Tun Min Latt is a co-owner of a military-owned casino and has brokered arms while committing the crimes he stands accused of in Thailand.

Meanwhile, the group said, junta family members are parking offshore the assets they've acquired through the military's "genocide, war crimes and crimes against humanity."

"Thailand and other governments must urgently block the transfer of stolen assets from Myanmar and close access to the international financial system for junta members and their families, or risk complicity in the junta's international crimes and corruption," the group said.

The Belle Grand Rama 9 complex in Bangkok, Thailand, where Min Aung Hlaing's son, Aung Pyae Sone, owns a condominium. The title deed was found in Tun Min Latt's possession. Credit: Justice For Myanmar

Attempts by RFA to reach junta Deputy Information Minister Major Gen. Zaw Min Tun for comment went unanswered on Wednesday. RFA-affiliated news service BenarNews was also

unable to contact the spokesmen for the Royal Thai Police or the office of Prayut Chan-o-cha, despite multiple attempts to reach them by phone.

Military rule will 'only generate chaos'

Responding to Justice for Myanmar's report, Charles Santiago, ASEAN Parliamentarian on Human Rights Chair and former member of parliament from Malaysia, said in a statement on Wednesday "it should not come as a big surprise" that Min Aung Hlaing and his relatives maintain ties with someone under investigation for drug trafficking and money laundering.

"Senior officers like Min Aung Hlaing not only plunder Myanmar's natural resources paying close to no taxes, but are also involved in the narcotic trade, or at the very least turn a blind eye to it and are paid for doing so," he said.

Santiago said the junta "strongly resembles a criminal organization" and suggested that its generals staged their coup nearly two years ago as they knew that plundering the country would become increasingly difficult as democratic institutions became increasingly consolidated under a civilian government.

"ASEAN and the global community at large need to urgently wake up to these realities, and realize that a military regime in Myanmar can never guarantee stability, but only generate chaos, conflict and foster criminal activities that can easily spill over the country's borders," he said.

"The Thai authorities should conduct an investigation on the ties of Min Aung Hlaing and his family with the underworld, and make its findings public. If it is found that they have broken Thai laws, they should be charged in a Thai court."

'Warm and cozy relationship'

Min Lwin Oo, a Burmese human rights lawyer based in Norway, welcomed Justice for Myanmar's report and urged Thailand to take concrete action against people like Tun Min Latt, who he accused of laundering the junta's ill-gotten gains, rather than issuing empty statements.

"I worry that the case could be delayed or lengthy, as the current Thai government and Min Aung Hlaing have a very warm and cozy relationship," he warned.

Phil Robertson, Asia Deputy Director for New York-based Human Rights Watch, said that the seizure of Min Aung Hlaing's children's assets in the condo of an alleged drug trafficker "tells you all you need to know about the kind of criminals that surround the SAC junta commander," referring to the State Administrative Council – the official name of the military regime.

"Aung Pyae Sone and Khin Thiri Thet Mon's decision to invest their money in Thailand shows just how comfortable they are with the SAC junta appeasement policies of Thai Prime

Minister Prayut Chan-ocha and his military infused government, which bends over backwards to accommodate the wishes of the SAC junta leaders,” he told RFA in an interview.

Translated by Kyaw Min Htun. Edited by Joshua Lipes and Malcolm Foster.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/assets-01122023163151.html>

Thailand Asked to Probe Myanmar Junta Boss’s Links to Criminal Underworld

By THE IRRAWADDY | 12 January 2023

The ASEAN Parliamentarians for Human Rights (APHR) have called on the Thai government to probe junta chief Min Aung Hlaing’s ties with a Myanmar crony arms broker who was arrested in September in Bangkok.

Tun Min Latt, 53, an arms broker for Myanmar’s junta, was arrested along with three Thais in dawn raids in Bangkok on Sept. 17 and indicted on Dec. 13 on charges of drug trafficking, money laundering, and transnational organized crime.

“The Thai authorities should conduct an investigation into the ties of Min Aung Hlaing and his family with the underworld, and make its findings public. If it is found that they have broken Thai laws, they should be charged in a Thai court,” APHR chairman Charles Santiago said in a statement on Wednesday.

“Myanmar generals have been engaging in illicit businesses for decades. Senior officers like Min Aung Hlaing not only plunder Myanmar’s natural resources paying close to no taxes, but are also involved in the narcotics trade, or at the very least turn a blind eye to it and are paid for doing so,” he added.

Over 200 million baht (US\$5.4 million) worth of drugs and other items were confiscated from Tun Min Latt and his accomplices, the Thai police said.

Based on the seizure records, Justice for Myanmar (JFM), a covert activist group tracking the junta’s businesses, said items confiscated from the arms broker’s Bangkok home included the title document for a Bangkok four-bedroom condo worth nearly US\$1 million belonging to Min Aung Hlaing’s son Aung Pyae Sone.

Other items seized included two Siam Commercial Bank passbooks belonging to Khin Thiri Thet Mon, Min Aung Hlaing’s daughter.

Tun Min Latt runs the Star Sapphire Group of companies, which brokered imports of Israeli reconnaissance drones and aircraft parts for the Myanmar Air Force, according to sources.

Star Sapphire Group is partnered with two military-owned business conglomerates – Myanmar Economic Holdings Ltd (MEHL) and Myanmar Economic Corporation (MEC) – in numerous ventures, sources said.

Thai authorities have however not yet confiscated the assets of Min Aung Hlaing's children in Bangkok despite their links to Tun Min Latt.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/thailand-asked-to-probe-myanmar-junta-bosss-links-to-criminal-underworld.html>

မြန်မာ့တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်နေ

By ယုဇန | 12 January 2023

မြန်မာ့တော်လှန်ရေး အင်အားစုများသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ပြည်သူ့တပ်မတော်တရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ယခု ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုသည် တော်လှန်ရေးအရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ရန် ပြင်ဆင်နေပြီး စစ်ကောင်စီကို ချေမှုန်းရန် ထိုးစစ်ဆင်တော့မည်ဖြစ်သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ယခုအခါ နှစ်နှစ်နီးပါးကြာပြီ ဖြစ်သည်။ တော်လှန်ရေးသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မတ်လနှောင်းပိုင်းတွင် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကလေးမြို့နယ်၌ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေးစခန်းများကို စစ်ကောင်စီက ဖြိုခွဲသောအခါ လုပ်သေနတ်များဖြင့် စတင်ခဲ့သည်။ လက်နက်ကိုင် ခုခံတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုသည် ကလေးမှ တနိုင်ငံလုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားသည်။

အာဏာသိမ်းပြီး သုံးလကြာသောအခါ စင်ပြိုင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) သည် နိုင်ငံတဝန်း ကျယ်ပြန့်သည့် ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်များ (PDFs) အဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယခုအခါ PDF တပ်ရင်းပေါင်း ၃၀၀ ကျော်အထိ ရှိပြီဖြစ်ပြီး အချို့သော ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများသည် သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း NUG ၏ အဆိုအရ သိရသည်။ ထို့ပြင် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအထိ ဒေသဆိုင်ရာကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (LDFs) ၄၀၁ ဖွဲ့ ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

PDF တပ်ရင်းပေါင်း ၃၀၀ ကျော်အထိ ရှိပြီဖြစ်ပြီး အချို့သော ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများသည် သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း NUG ၏ အဆိုအရ သိရသည်။ ထို့ပြင် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအထိ ဒေသဆိုင်ရာကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (LDFs) ၄၀၁ ဖွဲ့ ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် ခုခံတော်လှန်ရေးတပ်များသည် စစ်ကောင်စီကို မြောက်ပိုင်း ကချင်ပြည်နယ်၊ အနောက်ပိုင်း ချင်းပြည်နယ်၊ အရှေ့ပိုင်း ကယားပြည်နယ်၊ အရှေ့တောင်ပိုင်း ကရင်ပြည်နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်းတို့ပါဝင်သည့် အလယ်ပိုင်း အညာဒေသနှင့် တောင်ပိုင်း တနင်္သာရီတိုင်းတို့တွင် တိုက်ခိုက်နေသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွက် PDF ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ

PDFs ခေါင်းဆောင်များသည် တော်လှန်ရေး အောင်မြင်စွာ အဆုံးသတ်နိုင်ရေးအတွက် ယခုနှစ် ဦးတည်ချက်နှင့် ခုခံတော်လှန်ရေး သေနင်္ဂဗျူဟာကို ပြောင်းလဲရန် စီစဉ်နေသည်။ တော်လှန်ရေးကို လက်လုပ်လက်နက်များဖြင့် စတင်ခဲ့ပြီးနောက် PDFs များသည် ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်နေကြသည်။

ပြည်သူလူထုသည် လွန်စွာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသောကြောင့် တော်လှန်ရေးကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးရမည်ဖြစ်ကြောင်း မိုးညိုတော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ ပြောခွင့်ရသူတဦးဖြစ်သူ ကိုတေဇာက ပြောသည်။ ထို့ပြင် PDF တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း မိသားစုနှင့် ပြန်လည် ဆုံစည်းလိုကြသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။

“ဒီနှစ်အတွင်း တနိုင်ငံလုံး လွတ်မြောက်စေရမယ်” ဟု ကိုတေဇာက ဧရာဝတီသတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

ထို့ကြောင့် ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို အထူးကွန်မန်ဒို တိုက်ခိုက်ရေးသင်တန်းများ ပေးနေသည်။ ထို့ပြင် ခုခံတော်လှန်ရေး အမာခံဒေသများမှ PDF ခေါင်းဆောင်များသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ် ထိုးစစ်အတွက် လက်နက်ခဲယမ်းများကို စုဆောင်းနေကြပြီ ဖြစ်သည်။

ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို အထူးကွန်မန်ဒို တိုက်ခိုက်ရေးသင်တန်းများ ပေးနေသည်။ ထို့ပြင် ခုခံတော်လှန်ရေး အမာခံဒေသများမှ PDF ခေါင်းဆောင်များသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ် ထိုးစစ်အတွက် လက်နက်ခဲယမ်းများကို စုဆောင်းနေကြပြီ ဖြစ်သည်။

“အဆုံးအထိတိုက်ပွဲဝင်ဖို့ ကျနော်တို့ ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုလိုဆီက နိုင်ငံတကာ အကူအညီရရင် တော်လှန်ရေး မြန်မြန်အောင်မြင်မယ်” ဟု ရေစကြို ရေလယ်ကျွန်း ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့မှ ပြောခွင့်ရသူတဦးက ဧရာဝတီသတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

NUG၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများက ကြေညာချက်များ ထုတ်ပြန်ပြီး တော်လှန်ရေး အရှိန်မြှင့်တင်ကာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ဖြုတ်ချရန် လုပ်ဆောင်နေသည်။ NUG ခေတ္တသမ္မတ ဒုဝါလရိုးလက သူ၏နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်းတွင် ၂၀၂၃ ခုနှစ်သည် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်သည့်စစ်ပွဲတွင် အပြောင်းအလဲမှတ်ဖြစ်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် တော်လှန်ရန် တိုက်တွန်းဆိုသည်။

မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ် အဖွဲ့ဝင် ၃ ဖွဲ့ဖြစ်သော တအာင်းအမျိုးသား လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (TNLA)၊ ရက္ခိုင့်တပ်တော် (AA) နှင့် မြန်မာအမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ်တပ်မတော် (MNDA) တို့ကလည်း စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် လိုအပ်သည်များကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

တိုင်းရင်းသားဒေသများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမှ PDFs အချို့သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းက ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲများဆင်နွှဲပြီး နယ်မြေအချို့ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ထိန်းချုပ်မှုများကို ယခုနှစ်အတွင်း ချဲ့ထွင်မည်ဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီကို တိုက်ခိုက်နေသည့် ဩဇာကြီးမားသော ကချင်လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (KIA) ၏ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော ကချင်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (KIO) ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အင် ဘန်လကလည်း နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်းတွင် စစ်တပ်သည် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ရန်သူဖြစ်ကြောင်းနှင့် ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။

တိုင်းရင်းသားဒေသများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမှ PDFs အချို့သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းက ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲများဆင်နွှဲပြီး နယ်မြေအချို့ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ထိန်းချုပ်မှုများကို ယခုနှစ်အတွင်း ချဲ့ထွင်မည်ဖြစ်သည်။

ချင်းပြည်နယ်

ချင်းပြည်နယ်သည် စစ်ကောင်စီကို ခုခံတော်လှန်မှု ပြင်းထန်သော နေရာဖြစ်ပြီး ဘဝနောက်ခံမျိုးစုံမှ လူငယ်အများစုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ၂၇ ခု လှုပ်ရှားနေကြောင်း ချင်းပြည် ပူးတွဲကာကွယ်ရေး ကော်မတီ (CJDC) ၏ အဆိုအရ သိရသည်။ မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ချင်းခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများအကြား တိုက်ပွဲများသည် ချင်းပြည်နယ် မင်းတပ်၊ ကန်ပက်လက်၊ ဟားခါး၊ ထန်တလန်၊ ပလက်ဝနှင့် မတူပီမြို့နယ်များတွင် ဖြစ်ပွားနေသည်။

မြို့များမှအပ ထိုမြို့နယ်များအားလုံးကို ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများက ထိန်းချုပ်ထားကြောင်း ချင်းကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (ကန်ပက်လက်) ၏ အဆိုအရ သိရသည်။

ချင်းအမျိုးသားတပ်မတော် (CNA) စစ်သည်များ စစ်သင်တန်းဆင်းပွဲ / Chinland Information Center

စစ်ကောင်စီ အခြေစိုက်စခန်းများကို တိုက်ခိုက်ရန် စီမံချက်တစ်ခုအား ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွက် ပြင်ဆင်နေကြောင်း၊ ယင်းစီမံချက်ကို မဟာမိတ်များနှင့် NUG ထံ တင်ပြထားကြောင်း ချင်း ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (မင်းတပ်) မှ ကိုယ်စားလှယ်တဦးက ပြောသည်။

ချင်းပြည်နယ်ဒေသအများစုကို တော်လှန်ရေးအင်အားစုများက ထိန်းချုပ်ထားပြီးဖြစ်သော်လည်း တော်လှန်ရေး တခုလုံးအနေဖြင့် အောင်မြင်မှု မရသေးကြောင်း ထိုကိုယ်စားလှယ်က ပြောသည်။ တော်လှန်ရေး ပိုမိုအောင်မြင် စေရန်အတွက် NUG က အောက်ခြေအဆင့် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ထောက်ပံ့မှု ပိုမိုပေးသင့်ကြောင်း ၎င်းကပြောသည်။

“NUG က ကျနော်တို့ကို လက်နက်ခဲယမ်းထောက်ပံ့ရင် ကျနော်တို့က လွတ်မြောက်ဒေသတွေကို တိုးချဲ့နိုင်ပြီး အခြားဒေသများ လွတ်မြောက်သည်အထိ ကူညီတိုက်ခိုက်ပေးနိုင်မယ်”

“NUG က ကျနော်တို့ကို လက်နက်ခဲယမ်းထောက်ပံ့ရင် ကျနော်တို့က လွတ်မြောက်ဒေသတွေကို တိုးချဲ့နိုင်ပြီး အခြားဒေသများ လွတ်မြောက်သည်အထိ ကူညီတိုက်ခိုက်ပေးနိုင်မယ်” ဟု ထိုကိုယ်စားလှယ်က ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

အညာဒေသ (မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း)

အညာဒေသသည် စစ်ကောင်စီ၏ မီးရှို့တိုက်ခိုက်မှုများကို အပြင်းထန်ဆုံးခံရသော ဒေသဖြစ်သည်။ စစ်ကောင်စီက မီးရှို့တိုက်ခိုက်မှုများ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ခုခံတော်လှန်ရေးအမာခံဒေသ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားသည်။

အညာဒေသတခုတည်းတွင်ပင် PDF ၁၅,၀၀၀ နှင့် LDF ၂၀,၀၀၀ ရှိကြောင်း တကောင်း နိုင်ငံရေးလေ့လာမှုအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာတခုအရ သိရသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် မြို့နယ်များကို ထိန်းချုပ်ရန် တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် စီစဉ်နေကြောင်း ချင်းတွင်းရိုးမ မဟာမိတ်တပ်များ၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးမြတ်ကိုက ပြောသည်။ ချင်းတွင်းရိုးမ မဟာမိတ်တပ်များတွင် စစ်ကိုင်းတိုင်းမှ ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစု ၂၄ ခုပါဝင်ပြီး အင်အား ၄,၀၀၀ ရှိကာ စစ်ကောင်စီတပ်များကို စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး၊ မကွေးတိုင်းနှင့် ကရင်ပြည်နယ်တွင် တိုက်ခိုက်နေသည်။

အခြား PDFs များကဲ့သို့ပင် ချင်းတွင်းရိုးမ မဟာမိတ်တပ်များသည် လက်နက် လုံလုံလောက်လောက် မရှိသေးပေ။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ စစ်ဆင်ရေးများတွင် အိမ်လုပ်လက်နက်များကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများကို လွန်ခဲ့သောနှစ်ကုန်မှ စတင်ပြီး အထူးကွန်မန်ဒို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးနေပြီ ဖြစ်သည်။

“မနှစ်ကတုန်းက စစ်တပ်ရဲ့ ထိုးစစ်ကို ကျနော်တို့ ခုခံခဲ့တယ်။ အခုတော့ ၂၀၂၃ မှာ စစ်တပ်ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေတယ်” ဟု ဦးမြတ်ကိုက ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

“မနှစ်ကတုန်းက စစ်တပ်ရဲ့ ထိုးစစ်ကို ကျနော်တို့ ခုခံခဲ့တယ်။ အခုတော့ ၂၀၂၃ မှာ စစ်တပ်ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေတယ်”

မိုးညိုတော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့သည် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မြင်းမူမြို့နယ်တွင် အခြေစိုက်ပြီး တိုက်ခိုက်ရေးသမား ၂၀၀ ကျော်ရှိကာ ၎င်းတို့အနက် ၄၀ ကို အထူးစစ်ဆင်ရေးများအတွက် ကွန်မန်ဒိုသင်တန်းများ ပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့သည် ယခုနှစ်တွင် တိုက်ခိုက်ရေး သေနင်္ဂဗျူဟာ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် စစ်ကိုင်း-မြင်းမူ လမ်းတွင် သွားလာနေသော စစ်ကောင်စီတပ်များကို မိုင်းခွဲ ခြုံခိုတိုက်ခိုက်ကြသည်။ ယခုအခါ ၎င်းတို့သည် ခြုံခိုတိုက်ခိုက်မှုများ သာမက တိုက်ခိုက်မှုများကို စတင်ပြုလုပ်ရန်လည်း စီစဉ်နေသည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် မိုးညိုတော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့တွင် လုံလောက်သော တိုက်ခိုက်ရေးသမားများရှိပြီး လိုအပ်သော လက်နက်များ အားလုံးကို ထုတ်လုပ်နိုင်နေသည်။

၎င်းတို့သည် စစ်တပ်နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့သောအခါ ဆုတ်ခွာရန် မလိုတော့ဘဲ စစ်ကောင်စီတပ်များကို သွားရောက် တိုက်ခိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း မိုးညိုတော်လှန်ရေးတပ် ပြောခွင့်ရသူ ကိုတေဇာက ပြောသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်တွင်း တိုက်ခိုက်မှု စစ်ဆင်ရေး အနည်းဆုံး ၂၅ ကြိမ် လုပ်ခဲ့ကြောင်းနှင့် ယခုနှစ်အတွင်း အင်အားကြီးမားသော အင်အားစုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ရှိကြောင်း Black God ပြောကြားတပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်က ပြောသည်။ Black God တွင် တိုက်ခိုက်ရေးသမား ၇၅ ဦးခန့်ရှိပြီး မကွေးတိုင်း၊ မြိုင်မြို့နယ်တွင် အခြေစိုက်သည်။

“NUG အရာရှိတွေအနေနဲ့ မြေပြင်က ကျနော်တို့ဆီကိုလာပြီး တတ်နိုင်သလောက် ကူညီစေချင်တယ်”

“NUG အရာရှိတွေအနေနဲ့ မြေပြင်က ကျနော်တို့ဆီကိုလာပြီး တတ်နိုင်သလောက် ကူညီစေချင်တယ်” ဟု ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ၎င်းကပြောသည်။

ကယားပြည်နယ်

ကယားပြည်နယ်သည် ခုခံတော်လှန်ရေး အမာခံဒေသတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ (KNPP) ၏ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖြစ်သော ကရင်နီတပ်မတော်နှင့်အတူ စစ်ကောင်စီကို တိုက်ခိုက်နေသည့် တော်လှန်ရေး အင်အားစုအနည်းဆုံး ၁၂ ခုမှ တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၅,၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။ ထိုအဖွဲ့များအကြားတွင် ကရင်နီတိုင်းရင်းသားများ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (KNDF) ကို လူငယ်များက အများအားဖြင့် ဦးဆောင်ပြီး ၎င်းသည် အင်အားအကြီးမားဆုံးဖြစ်ကာ အမျိုးသမီးတိုက်ခိုက်ရေးသမားများ အပါအဝင် အင်အား ၇,၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။

KNDF နှင့် မဟာမိတ် ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း တိုက်ပွဲပေါင်း ၃၄၁ ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့ပြီး မြန်မာစစ်တပ်စခန်းအချို့ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲများအတွင်း စစ်ကောင်စီစစ်သား ၇၉၇ ဦး သေဆုံးပြီး ၉၃ ဦးဒဏ်ရာရစေခဲ့ကြောင်း KNDF ကပြောသည်။

ကရင်နီတိုင်းရင်းသားများ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (KNDF) တပ်ရင်း ၅ ၏ အမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့မှ တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦး လက်နက်လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်း ဆင်းနေစဉ်

သူ၏တပ်ဖွဲ့သည် ယခင်နှစ်က အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်သုံးသပ်နေပြီး ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် တိုက်ခိုက်မှု အရှိန်မြှင့်တင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း မိုးဗြဲ PDF တပ်မှူး ဗိုလ်ကျောက်ဆောင်က ပြောသည်။

“သေနင်္ဂီဗျူဟာနဲ့ လက်နက်ခဲယမ်းပိုင်းမှာ အားနည်းချက်ရှိနေတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျနော်တို့ လူအင်အားနဲ့ စိတ်ဓာတ်က အရမ်းကို ခိုင်မာတယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ အရင်နှစ်ကထက် ပိုမို ထိရောက်လာလိမ့်မယ်” ဟု ဗိုလ်ကျောက်ဆောင်က ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

ခုခံတော်လှန်ရေးအင်အားစု ၆ ခုပါဝင်သော ကရင်နီတော်လှန်ရေး သမဂ္ဂသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် စစ်ကောင်စီက စီစဉ်ထားသည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို တားဆီးရန် မြို့ပြပြောက်ကျားများအဖြစ် တိုက်ခိုက်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်နေသည်။

ခုခံတော်လှန်ရေးအင်အားစု ၆ ခုပါဝင်သော ကရင်နီတော်လှန်ရေး သမဂ္ဂသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် စစ်ကောင်စီက စီစဉ်ထားသည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို တားဆီးရန် မြို့ပြပြောက်ကျားများအဖြစ် တိုက်ခိုက်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်နေသည်။

“ကျနော်တို့က မြို့ပြပြောက်ကျားအနေနဲ့ တော်လှန်ရေးကို စတင်ခဲ့တာကြောင့် ဒီနှစ်မှာလည်း ကျနော်တို့ နယ်မြေကို ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ ဆက်လုပ်ချင်တယ်” ဟု ကရင်နီတော်လှန်ရေး သမဂ္ဂ ပြောခွင့်ရသူ ကိုလင်းလင်းက ပြောသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း PDF တို့အတွက် လိုအပ်ချက်များ

NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အရာရှိများသည် ဇန်နဝါရီလအတွင်းက မန္တလေးအခြေစိုက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ တပ်ရင်း ၅ ရင်းနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

အထက်ပါ PDFs အားလုံးက ၎င်းတို့အတွက် အားနည်းချက်သည် လက်နက်ခဲယမ်း မလုံလောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ PDFs အချို့သည် NUG ထံမှ အထောက်အပံ့ရသော်လည်း လုံလောက်ခြင်း မရှိပေ။ PDF အချို့သည် NUG ထံမှ အထောက်အပံ့ လုံးဝမရပေ။

NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အရာရှိများ ဇန်နဝါရီလအတွင်းက မန္တလေးအခြေစိုက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ တပ်ရင်း ၅ ရင်းနှင့် တွေ့ဆုံစဉ်

“ကျနော်တို့တွေက မြန်မာနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းမှာဖြစ်နေတော့ အထောက်အပံ့ မရသလောက်ဖြစ်နေတာကြောင့် လက်နက်စီးဆင်းမှု တိုးတက်အောင်လုပ်ဖို့ NUG ကို တောင်းဆိုချင်တယ်” ဟု ရေစကြိုအခြေစိုက် ရေလယ်ကျွန်း ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်တဦးက ပြောသည်။

NUG က တော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို လက်နက်ထောက်ပံ့ရန် ကိုလင်းလင်းက တိုက်တွန်းသည်။ “ကရင်နီမှာ လက်နက်ကိုင်အင်အားစုတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒါကြောင့် NUG အရာရှိတွေအနေနဲ့ အဲဒီတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံဖို့ လိုတယ်” ဟု သူကပြောသည်။

NUG ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် LDFs များကို ပိုမိုစည်းရုံးရန် PDF ခေါင်းဆောင်များက တိုက်တွန်းသည်။ ခုခံတော်လှန်ရေး အင်အားစုများ ညီညွတ်စွာ တိုက်ခိုက်ပါက တော်လှန်ရေး အလျင်အမြန် ပြီးစီးမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့ကပြောသည်။

NUG နှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့များသည် ယခုနှစ်အတွင်း တော်လှန်ရေးကို အဆုံးအဖြတ်ကျသော ရလဒ်များရရှိစေရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ထိုရလဒ်ရရန် တနှစ်စီမံကိန်း ရေးဆွဲထားကြောင်း သူ၏ နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်းတွင် NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးရည်မွန်က ပြောသည်။

NUG နှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့များသည် ယခုနှစ်အတွင်း တော်လှန်ရေးကို အဆုံးအဖြတ်ကျသော ရလဒ်များရရှိစေရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ထိုရလဒ်ရရန် တနှစ်စီမံကိန်း ရေးဆွဲထားကြောင်း သူ၏ နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်းတွင် NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးရည်မွန်က ပြောသည်။

ရန်ပုံငွေများ မျှော်လင့်သည်ထက် ပိုမိုရရှိထားသောကြောင့် PDF တပ်ရင်းအားလုံးကို လက်နက်ထောက်ပံ့ရန် စီစဉ်နေကြောင်းလည်း ၎င်းကပြောသည်။

“ခုခံတော်လှန်ရေး ဒုတိယနှစ်မှာ တော်လှန်ရေး အောင်မြင်ဖို့အတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ အခြေခံ အုတ်မြစ်တွေလိုတယ်” ဟု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးရည်မွန်က ပြောသည်။

(ဧရာဝတီ အင်္ဂလိပ်ပိုင်းမှ Yuzana ၏ *Myanmar's Revolutionary Forces Prepare to go on the Offensive* ကို ဘာသာပြန် ဖော်ပြသည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/article/2023/01/12/257242.html>

ပင့်သာတိုက်နယ် ဒေသခံ ၃ ဦး မီးရှို့သတ်ခံရ

By ဧရာဝတီ | 12 January 2023

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကန့်ဘလူမြို့နယ်မြောက်ခြမ်း၊ ပင့်သာတိုက်နယ်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်များက ဒေသခံ ၃ဦးကို ဖမ်းကာ မီးရှို့သတ်ဖြတ်ပြီး စစ်ဘေးရှောင်များ၏ တံနှင့် ရိက္ခာများကိုပါ မီးရှို့ဖျက်ဆီးသွားကြောင်း ဒေသတွင်း သတင်းရင်းမြစ်များထံမှ သိရသည်။

ရှမ်းကုန်းရွာမှ ဦးမောင်ထွန်း (ခ) ကြက်တော (၄၀ နှစ်ခန့်)နှင့် တည်ပင်ရွာမှ ကိုကျော်စိုးမိုး (ခ) ဘိုဘို(၃၀ နှစ်) ကိုဆန်းမြင့် အောင် (ခ) ကြက်ခေါင်း (၂၇ နှစ်) ညီအကိုနှစ်ဦးသည် စစ်ဘေးရှောင်စဉ် စစ်ကြောင်းနှင့် ထိပ်တိုက်တိုးကာ ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းပြီး သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အလောင်းများကို ပြီးခဲ့သည့် ရက်များ၌ တွေ့ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဒေသခံ တဦးက ပြောသည်။

“ကျွန်းလှအရှေ့ဘက် ကြာတကန်ဘက်ကနေ ထိုးလာတဲ့ ပျူစောထီးနဲ့ စစ်တပ် ပူးပေါင်း စစ်ကြောင်းက ပင့်သာတိုက်နယ် ဘက်ကို ရောက်တဲ့အချိန် စစ်ရှောင်နေကြတဲ့ သူတို့ ၃ ယောက်ကိုတွေ့ပြီး ဖမ်းသွားကြတာ။ တယောက်ကိုတော့ လှည်းပေါ် တင်ပြီး မီးရှို့သတ်ထားခဲ့တာကို ၁၀ ရက်နေ့က ရှာတွေ့ခဲ့တယ်။ ကျန်တဲ့ ၂ ယောက် အလောင်းကိုတော့ ၁၁ ရက်နေ့ နေ့လယ်လောက်မှာ ရှာတွေ့ခဲ့တာ။ မီးရှို့သတ်ဖြတ်ခံထားရတာဆိုတော့ အလောင်းတွေက မပီပြင်တော့လို့ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါမှန်းတောင် မကွဲတော့ဘူး” ဟု ရှင်းပြသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီ ၆ ရက်တွင် စစ်ကောင်စီ အင်အား ၁၅၀ ခန့်ပါ အမှတ် (၁၀) စစ်ဆင်ရေး ကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ် လက် အောက်ခံ ဖောင်းပြင်အခြေစိုက် ခမရ ၃၆၈ နှင့် ပျူစောထီးပူးပေါင်း စစ်ကြောင်းသည် ကျွန်းလှမြို့နယ် ကြာတကန်၊

ထန်း ပင်ကုန်းကျေးရွာများကို မီးရှို့ခဲ့ပြီး ကန့်ဘလူမြို့နယ်မြောက်ခြမ်းသို့ ဝင်ရောက်လာစဉ် ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဇန်နဝါရီ ၉ နှင့် ၁၀ ရက်များတွင်လည်း အဆိုပါ စစ်ကြောင်းသည် ပင့်သာတိုက်နယ်နှင့် ချပ်သင်းတိုက်နယ်မှ စစ်ဘေးရှောင် များ၏ လယ်ယာထဲမှ တဲအိမ်များ အပါအဝင် စစ်ဘေးရှောင်တဲ အလုံးရေ ၄၀ ကျော်နှင့် ရိက္ခာများကိုပါ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။

စစ်ဘေးရှောင် ဒေသခံတစ်ဦးက “စစ်ကြောင်းက မကြာခဏ ဝင်နေတာမို့ ရွာထဲမှာ အရင်လို မနေရဲကြတော့ တောတိုက် တွေထဲမှာ စားစရာ၊ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတွေကိုခွဲပြီး ထားထားကြတာ။ ခု သယ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေရော၊ တဲတွေကိုပါ မီးရှို့သွားတော့ ဘာမှကို မကျန်တော့ဘူး။ ဆန်၊ ဆီ၊ ဆားကအစ အကုန်ဖျက်ဆီးပြီး မီးရှို့သွားကြတာ။ အခုတော့ စားစရာ၊ ဝတ်စရာကအစ ဘာမှ မရှိတော့ဘူး” ဟု ဧရာဝတီကို ပြောသည်။

စစ်ကောင်စီတပ်၏ မီးရှို့ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများ သိမ်းဆည်းထားသည့် စပါးတင်းရေ ၁၀၀၀ ကျော်၊ ဆန် အတင်းရေ ၁၅၀ နီးပါး၊ မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့ရသည့်အပြင် ဆိုင်ကယ် ၁၅ စီးလည်း မီးလောင်ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း သိရသည်။

စစ်ကောင်စီ၏ ခမရ ၃၆၈ နှင့် ပျူစောထီး ပူးပေါင်းစစ်ကြောင်းသည် ကန့်ဘလူမြို့နယ်အတွင်းသို့ ဇန်နဝါရီ ၆ ရက်မှ စတင် ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ယနေ့ချိန်ထိ တပတ်တာအတွင်း ကျွန်းလှမြို့နယ်နှင့် ကန့်ဘလူမြို့နယ်တို့မှ ဒေသခံပြည်သူ အမျိုးသား ၅ ဦးအား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့သလို ဇန်နဝါရီ ၆ ရက်ကလည်း ကျွန်းလှမြို့အရှေ့ဘက်ရှိ ကြာတကန်ကျေးရွာနှင့် ထန်းပင်ကုန်း ကျေးရွာများအား မီးတင်ရှို့ခဲ့ရာ အိမ်ခြေ ၄၀၀ ကျော်ရှိသည့် ထန်းပင်ကုန်းကျေးရွာမှ နေအိမ် ၅၂ လုံး၊ မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့ကြောင်း၊ အိမ်ခြေ ၁၀၀ ကျော် ရှိသည့် ကြာတကန်ကျေးရွာမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေကို မသိရှိရသေးကြောင်း ဒေသခံ များက ပြောသည်။

လက်ရှိတွင် ကန့်ဘလူခရိုင်အတွင်း ပျူစောထီးခေါင်းဆောင် အမျိုးဘာသာ သာသနာစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (မဘသ) ဆရာတော် ဦးဝါသဝ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုဖြင့် ပျူစောထီးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိရာ ကန့်ဘလူမြို့နယ်၌ ပျူစောထီးကျေးရွာ ၄၄ ရွာ၊ ကျွန်းလှမြို့နယ်၌ ၈ ရွာ၊ တန့်ဆည်မြို့နယ်၌ ၈ ရွာထိ ရှိလာပြီ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အာဏာသိမ်း စစ်တပ် အနေဖြင့် တပ်သားသစ် စုဆောင်းရန် ခက်ခဲလာခြင်းနှင့်အတူ အင်အားလျော့နည်းလာခြင်းတို့ကြောင့် ကန့်ဘလူခရိုင်အတွင်း စစ်ကြောင်းထိုးရာတွင် ကန့်ဘလူ၊ ကျွန်းလှ၊ တန့်ဆည်မြို့နယ်များမှ နယ်ခံပျူစောထီးများ ကို အများဆုံး အသုံးပြုလာကြောင်းလည်း ဒေသတွင်း တော်လှန်ရေးအင်အားစုများက ပြောသည်။

ထိုသို့ ကန့်ဘလူနယ်အတွင်း ပျူစောထီးများ အားကောင်းလာမှုကြောင့် တော်လှန်ရေးအတွက် စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ အပါအဝင် ထောက်ပံ့လုပ်ငန်းများအတွက် အခက်အခဲများ ပိုမိုကြုံတွေ့လာရသည်ဟုလည်း ၎င်းတို့က ဆိုသည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2023/01/12/257256.html>

မီးရှို့ခံရသည့် ဒီပဲယင်းမြို့နယ်မှ ရွာသားများ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အကူအညီလိုအပ်

သတင်းနှင့် မီဒီယာ ကွန်ရက်။ | ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဒီပဲယင်းမြို့နယ်အတွင်းရှိ ရွာလုံးကျွတ် မီးရှို့ခံရသည့် ကျေးရွာများက ရွာသားများအတွက် နေထိုင်ရေး အခက်အခဲများ ကြုံနေရပြီး နေစရာအိမ်များ ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် အရေးပေါ် အကူအညီ များ လိုအပ်နေသည်ဟု စစ်ရှောင်များကို ကူညီပေးသူများက ပြောသည်။

ဒီပဲယင်းမြို့နယ် အေးသာယာပျံကျရွာရှိ လူနေအိမ်များသည် ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ တတိယပတ်တွင် ရွာလုံး ကျွတ်မီးရှို့ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်ရာ နေအိမ်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် အကူအညီများ လိုအပ်နေသည်ဟု ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ညီနောင်များအဖွဲ့က တာဝန်ရှိသူ တစ်ဦးက ပြောသည်။

“မီးရှို့ခံရတဲ့ ရွာတွေအကုန်လုံးက လက်ရှိ တချို့သွပ်စလေးတွေ ဒီကျန်တဲ့လူက သွပ်တွေဘာတွေ ကောက်ပြီး တောမှ ယာယီတဲ ပုံစံမျိုးလေးတွေ မိုးပြီးတော့နေတာလေးတွေ ရှိတယ်ဗျ။ တချို့လည်း မိုးကာလေးတွေ ထိုး ပြီး နေတာရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အများစုကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေ စာသင်ကျောင်းတွေမှာ သွားပြီးတော့ စုခွဲနေ နေ ကြရတယ်ဗျ။ လက်ရှိ နေစရာအိမ် မရှိတဲ့ လူတော်တော်များများပေါ့နော်။”

မီးလောင်ပြာကျပြီး ကျန်ခဲ့သည့် သွပ်စများဖြင့် အမိုးကာလုပ်၍ ယာယီတဲပုံစံမျိုးထိုးရေး နေထိုင်ကြသည့်အပြင် အချို့က မိုးကာ၊ ပလပ်စတစ်များ ကား၍ နေထိုင်ကြသူများလည်း ရှိနေသည်ဟု အေးသာယာပျံကျကျေးရွာက မီးဘေးသင့် စစ်ဘေးရှောင်များကို ကူညီသူများက ပြောသည်။

သို့သော် အများစုမှာ ကျေးရွာများရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် စာသင်ကျောင်းများတွင် နေထိုင်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ညီနောင်အဖွဲ့ တာဝန်ရှိသူက “ခုလက်ရှိ မြေပြင်မှာလည်းပဲ ဒီအိမ်ခြေ ၅၄၀၀ လောက် ပြာကျ ထားတဲ့ ပြည်သူတွေတွက်က နေစရာ၊ စားစရာနဲ့ သူတို့တွေ ဒီလက်ရှိ ဆောင်းတွင်းကြီးလည်း ဖြစ်တယ်ပေါ့ နော်။ သူတို့ ပိုင်ဆိုင်သမျှ အားလုံးကလည်း ဒီမီးလောင်ပြာကျခဲ့ရပြီဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာ ရေးတွက်ကို အကူအညီတွေ မဲ့နေတယ်ပေါ့ဗျာ” ဟု ပြောသည်။

လက်ရှိမြေပြင်တွင် နေအိမ်များ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်နေသည်များအတွက် ကူညီလိုသူများ အနေ ဖြင့်လည်း ဒီပဲယင်းညီနောင်များအဖွဲ့ လူမှုကူညီရေးအသင်းကို ၎င်းတို့၏ ဖေ့ဘုတ်စာမျက်နှာမှ တစ်ဆင့် ဆက် သွယ်ပြီး ကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဒီပဲယင်းမြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်တိုင်းလေးကျေးရွာနှင့် ချောင်းနားကျေးရွာတို့ကိုလည်း ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် စစ်ကောင်စီတပ်က ဝင်ရောက်မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့သည့်အတွက် နေအိမ် ၄၀ ကျော် မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့ရပြီး အသက် ၈၅ နှစ်အရွယ် အဖိုးအိုတစ်ဦး မီးရှို့သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရသည်ဟု အကူအညီပေးနေသူများနှင့် ဒေသခံများက ပြော သည်။

ဒီပဲယင်းမြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာများကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း စစ်ကောင်စီ၏ လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ ဖြစ်သည့် ခမရ-၃၆၄ နှင့် ခလရ-၇၀၁ တပ်ရင်းတို့က တစ်ရွာဝင်တစ်ရွာထွက် ထိုးစစ်ဆင် ဝင်ရောက်က လိုက်လံ မီးရှို့ခံခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဒေသခံများက ပြောသည်။

ဒီပဲယင်းမြို့နယ်အတွင်း ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း နေအိမ်ပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရပြီး စစ် တပ်က အာဏာသိမ်းစမှ ဒီဇင်ဘာလကုန်အထိ နေအိမ်အလုံးရေ ၄၅၀၀ ကျော် မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရသည်ဟု ဒေသ အတွင်း အကူအညီပေးနေသူများက ကောက်ခံထားသည့် စာရင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။

<https://www.nmg-news.net/2023/01/12/23132>

စစ်တပ် ဝင်ရောက်မီးရှို့ဖျက်ဆီးသဖြင့် ဆားလင်းကြီးပြည်သူ ၇၀၀၀ ကျော် စစ်ဘေးရှောင်နေရ

Published By lusane | 12 January, 2023

အကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ဒီနေ့ စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာပြီး ရွာတွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးနေတာကြောင့် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်မြောက်ခြမ်း၊ ကျေးရွာပေါင်း ၁၀ ရွာလောက်က လူပေါင်း ၇၀၀၀ ကျော် စစ်ဘေးရှောင်နေရပါတယ်။

စစ်အင်အား ၇၀ လောက်ပါတဲ့ စစ်ကြောင်းဟာ မနက်ပိုင်းမှာ ပိုင်းတောင်ကြီး ကျေးရွာနဲ့ ကျောက်မှော်ရွာကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီး နေ့လယ်ပိုင်းမှာတော့ ဖောင်ကထာရွာက နေအိမ်တွေကို ထပ်ပြီး မီးရှို့ ခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

စစ်ကြောင်း ဝင်ရောက်မီးရှို့ဖျက်ဆီးနေတာကြောင့် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်မြောက်ခြမ်းက ပိုင်းတောင်ကြီး၊ ကျောက်မှော်၊ ထန်းပု၊ ထန်းဇင်၊ မယ်ဇလီကန်၊ ဥသျှစ်ပြား၊ ဖောင်းကထာ၊ သံကောကြီး၊ အေးကုန်း၊ လယ်တီ၊ ဆည်တည်း၊ တုံကျေးရွာ စတဲ့ ကျေးရွာတွေက ဒေသခံပြည်သူတွေ ဘေးလွတ်ရာထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရပါတယ်။

ဇန်နဝါရီ ၁၀ ရက်နေ့က ချင်းတွင်းမြစ်ကြောင်းကနေ စုန်လာတဲ့ စစ်ကောင်စီမော်တော်ကို ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်တွေက တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်သား ၂၀ လောက် သေဆုံးခဲ့တာကြောင့် အခုလို အနီးအနားက ရွာတွေကို ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးတာဖြစ်မယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ဇန်နဝါရီ ၆ ရက်နေ့ကလည်း ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်က ကျေးရွာ ၅ ရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်က မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ပါသေးတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573244>

ဟပွန်ခရိုင် လေးဝါးရွာကို စစ်ကောင်စီလေယာဉ်ဖြင့်ပုံးကြဲ၊ ခရစ်ယာန် ဘုန်းကြီးအပါအဝင် ၄ ဦး သေဆုံး

Published By lusane | 12 January, 2023

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအန်ယူ) ၏ ဟပွန်ခရိုင် တပ်မဟာ(၅) နယ်မြေ လူသောမြို့နယ်မှာ ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၂ နာရီလောက်မှာ စစ်ကောင်စီက တိုက်လေယာဉ် ၂ စီး ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အတွက် ကက်သလစ်ဘုန်းကြီး တပါးအပါအဝင် ၄ ဦး သေဆုံးပြီး ၇ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒီကနေ့ မွန်းလွဲ ၂ နာရီအချိန် စစ်ကောင်စီတိုက်လေယာဉ် ၂ စီးဟာ လူသောမြို့နယ် ပေးကေးကျေးရွာအုပ်စု၊ လေးဝါးကျေးရွာကို ပုံး ၃ ကြိမ်လာကြဲသွားတာလို့ ကေအန်ယူ တပ်မဟာ (၅) ပြောခွင့်ရသူ ဗိုလ်မှူးကြီး စောကလယ်ဒိုက ပြောပါတယ်။

“လေးဝါးရွာသား ကက်သလစ်အသင်းအုပ်ဆရာတဦးအပါအဝင် ၄ ဦး ထိခိုက်သေဆုံးပြီး ၇ ဦး ဒဏ်ရာရရှိတယ်လို့ ခုလောလောဆယ်သိရတယ်။ နောက်ထပ် ထိခိုက် သေဆုံးနိုင်သေးတယ်လို့ ရွာသားတွေတယောက်က ပြောပြတယ်။ အခုအချိန်ထိ လူတွေကို ရှာဖွေစစ်ဆေးမပြီးသေးဘူးလို့ လည်း ပြောတယ်။”

ဇန်နဝါရီ ၇ ရက် မနက် ၁၀ နာရီလောက်ကလည်း စစ်ကောင်စီတပ်က ကေအန်ယူ ဒွယ်လိုမြို့နယ်၊ မဲသူကျေးရွာအုပ်စု၊ လယ်ထူဖိုးဒေသထဲကို လေယာဉ်နဲ့ ပုံးကြဲချခဲ့တဲ့အတွက် ဒေသခံတွေရဲ့ ဆေးရုံတရုံ အပါအဝင် အဆောက်အအုံအချို့ ပျက်စီးခဲ့ရပါတယ်။

ဒါကပြင် မနက် ၁၀ နာရီခွဲအချိန် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီက တိုက်လေယာဉ်နဲ့ ကေအန်ယူ တပ်မဟာ ၅ ခွယ်လှီးမြို့နယ်၊ မဲသူကျေးရွာအုပ်စု၊ ယာဂီထာဈေးထဲကို ပုံး ၄ လုံး ထပ်မံ ကြဲချခဲ့တဲ့အတွက် ဒေါ်နွယ်နီနဲ့ သားနှစ်ဦး၊ ချွေးမတဦး နဲ့ အလုပ်သမား ၂ ဦး သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ကေအန်ယူ မူကြော်သတင်းက ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

အဆိုပါ တရက်တည်းမှာပဲ မနက် ၁၀ နာရီလောက်မှာ ဖာပွန်မြို့နယ်၊ ဒီဘူနီရွာကို ပုံးလာကြဲပစ်ခတ်သွားခဲ့လို့ ဒေသခံတယောက် ခါးအထက်ကျောပြင်မှာ ပုံးစမှန် ဒဏ်ရာရပြီး အိမ်အဆောက်အဦ ၁ လုံး၊ ကား ၁ စီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားခဲ့ရပါတယ်။

ဖာပွန်ခရိုင်ထဲက စစ်ကောင်စီ လက်အောက်ခံဝန်ထမ်းတွေ ထွက်သွားဖို့ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအန်ယူ) တပ်မဟာ ၅ က ကြေညာပြီးနောက်ပိုင်း လေကြောင်းကနေ နေ့တိုင်းလာရောက်ပစ်ခတ်နေပါတယ်။

ဒါ့အပြင် တပ်မဟာ ၅ နဲ့ ထိုင်းဘက်ခြမ်း ဆက်သွယ်ထားတဲ့ သံလွင်မြစ်ကို မနေ့ ဇန်နဝါရီ ၁၁ ရက်နေ့ကစပြီး စက်လှေတွေကို ဖြတ်သန်းသွားလာခွင့် ပိတ်ထားလိုက်ကြောင်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573250>

လှိုင်းဘွဲ့မှာ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခံရ၊ ဆရာတော် နှစ်ပါးအပါအဝင် ငါးဦးသေဆုံး

RFA Burmese | 2023.01.12

၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က လေကြောင်းမှ ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခံရမှုကြောင့် ပျက်စီးသွားသည့် ကရင်ပြည်နယ် လေးဝါးရွာ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း။ Free Burma Rangers

ကရင်ပြည်နယ် လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ်၊ လေးဝါးရွာကို စစ်ကောင်စီက ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းမှာ လေကြောင်းကနေ ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့လို့ ကလေးငယ်တစ်ဦးနဲ့ ခရစ်ယာန်ဆရာတော်နှစ်ပါး အပါအဝင် ငါးဦးသေဆုံးသွားတယ်လို့ အဲဒီဒေသကိုရောက်နေတဲ့ Free Burma Rangers အဖွဲ့ တည်ထောင်သူ အမေရိကန်တပ်မှူးဟောင်း David Eubank က ပြောပါတယ်။

အသက်သုံးနှစ်နီးပါးရှိသေးတဲ့ ကလေးငယ်နဲ့ မိခင်ဖြစ်သူ၊ နှစ်ခြင်းသင်းအုပ်ဆရာတော်၊ ကက်သလစ်သင်းထောက်ဆရာတော်နဲ့ ရွာသားတစ်ဦး စုစုပေါင်း ငါးဦးနေရာမှာတင် သေဆုံးသွားပါတယ်။

၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က လေကြောင်းမှ ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခံရမှုကြောင့်သေဆုံးသွားကြသူများ။ (Photo: Free Burma Rangers)

စစ်ကောင်စီတပ်ရဲ့ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်နှစ်စင်း ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းပေါ်ကို ပစ်မှတ်ထားပြီး ပုံးနှစ်လုံးစီကြဲချတာလို့ မျက်မြင်တွေ့ရှိတဲ့ ရွာသားတွေရဲ့ ပြောပြချက်ကို David Eubank က ပြန်ပြောဆိုပါတယ်။

"တကယ်လို့သာ ဘုရားကျောင်းမဟုတ်ဘဲ စာသင်ကျောင်းသာဆိုရင် အဲဒီထဲမှာ စာသင်နေတဲ့ ကလေးတွေ အကုန်လုံးသေကုန်မှာ၊ အဆောက်အအုံ အားလုံး ရစရာမရှိအောင် ပျက်စီးနေတယ်"

စစ်ကောင်စီရဲ့ လေကြောင်းသုံးတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ရွာသားတော်တော်များများလည်း ဒဏ်ရာရသွားသလို လေးဝါးရွာတစ်ဝိုက်က ဒေသခံတွေ အားလုံး ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က လေကြောင်းမှ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခံရမှုကြောင့် ဒဏ်ရာရသွားသူတစ်ဦး။ (Photo: Free Burma Rangers)

အကြမ်းဖက်မှုတွေ အားလုံးရပ်တန့်ဖို့ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီက မြန်မာစစ်တပ်ကို သတိပေးထားပေမဲ့ စစ်ကောင်စီဟာ လေကြောင်းသုံးပြီး ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုတွေ ဆက်ကျူးလွန်နေပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ တနင်္လာနေ့ကလည်း ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF) ဗဟိုဌာနချုပ်ကို ဂျက်တိုက်လေယာဉ်သုံးဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့လို့ CNF တပ်ဖွဲ့ဝင် ငါးဦးသေဆုံးသွားပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/airstrike-in-karen-01122023143144.html>

မေးမြန်းခြင်းကဏ္ဍ - ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၂) ဟောင်း ပဒိုမန်းမန်းနှင့် မေးမြန်းချက်

မေးမြန်းခြင်းကဏ္ဍ | ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်။ ကေအိုင်စီ

“အာဏာဆက်ထိန်းနိုင်ဖို့ ဗျူဟာအထစ်တစ်ထစ်က သူတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းသက်တမ်းအရ ဒီရွေးကောက်ပွဲ ကျန်တယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ပြီးသည့်ဖြစ်စေ မပြီးသည့်ဖြစ်စေ နောက်ထပ်ထွက်လာမယ့် ရလဒ်ပြီးရင် သူတို့ ဘာဆက်လုပ်မလဲဆိုတဲ့ဟာကိုတော့ ကျနော့်တစ်ယောက်အမြင်ကတော့ သူတို့အတွက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မပေါ်သေးဘူးဖြစ်နေတယ်” ပဒိုမန်းမန်း (KNU

တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ၂ ဟောင်း)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၂) ဟောင်း ပဒိုမန်းမန်းနှင့် မေးမြန်းချက်

အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ၏ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွက် အပစ်ရပ်ကြေညာချက်၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖိတ်ခေါ်မှု၊ ရွေးကောက်ပွဲအစီအစဉ်နှင့် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ စသည်တို့၏ ရှေးအလားအလာ ဖြစ်နိုင်ခြေများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး (၂) ဟောင်း ပဒိုမန်းမန်းနှင့် ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားသည်။

မေး- ဒီလကစပြီး လာမယ့် ဒီဇင်ဘာလကုန်အထိ လုံခြုံရေးအကြောင်းပြချက်ကလွဲ၍ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုမလုပ်ဖို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ ကြေညာချက်အပေါ်မှာ ဘယ်လိုရူမြင်လဲ။

ဖြေ- သူ့ရဲ့ သမာရိုးကျ ဗျူဟာဖြစ်တဲ့ တစ်ဖက်ကို အပစ်ရပ်မယ်၊ နောက်တစ်ဖက်ကို ချေမှုန်းမယ် ဆိုတာက ဒါဟာ သူ့ရဲ့ သမာရိုးကျဗျူဟာ။ အခုက ဒါနဲ့ မရတော့ဘူး။ ဒါနဲ့ မရတော့တဲ့အခါကျတော့ သူတို့က ဧရိယာကန့်သတ်တဲ့ ဗျူဟာကို ပြန်ပြောင်းတာပေါ့။ နောက်တစ်ခါအခြေအနေကို ကန့်သတ်တဲ့ ဗျူဟာကို ပြန်သုံးတာပေါ့။ ဒါကလည်း သူတို့အတွက် ထိရောက်မှုရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး။

ပြောချင်တာက အခြေအနေအရ အပစ်ရပ်တယ်ဆိုတာကတော့ ဒါက အသုံးချခံသက်သက်ပါပဲ။ တကယ်တမ်းကျတော့ သူ့အပစ်ရပ်ပါဘူး။ ဆက်တိုက်ချင်တာကို ဆက်တိုက်သွားမှာပဲ။ တစ်ဖက်ကလည်းပဲ နိုင်ငံတကာကို ပြတဲ့သဘောလည်း ပါမှာပေါ့။ တိုင်းရင်းသားတွေကို လှည့်စားတဲ့ သဘောလည်းပါမှာပေါ့။ သူက တစ်နှစ်ပတ်လုံး အပစ်ရပ်လိုက်မယ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူ့ရဲ့ချွင်းချက်က လုံခြုံရေးနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကို မထိပါးရဘူးပေါ့။ ဆိုတော့ လုံခြုံရေးနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးက ဘာလဲဆိုတဲ့ဟာက အကျယ်ကြီးဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီချွင်းချက် ခံထားတဲ့အပေါ်မှာတော့ ဘာမှ မထူးပါဘူး။ သူတို့အတွက်လည်း ဒီလောက်ကြီး ထိရောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျနော်တို့ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အတွက်လည်း အထူးအဆန်းကြီး တစ်ခုလည်း မဟုတ်ပါဘူး။

မေး- စစ်ခေါင်းဆောင်ကလည်း ဒီနှစ်ဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ်လို့ ကြွေးကြော်ထားတာလည်းရှိတဲ့အပေါ်မှာ ဘာပြောချင်လဲ။

ဖြေ- ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ်ပဲခေါ်ခေါ် အပစ်ရပ်တယ်လို့ပဲပြောပြော သူ့ပါးစပ်ထဲမှာတော့ ပြောကောင်းလို့ ပြောတဲ့ဟာပဲပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တကယ်အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ သူ့သွားမယ့် တကယ်ငြိမ်းချမ်းရေးက တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေး အဖွဲ့တွေ ပပျောက်ရေး၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တွေ မရှိရေး အဲ့ဒါတွေ ချေမှုန်းရေး ရှင်းရှင်း ပြောရရင်တော့ အားလုံးလက်နက်ကိုင် လမ်းစဉ် စွန့်ရေး လက်နက်ချရမယ်ဆိုတဲ့ဟာပါပဲ။ ဒါကတော့ ဒီ ၂၀၂၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း သူသုံးတဲ့ ဒီနည်းနာတွေကတော့ ဘယ်လိုမှ ထိရောက်မှာမဟုတ်ဘူးလို့တော့ ကျနော်ပြောချင်ပါတယ်။ သူ့ဘာပြောပြော အခုက ဘယ်သူမှလည်း နားမထောင်ဘူး။ စိတ်လည်းမဝင်စားကြတော့ဘူး။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးကလည်း နားလည်နေပြီး။

မေး- တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာနီးပါး စစ်ကောင်စီကို ဆန့်ကျင်သလို နိုင်ငံတကာကလည်း အသိအမှတ်မပြုနေတဲ့ကြားက စစ်ကောင်စီရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ခေါ်ယူဆွေးနွေးမှုကို သွားရောက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတဲ့ လက်နက်ကိုင်အုပ်စု ဆက်ရှိနေသေးတာကို တွေ့ရတယ်။ ဘာကြောင့်လို့ထင်လဲ။ သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးအကျိုးစီးပွားက ဘာဖြစ်မယ်လို့ထင်လဲ။

ဖြေ- ဒီမှာက နှစ်ပိုင်းရှိပါမယ်။ စစ်ကောင်စီဘက်က အကျိုးစီးပွားအကျိုးရလဒ်နဲ့ သွားတွေ့တဲ့သူတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွား အကျိုးရလဒ်ပေါ့။ သွားတွေ့တဲ့ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေအတွက်ကတော့ တစ်စုံ တစ်ရာအားဖြင့်တော့ အတိုင်းအတာတစ်ခုအနေနဲ့ အကျိုးရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါမယ်။ သူတို့ရဲ့ အဖွဲ့အစည်း အတွက်ပဲပြောပြော၊ တစ်ဦးချင်းအနေနဲ့ပဲပြောပြော၊ တစ်စုတစ်ဖွဲ့အတွက်ပဲပြောပြော အကျိုးရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီအတွက်ကတော့ သူ့အတွက် နိုင်ငံရေးအရကော၊ စစ်ရေးအရကော၊ စည်းရုံးရေးအရကော ဘာမှ အကျိုးစီးပွား ရလဒ်ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ သို့သော်လည်းပဲ သူလုပ်စရာရှိတာကို သူဆက်လုပ်သွားမှာပဲ။ ပြီးတော့ ကျနော် ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်ကတည်းက မီဒီယာတွေမှာ ခန့်မှန်းပြောဆိုထားတဲ့အတိုင်းပဲ ၂၀၂၂ အကုန် ၂၀၂၃ အဝင် လောက်မှာ သူက ငြိမ်းချမ်းရေးကို ခေါ်မယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ခေါ်တဲ့ နေရာမှာ သူက တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အစည်းတွေကို အရင်ခေါ်မယ်။ အထူးသဖြင့် သူ PPST အဖွဲ့ကို ပြန် မျှားထားတယ်ပေါ့။ သူရသလောက် ဆွဲခေါ်လိမ့်မယ်။ အဲ့ကနေ စပြီးတော့မှ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေး အဖွဲ့တွေနဲ့ PDF တွေကို စပြီးတော့မှ သွေးခွဲမယ်။ အဲ့ဒါကနေပြီးတော့မှ ခွာထုတ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲ့ဒါတွေက မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။

သူတို့ရဲ့ ဗျူဟာအရကတော့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေကို ငြိမ်းချမ်းရေးခေါ်မယ်။ PDF တွေနဲ့ ခွာထုတ်မယ်။ သူခေါ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ PPST ထဲက အင်အားအကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ အထူးသဖြင့် KNU ကို အဓိက တည်တာပေါ့။ လုံးဝမပါလာတဲ့အခါကျတော့ တခြားသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ငယ်တွေပဲသွားတော့ စစ်ကောင်စီအတွက်က စောစောက ပြောသလို နိုင်ငံရေးအရကောစစ်ရေးအရကော ဘာမှ အကျိုးမရှိခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့ဗျူဟာကိုတော့ ဆက်ပြီးတော့ လုပ်ဆောင်သွားအုံးမှာဖြစ်တယ်။

သွားတွေ့တဲ့ အဖွဲ့အတွက်ကတော့ နိုင်ငံရေးအကျိုးစီးပွားတွေ ဘာမှရမှာမဟုတ်ဘူး။ အထူးသဖြင့် သူတို့ရဲ့ ဆက်လက်ရပ်တည်ရေး နဲ့ လှုပ်ရှားနိုင်ရေးအတွက်လောက်ပဲ တကယ့်သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေး အရှိန်အဟုန်ကို မြှင့်တင် လာနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ စစ်ကောင်စီနဲ့ သွားတွေ့အတွက် ပြည်သူလူထုကလည်း ထောက်ခံမှု မရှိသည့်အပြင် ကြာလေ သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးအရပါ မှေးမှိန်သွားနိုင်ပါတယ်။

မေး- ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲတို့၊ ငြိမ်းချမ်းရေး စကားလုံးတွေကို ထပ်ခါထပ်ခါအသုံးပြုနေတဲ့ စစ်ကောင်စီရဲ့သဘောထားကိုကော ဘယ်လိုသုံးသပ်လဲ။

ဖြေ- ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဘယ်လောက်ပဲ ခေါ်ခေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ခုတုံးလုပ်ပြီးတော့မှ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေး အဖွဲ့တွေကို လက်နက်ဖြုတ်သိမ်းရေး လက်နက်ချရေးဆိုတဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ ဗျူဟာကိုပဲသုံးနေတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒါတွေက မရတော့ပါဘူး။ သူတို့ ဘယ်လောက်ပဲ ထိုးခွဲ ထိုးခွဲ ပေါ်လွင်အောင် ပြောရမယ်ဆိုရင် KIO တစ်ခုလုံးက၊ KNU တစ်ခုလုံးက လက်နက်ချသွားအုံးတော့ ကရင့်တော်လှန်ရေးက ရှိနေအုံးမှာပဲ ကချင်တော်လှန်ရေးက ရှိနေအုံးမှာပဲ။ ပျောက်သွားအုံးမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကိုတော့ ကျနော်ကတော့ လုံးဝ ယုံတယ်။ အားလုံးကတော့ စစ်ကောင်စီရဲ့ ဗျူဟာအခင်းအကျင်းကို ဒါပြီးရင် ဘာလုပ်မလဲ ဒါပြီးရင် ဘာလာမလဲဆိုတာကတော့ အကုန်လုံး တွက်ချက်လို့ရပြီးသား စစ်ကောင်စီ သွားမယ့်ခရီး နဲ့ လုပ်ဆောင်မယ့် ဗျူဟာဆိုတာကိုလည်း မှန်းဆလို့ရထားပြီးသားလို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။

မေး- သူတို့နဲ့ တိုက်ခိုက်နေတဲ့အုပ်စုနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးမဆွေးနွေးဘဲ သူတို့နဲ့ ဆက်ဆံရေးအဆင်ပြေနေတဲ့ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုနဲ့ပဲ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးနေတာကကော ဘာကြောင့်လဲ။

ဖြေ- စောစောက ပြောသလိုပဲ သူတို့ရဲ့ အဓိက ဗျူဟာက ၂၀၂၂ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ၂၀၂၃ အစောပိုင်းမှာ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေး လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေကို အရင်ခေါ်မယ် PDF မပါဘူးပေါ့နော်။ နောက်ပြီးရင် လာအုံးမှာပါ ၂၀၂၃နှောင်းပိုင်းကျရင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေကို ချန်လှပ်ပြီး PDF အဖွဲ့တွေကို ငြိမ်းချမ်းရေး ခေါ်မယ်။ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးတွေ ထပ်လာပါမယ်။ အခုလည်း လာနေပါပြီ။ သူတို့ရဲ့ အဆင့် ၃ ဆင့်ခွဲထားတဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်တွေလည်းရှိနေပါပြီ။ ပထမအဆင့်မှာလုပ်တဲ့ တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အစည်းတွေခေါ်ပြီး PDF တွေကို ချန်လှပ်ထားမယ်ဆိုတာကလည်း တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အကြီးတွေ ပါမလာတော့ သူတို့အတွက် မအောင်မြင်ဘူး။

နောက်တစ်ဆင့်မှာကျတော့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေကို ချန်ထားပြီးမှပဲ PDF နဲ့ NUG ကိုပဲ လက်ခံမယ်ဆိုတဲ့ ဟာမျိုးလည်း နောက်တစ်ဆင့် ပြန်လာပါအုံးမယ်။ ဒီ ၂၀၂၃ အတွင်းမှာပဲ လုပ်ဆောင်သွားမှာပါ။ ဒါကလည်း အောင်မြင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ မအောင်မြင်လဲဆိုတော့ ပထမတစ်ချက်အနေနဲ့ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေက နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော်မှာ ခေတ်အဆက်ဆက် စစ်အာဏာရှင်နဲ့ စစ်ရေး တိုက်ပွဲမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံရေး တိုက်ပွဲမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး စကားဝိုင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အတွေ့အကြုံတွေများနေပြီး ရင့်ကျက်နေပြီးလို့ပဲ ကြီးကြီးမားမားပြောချင်တာပေါ့။ အဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်လို အခြေအနေမျိုး ပဲလာလာ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေအတွက်ကတော့ အဆန်းကြီး မဟုတ်တော့ဘူး။

တစ်ဖက်မှာကလည်း ဒီ PDF တွေကို ပြန်စည်းရုံးပြီး တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့တွေကို ချန်လှပ်ထားမယ် ဆိုတဲ့ဟာကလည်း ဒီလို ပူပူနွေးနွေးလေး ပြည်သူလူထုတွေကို နှိပ်ကွပ်နေတဲ့ဟာက တစ်မဟုန်ချင်း PDF တွေကို လှည့်စား ဖို့ဆိုတာက မလွယ်လောက်ဘူး။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းတွေက အရင်တုန်းက ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်အဖွဲ့တွေလောက်ပဲရှိတာကို။ အခုက ဗမာတိုင်းရင်းသားကိုယ်၌က ပြန်ခုခံ တော်လှန်လာနိုင်ပြီးဆိုတဲ့ အခြေအနေ အောက်မှာ ဘယ်လိုပဲ လှည့်စားလှည့်စား တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်း တွေကိုလည်း လှည့်စားလို့မရတော့ဘူး။ လက်ရှိတော်လှန်နေတဲ့ NUG ပဲဖြစ်ဖြစ် PDF ပဲဖြစ်ဖြစ် လှည့်စားလို့ မရနိုင်တော့ဘူး။

မေး- စစ်ကောင်စီလုပ်ဆောင်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေတဲ့ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကကော ဖြစ်လာနိုင်မယ်လို့ ထင်မြင်မိလား။ ဘာကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ချင်တာလဲ။

ဖြေ- ဖြစ်လာနိုင် မဖြစ်လာနိုင်က စောစောကဗျူဟာနဲ့ ဆိုင်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးခေါ်မယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဗျူဟာကလည်း တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ကို အရင်ခေါ်မယ်။ PDF ကို ချန်မယ်။ ပြီးတော့ PDF ကိုခေါ်ပြီး တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ကို ချန်လှပ်မယ်။ ပြီးရင် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်မယ်။ ရွေးကောက်ပွဲမှာလည်းပဲ တိုင်းရင်းသားပါတီ ဘယ်နှစ်ပါတီ ပါလာနိုင်သလဲ။ ခုနက ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုမှာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ငယ်လေးတွေက သူတို့ကို လာတွေ့တယ်ဆိုတဲ့ပုံရိပ်ကို ယူသွားသလို ရွေးကောက်ပွဲလုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း တိုင်းရင်းသားနာမည်နဲ့ပါတဲ့ သူ့ကို ထောက်ခံတဲ့ တိုင်းရင်းသားပါတီငယ်လေးတွေ ပါလာတယ်ဆိုတာကိုလည်း သူပြောမှာဖြစ်တယ်။

ကျနော်မြင်တာကတော့ သူဆက်လုပ်မှာပဲ။ ရသလောက် သူဆက်လုပ်မှာပဲ။ အဲ့ဒီဟာကတော့ သူတို့ရဲ့ ဆက်သွားမယ့်ဗျူဟာရဲ့ အဆုံးအစွန်အထိကို ဘယ်လောက်အထိ တွေးမြင်မှန်း ဆထားလည်းဆိုတာကတော့ အကုန် ဖွင့်ပြောလို့မရဘူး။ ဒါကို အကုန်ပြောလိုက်ရင် ကျနော်တို့ တော်လှန်ရေး ဗျူဟာကို ထိခိုက်သွားနိုင်တဲ့အတွက် အကုန်မပြောချင်သေးပါဘူး။

မေး- NUG ရဲ့ ဒီနှစ်ဟာ တော်လှန်ရေးရဲ့ အဆုံးအဖြတ်နှစ်လို့ကြွေးကြော်ထားမှုအပေါ်မှာကော ဘယ်လို သုံးသပ်ပြောဆိုချင်လဲ။

ဖြေ- ကျနော်နားလည်တာကတော့ တော်လှန်ရေးရဲ့ အရှိန်အဟုန်ကို အမြင့်ဆုံး စံချိန်ကို မြှင့်တင်နိုင်မယ့် နှစ် တစ်နှစ်လို့ နားလည်ပါတယ်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်ထဲမှာ တော်လှန်ရေး အောင်မြင်သွားမယ်လို့တော့ ပြောဆိုသွားတယ်လို့ အလုံးဆုံး မယူဆဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်း အောင်မြင်သွားရင်လည်း အောင်မြင်သွားနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သေချာတာတစ်ခုကတော့ ၂၀၂၃ဟာ တော်လှန်ရေးရဲ့ အရှိန်အဟုန်ဟာ အမြင့်ဆုံး ဒီရေကို ရောက်သွားမယ်ဆိုတာကတော့ NUG အနေနဲ့ တွက်ဆပြီးတော့မှ တွက်ဆရုံမကဘူး သေချာပေါက် ဖြစ်လာမယ်လို့ လက်ခံယုံကြည်လုပ်ဆောင်သွားမယ်ဆိုတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ချတဲ့ အနေနဲ့ ဒါကို ပြောဆိုထုတ်ပြန်သွားတယ်လို့ပဲ နားလည် လိုက်ပါတယ်။

မေး- နောက်ဆုံးမေးချင်တာက စစ်ကောင်စီရဲ့ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့အခြေအနေနဲ့ လက်ရှိဆက်သွားနေတဲ့ တော်လှန်ရေးရဲ့ အလှည့်အပြောင်းကိုလည်း သုံးသပ်ပေးပါအုံး။

ဖြေ- စစ်ကောင်စီဘက်ကလည်း ဆက်ပြီးတော့ အာဏာရနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းသားတွေကော ပြည်သူလူထုတွေကော ဖိနှိပ်နိုင်ရေးအတွက် သူ့ရဲ့ ဗျူဟာကို ခင်းပြီးတော့ သွားနေတယ်။ ကျနော်တို့ တော်လှန်ရေးဘက်ကလည်း ဒီအပေါ်မှာ စစ်အာဏာရှင် အမြစ်ပြတ်နိုင်ရေးဗျူဟာတွေကို ကျနော်တို့ ချမှတ်နေတယ်။

ဒါပေမဲ့ စစ်ကောင်စီဘက်က သမာရိုးကျ အရင်က လုပ်နေကျနည်းနာတွေနဲ့ပဲ လုပ်သွားတာဖြစ်တယ်။ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အားလုံးဘက်ကလည်း ဒါတွေက ရိုးနေပြီး အကွက်ဆန်းကြီးမဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီအပေါ်မှာလည်း ဘယ်လို ပြန်တုန့်ပြန်ရမလဲ ဆိုတဲ့ဟာအပေါ်မှာလည်း ပြင်ဆင်ရင် ပြင်ဆင်နိုင်သလောက် တုန့်ပြန် နိုင်စွမ်းရှိတယ်။

နောက်တစ်ခုက စစ်ကောင်စီရဲ့ ဆက်ပြီးတော့ အာဏာဆက်ထိန်းနိုင်ဖို့ရဲ့ ဗျူဟာ အထစ်တစ်ထစ်က သူတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းသက်တမ်းအရ ဒီရွေးကောက်ပွဲကျန်တယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ပြီးသည့်ဖြစ်စေ မပြီးသည့်ဖြစ်စေ နောက်ထပ် ထွက်လာမယ့် ရလဒ်ပြီးရင် သူတို့ ဘာဆက်လုပ်မလဲဆိုတဲ့ဟာကိုတော့ ကျနော်တစ်ယောက်အမြင်ကတော့ သူတို့အတွက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မပေါ်သေးဘူးဖြစ်နေတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ် ထွက်လာပြီးမှပဲ သူတို့ လုပ်ကောင်းလုပ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်အပေါ် ပြည်သူလူထုကော နိုင်ငံတကာကကော ဘယ်လောက်ထိ ထောက်ခံနိုင်မလဲဆိုတာက ရွေးကောက်ပွဲပြီးမှပဲ ကျနော်တို့ ပြောလို့ရမှာဖြစ်တယ်။

အခုကတည်းက မှန်းလို့ရပါတယ်။ မှန်းလို့ရတယ်ဆိုပေမဲ့ ကျနော်တို့ရဲ့ တော်လှန်ရေး စစ်ရေးဗျူဟာ နိုင်ငံရေးဗျူဟာကလည်း ရှိနေသေးတော့ အကုန်ထုတ်ဖော်ပြောဖို့ အဆင်မပြေသေးပါဘူး။ တော်လှန်ရေးဘက်မှာကျတော့ ဗျူဟာအနေနဲ့ စုပေါင်း ချသည့်ဖြစ်စေ တစ်ဖွဲ့ချင်းချသည့်ဖြစ်စေ ကျနော်တို့ရဲ့ပန်းတိုင်က တစ်ခုတည်းပဲဖြစ်တယ်။ တပ်ပေါင်းစုအနေနဲ့ တစ်ဖွဲ့တည်း တည်ဆောက် လို့မရနိုင်ခဲ့ပေမဲ့ ကျနော်တို့ရဲ့ပန်းတိုင်က အဆုံးအစွန်က တူညီနေတဲ့အတွက် ကျနော်တို့ တစ်နေရာရာမှာ သွားဆုံကြမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါက ပထမအားသာချက်။

ဒုတိယမှာက NUG ကနေ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ဗမာ့လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ပဲပြောပြောပေါ့ အခုရှိနေတဲ့ အခင်းအကျင်းက အရင်က ဖြစ်နေတဲ့ ၉၀ ခုနှစ်က NCGUB နဲ့က နည်းနည်းလေး ကွာသွားတာက NCGUB တုန်းက အဝေးရောက် အစိုးရအနေနဲ့ပဲ ဆက်ပြီးဖွဲ့ထားပြီးတော့မှ မြေပြင်မှာ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ကာကွယ်ရေးဌာနဆိုတာ မရှိဘူးဖြစ်တယ်။ ကနေ့မှာကျတော့ NUG မှာ ကာကွယ်ရေးဌာနနဲ့ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့တွေရှိတယ်။ လက်နက်ကိုင်တွေမှာမှ NUG လက်အောက်မှာပဲ မဟုတ်ဘူး Local PDF အနေနဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိနေတဲ့အတွက် အခိုင်အမာကိုက တော်လှန်ရေးကြီးရဲ့ အားအကောင်းဆုံး မောင်းနှင်အား အရှိန်အဟုန်ထဲကိုရောက်နေပြီး ဖြစ်တယ်။ အဲ့အတွက် လိုတာတစ်ခုပဲ ရှိတာက နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် ဖော်ဆောင်နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျနော်တို့ တော်လှန်ရေးကြီးက ပိုပြီးတော့ မြန်မြန်ဆန်ဆန်ကို အောင်မြင်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

<https://kicnews.org/2023/01/မေးမြန်းခြင်းကဏ္ဍ-ကရင်/>

စစ်ကောင်စီကင်းစခန်းများကြောင့် နယ်စပ်ရှိ ဒေသခံစစ်ရှောင်များ နေထိုင်သွားလာလုပ် ကိုင်ရန် အခက်ကြုံနေရ

ဇန်နဝါရီလ ၁၁ရက်၊ ၂၀၂၃ခုနှစ်။ ကေအိုင်စီ

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် သေ့ဘောဘိုး -ဝေါလေ လမ်းပိုင်း တစ်လျှောက် စစ်ကောင်စီ ကင်းစခန်းများမှ ဒေသခံစစ်ဘေးရှောင်များ သွားလာနေထိုင်အလုပ်အကိုင်သွားလာမှု အပေါ် စစ်ဆေးတင်းကြပ်မှုများကြောင့် စားသောက်နေထိုင်ရေး အခက်တွေ့ နေကြကြောင်း သိရသည်။

ဖလူး-ဝေါလေ လမ်းပိုင်းရှိ သုံးထပ်ကျွေ၊ ကျော်ဝါးဘိုး၊ မြွေနှစ်ကောင်၊ မြွေသုံးကောင်၊ သဲဖြူချောင်း၊ ကျောက်ခက်၊ သေ့ဘောဘိုး၊ ဘလယ်ခို၊ ဥကရစ်ထ၊ ဝေါလေလမ်း ပိုင်းအထိ စစ်ကောင်စီတပ်ကင်းစခန်းဂိတ်များချထားပြီး စစ်ဆေးမှုများ လုပ်ဆောင် သောကြောင့် သွားလာလုပ်ကိုင်နေကြသည့် ဒေသခံ စစ်ရှောင်များမှာ အခက်တွေ့ နေကြသည်ဟု စစ်ရှောင်တစ်ဦးက ယခုလို ပြောသည်။

“အစစ်အဆေး အမေးအမြန်း တအားလုပ်တယ်။ စားစရာတွေ ဝယ်လာရင် တောင်း စားတယ်။ ဆန်သယ်တာလည်း အများကြီးဆို ပေးမသယ်ဘူး။ သူတို့သိမ်းမယ် ပြောတယ်။ တစ်ပြည်၊ နှစ်ပြည်ဝယ်ဖို့ မြို့တက်ဝယ်တာမျိုးမှ မရတာ ဆန်အိတ်လိုက် ဆီပုံးလိုက်ဆို သိပ်အမြင် မကြည့်ဘူး”ဟု ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောသည်။

မြဝတီ -ဝေါလေ လမ်းပိုင်းအား စစ်ကောင်စီတပ် စစ်ကြောင်းများ စခန်းချ၊ ဂိတ်ချ၊ စစ်ရေးလှုပ်ရှား နေမှုများကြောင့် ဒေသတွင်း ကျေးရွာ ၂၀ ခန့်မှ ဒေသခံများမှာ ယခု ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအထိ တစ်နှစ်ကျော် အချိန်ကြာသည်အထိ နေရပ်မပြန် နိုင်ကြသေးကြောင်း၊ စစ်ကောင်စီတပ် စစ်ကြောင်းများမှ ဒေသခံများ သွားလာနေထိုင်မှု အပေါ် စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးမှုများကြောင့် သွားလာမှုနှင့် လုပ်ငန်းခွင်ကိစ္စများ အခက်အခဲ ဖြစ်နေကြောင်း နောက်ထပ် ဒေသခံတစ်ဦးကလည်း ပြောသည်။

“ကျနော်တို့ စိုက်ထားတဲ့ တောင်ယာ ခြံတွေ၊ ပြောင်းခင်းတွေ သွားတာလာတာလည်း စစ်တပ်ဂိုတံတွေက အသွားလည်း စစ်၊ အပြန်လည်း စစ်ဆိုတော့ အခုက စစ်ဘေးရှောင် စခန်းနေလည်း မလွယ်၊ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်တောင်ယာ နေလည်းမလွယ်၊ သွားရေးလာရေး လည်းမလွယ် ဖြစ်နေရတယ်” ဟု ၎င်းဒေသခံ စစ်ရှောင်က ကေအိုင်စီသို့ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၂၂ ခုနှစ် အတွင်း ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် -KNLA ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များ နှင့် တစ်နှစ်နီးပါး စစ်ရေးတင်းမာ တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးသည့် နောက်ပိုင်း တိုက်ပွဲများ ငြိမ်နေသော်လည်း နှစ်ဖက်စစ်ရေးတင်းမာမှု၊ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှု များ ဆက်လက်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေကြောင့် တိုက်ပွဲများ အချိန်မရွေး ပြန်လည်ဖြစ် ပွားနိုင်သည့် အခြေအနေတွင်ရှိနေသေးကြောင်း စစ်ရေးနယ်မြေ သတင်းအရင်းအမြစ်များက ပြောသည်။

လက်ရှိ မြဝတီ -ဝေါလေလမ်းပိုင်း တစ်လျှောက် ဖလူးဒေသ၊ ရပ်ကျေးနယ်ရှိ မယ်ထော်သလေး၊ မင်းလက်ပံ၊ ပဟိကလော်၊ ထီးမယ်ဝါးခီး၊ အင်ကြင်းမြိုင် ကျေးရွာ များဘက်တွင် စစ်ဘေးရှောင် ဒေသခံအချို့ ပြန်လည် နေထိုင်သွားလာ နေကြပြီဟု သိရသည်။

သို့သော်လည်း လေးကေကော် မြို့သစ်ရပ်ကျေးနယ်များအပါအဝင် သေ့ဘောဘိုး၊ ဥကရစ်ထကျေးနယ် ကျေးရွာများဘက်တွင် နေရပ်ရင်း ပြန်လည်နေထိုင် သွားလာခွင့် မရရှိကြသေးဘဲ စစ်ကောင်စီတပ်၏ စစ်ဆေးမေးမြန်း စောင့်ကြည့်ကန့်သတ် မှု များကြောင့် စားသောက်စရာ ရိက္ခာထောက်ပံ့မှုပြတ်လပ်လာနေသည့်အတွက် စစ်ဘေးရှောင် ဒေသခံများ အခက်အခဲရှိနေကြောင်း သိရှိရသည်။

<https://kicnews.org/2023/01/စစ်ကောင်စီကင်းစခန်းများ/>

လေကြောင်းပိုင်နက်ကျူးကျော်တဲ့ စစ်ကောင်စီကိုတားဆီးဖို့ အိန္ဒိယကို Fortify Rights တိုက်တွန်း

RFA Burmese | 2023.01.12

ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့က CNF ဌာနချုပ်ကို စစ်ကောင်စီက ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရစဉ်။ Photo: CHRO

မြန်မာစစ်ကောင်စီရဲ့ တိုက်လေယာဉ်တွေ အိန္ဒိယလေပိုင်နက်ထဲ မဝင်နိုင်အောင်တားဆီးပြီး နယ်စပ်က အိန္ဒိယအရပ်သားတွေနဲ့ ချင်းတိုင်းရင်းသားတွေကို အကာအကွယ်ပေးဖို့ အိန္ဒိယအစိုးရကို Fortify Rights လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့က တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နဲ့ ၁၁ ရက်နေ့တွေမှာ အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်စပ်က ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF) ဗဟိုဌာနချုပ်ကို စစ်ကောင်စီက ဂျက်တိုက်လေယာဉ်တွေနဲ့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တာပါ။ ဒီတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လူနေအိမ်သုံးလုံးနဲ့ ဆေးကုသဆောင်တစ်ဆောင် ထိခိုက်ပျက်စီးပြီး အမျိုးသမီးနှစ်ဦး အပါအဝင် CNF တပ်ဖွဲ့ဝင်ငါးဦး သေဆုံးခဲ့ပါတယ်။

အလားတူပဲ အိန္ဒိယဘက်ခြမ်း မိဖိုရမ်ပြည်နယ်၊ ကျန်ဖိုင်ခရိုင် ဖာကော်ကျေးရွာအနီးမှာလည်း စစ်ကောင်စီက ဗုံးနှစ်လုံးကြဲချခဲ့ကြောင်း သတင်းရရှိထားတယ်လို့ Fortify Rights အဖွဲ့က ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီ၏ လေကြောင်းသုံးပုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့်
သေဆုံးသွားရသည့် CNF တပ်ဖွဲ့ဝင် ငါးဦး။

အခုလို အိန္ဒိယလေပိုင်နက်ကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ပြီး
အရပ်သားတွေကို ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်တဲ့အပေါ်

အိန္ဒိယအစိုးရအနေနဲ့ လက်ပိုက်ကြည့်မနေဘဲ အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်တယ်လို့ Fortify Rights အဖွဲ့ရဲ့
အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် Matthew Smith က ပြောပါတယ်။

မကြာသေးခင်ကလည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နဲ့ ထိုင်းလေပိုင်နက်တွေထဲကို စစ်ကောင်စီလေတပ်က
ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လကုန်ပိုင်းမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ပိုင်နက်အတွင်းကို
စစ်ကောင်စီလေတပ်က ခုံးကျည်နှစ်စင်း ပစ်ခတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့ကလည်း ထိုင်း-
မြန်မာနယ်စပ် တာ့ခါရိုင် ပုပ်ဖရာမြို့နယ် ထိုင်းလေပိုင်နက်ထဲကို စစ်ကောင်စီရဲ့ MiG-29 တိုက်လေယာဉ်တစီး
ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခဲ့ကြောင်း Fortify Rights အဖွဲ့ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

စစ်ကောင်စီက အရပ်သားတွေအပေါ် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ တိုက်ခိုက်နေတဲ့အတွက် ချင်းပြည်နယ်က
ဒေသခံသောင်းနဲ့ချီပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံ မိမိရပ်ပြည်နယ်ကို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရတယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။

အခုလို အိန္ဒိယလေပိုင်နက်ကိုအသုံးပြုပြီး ဒေသတွင်း မတည်မငြိမ်ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်နေတာကို တားဆီးဖို့၊
စစ်ကောင်စီကျူးလွန်နေတဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေကို အရေးယူနိုင်အောင် ပါဝင်ကူညီဖို့လည်း အိန္ဒိယအစိုးရကို Fortify
Rights အဖွဲ့က တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/junta-air-strike-fortify-rights-01122023080921.html>

လေပိုင်နက်ကျော်လွန်အသုံးပြုနေသည့် စစ်ကောင်စီကို ပြင်းထန်စွာအရေးယူရန် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများကို NUG တိုက်တွန်း

By မိုးသောက် (မဲဆောက်) | 12 January 2023

မဲဆောက်(မဇ္ဈိမ)။ ။အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီသည် လေပိုင်နက်ကျော်လွန်အသုံးပြုပြီး မြန်မာပြည်သူ များကို
သတ်ဖြတ်နေရုံမျှသာမက အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ ပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်လုံခြုံမှု ကိုပါ
ခြိမ်းခြောက်နေသည့်အတွက် ပြင်းထန်စွာအရေးယူရန်အတွက် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများကို အမျိုးသား
ညီညွတ်ရေးအစိုးရ(NUG)က ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

စစ်ကောင်စီမှ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နှင့် ၁၁ ရက်နေ့တို့က ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး(CNF)ဌာနချုပ်တည်ရှိရာ Camp
Victoria စခန်းကို လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ခဲ့ရာတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံလေပိုင်နက်အတွင်းမှ ဝင်ရောက်
တိုက်ခိုက်ခဲ့မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး NUGက ယခုကဲ့သို့ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုသို့တိုက်ခိုက်မှုအတွင်း ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးမှ ရဲမေ နှစ်ဦးနှင့် ရဲဘော်သုံးဦးကျဆုံးခဲ့ရပြီး ပြင်ပလူနာ ဆောင်နှင့်
လူနေအိမ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်ဦးဆောင်သည့် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီသည် ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာ လ ၂၃
ရက်နေ့ကလည်း ကချင်ပြည်နယ်၊ ဖားကန့်မြို့နယ် မြောက်ဘက်ရှိ အနန့်ပါရွာတွင် ကချင်လွတ် လပ်ရေးအဖွဲ့ (KIO)
ဖွဲ့စည်းခြင်း (၆၂) နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်တေးဂီတပွဲကျင်းပနေစဉ် တိုက် လေယာဉ် များဖြင့်

လာရောက်ပံ့ကြံ့တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည့်အတွက် KIA မှ တပ်မဟာမှူးတစ်ဦးအပါအဝင် အရာရှိ၊ စစ်သည်များ၊ အနုပညာရှင်များ၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အရပ်သား စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၁၀၀ ကျော် သေဆုံး ခဲ့ရသည်။

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကာလအတွင်း စစ်ကောင်စီ သည် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများကို အကြိမ်ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အထူးသဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မကွေးတိုင်းတို့တွင် အကြိမ်ကြိမ် ပြုလုပ် ခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း ၄၆၀ ဦးကျော်သေဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း NUGကဆိုသည်။

ပြီခဲ့သည့်နှစ်ပိုင်းအတွင်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ စစ်ကောင်စီနှင့် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ များ ကြားတိုက်ပွဲများတွင်လည်း စစ်ကောင်စီသည် ထိုင်းနိုင်ငံလေပိုင်နက်ထဲကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ပြီး တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။

စစ်ကောင်စီ၏လုပ်ရပ်များသည် အကြမ်းဖက်မှုများရပ်တန့်ရန်တောင်းဆိုထားသည့် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေး ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချိုးဖောက်နေပြီး မြန်မာ့အရေးပြေလည်စေရန် နိုင်ငံတကာ၏ ကြိုးပမ်းမှု များကို လျစ်လျူရှုနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း NUG ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင်ဖော်ပြထားသည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် မြန်မာ့အရေးကိစ္စကို အမြန်ဆုံးဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီအပါအဝင် ပြည်သူလူထုကိုယ်စားပြုသည့် မြန်မာ့တော်လှန်ရေးအင်အားစုများ နှင့် ခိုင်ခိုင်မာမာလက်တွဲ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟုလည်း NUG ကအလေးအနက်တိုက်တွန်းထားသည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/122148>

မြန်မာလေတပ်ပံ့ကြံ့မှု အိန္ဒိယမြေပေါ်ကျရောက်ပြီး နယ်စပ်နေပြည်သူများကိုထိတ်လန့်စေခဲ့

Published By DVB | 12 January, 2023

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မိဇိုရမ်ပြည်နယ်နဲ့ နယ်မြေခြင်းကပ်နေတဲ့ ချင်းပြည်နယ်ထဲက တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ စခန်းကို မြန်မာစစ်တပ်က လေယာဉ်နဲ့ ပံ့ကြံ့တိုက်ခိုက်ခဲ့တာကြောင့် အဲဒီဒေသက ရွာသားတွေ ထိတ်လန့်စိုးရိမ်မှုတွေကြုံခဲ့ကြရတယ်လို့ အိန္ဒိယသတင်းတွေမှာ ဖော်ပြပါတယ်။

မြန်မာစစ်တပ်က ပစ်ခတ်လိုက်တဲ့ လက်နက်ကျည် အနည်းဆုံး တစ်လုံးအိန္ဒိယဘက်အခြမ်းကိုကျရောက်ခဲ့ပြီး မြစ်ကမ်းအနီးက ထရပ်ကားတစ်စီးပျက်ဆီးခဲ့ရကြောင်း ချန်ဖိုင်ခရိုင်အာဏာပိုင်အရာရှိတစ်ဦးကပြောကြားခဲ့ပြီး အဲဒီ ဖြစ်ရပ်ကြောင့် လူသေဆုံးမှုတွေမရှိခဲ့ဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုဟာ နှစ်နှစ်နီးပါး ရှိနေပြီဖြစ်တဲ့ အာဏာသိမ်းမှုကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ ဒေသတွင်းမတည်ငြိမ်မှုကို ပိုမိုပေါ်လွင်ထင်ရှားစေတယ်လို့ India Express သတင်းကရေးပါတယ်။ မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ လေကြောင်းက ပံ့ကြံ့မှုတွေကြောင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့နဲ့လည်း တင်းမာမှုတွေဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။

ချင်းပြည်နယ်အတွင်းမှာ တည်ရှိတဲ့ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF) ဌာနချုပ် ပစ်တိုးရီးယား စခန်းကို မြန်မာစစ်တပ်က ဇန်နဝါရီ ၁၀ ရက်မွန်းလွဲပိုင်းကနေစတင်ကာ ညအချိန်အထိ လေကြောင်းကနေ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အမျိုးသမီး နှစ်ဦးအပါအဝင် ၅ ဦး သေဆုံးခဲ့ရကြောင်း ချင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (CHRO) က ပြောပါတယ်။ မနုဿလည်း

ဗစ်တိုးရီးယားစခန်းကို မြန်မာစစ်တပ်ဟာ လေကြောင်းကနေ ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံ တိုက်ခိုက်မှုတွေဆက်လက်ကျူးလွန်ခဲ့လို့ ဆေးခန်းတွေနဲ့ လူနေအိမ်တွေ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပါတယ်။

ဗစ်တိုးရီးယား စခန်းနဲ့ ၂ ကီလိုမီတာ ကနေ ၅ ကီလိုမီတာကြား အကွာအဝေးမှာရှိတဲ့ မိမိရပ်ပြည်နယ်ထဲက ဖားခွမ်နံရွာသားတွေဟာ စစ်တိုက်လေယာဉ်တွေရဲ့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သံတွေကြောင့် ထိတ်လန့်ခဲ့ကြရပြီး နယ်ခြားမျဉ်းပေါ်ကမြစ်ရဲ့ အနိမ့်ယဘက်အခြမ်း မြစ်ကမ်းမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ အနိမ့်ယနိုင်ငံသားတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အိမ်ကို အပြေးအလွှားပြန်ခဲ့ကြရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

နယ်မြေကျူးကျော်ပြီး လက်နက်ကျပျည်တွေကျရောက်ခဲ့တဲ့အပေါ် အနိမ့်ယအစိုးရဘက်ကတော့ တရားဝင်တုံ့ပြန်မှုမရှိသေးပါဘူး။

မြန်မာစစ်တပ်ကကြံချလိုက်တဲ့ ဗုံးဟာ မြစ်ထဲကိုကျခဲ့တာဖြစ်ပြီး အနိမ့်ယစစ်တပ်က ကုန်းပေါ်ဆယ်ယူကာစစ်ဆေးအတည်ပြုခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဗုံးကျခဲ့တဲ့နေရာတစ်ဝိုက်ကို အာဆမ်ရိုင်ဖယ်တပ်ဖွဲ့တွေက စစ်ဆေးခဲ့ကြတယ်လို့လည်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။ ဒေသခံလူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူတစ်ဦးကလည်း ဗုံးကျခဲ့တဲ့ နေရာဟာ အနိမ့်ယဘက်အခြမ်းက မြစ်ကမ်းနဲ့ မီတာ ၃၀ ခန့်အကွာမှာဖြစ်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ ဗုံးဒဏ်ကြောင့် အနိမ့်ယဘက်မြစ်ကမ်းမှာ ရပ်ထားတဲ့ မိမိရပ်ပြည်နယ်မှတ်ပုံတင် ထရပ်ကားတစ်စီးပျက်စီးခဲ့တာကိုလည်း မိမိရပ်ပြည်နယ်ဒေသခံအစိုးရရုံးက အတည်ပြုခဲ့ပါတယ်။ သူတို့က အနီးကပ်စောင့်ကြည့်နေကြောင်းနဲ့ ဆိုးရွားပြင်းထန်တဲ့ထိခိုက်မှု မရှိခဲ့ကြောင်း အဲဒီအရာရှိကပြောပါတယ်။

"ကျနော်တို့ စောင့်ကြည့်နေသလောက်တော့ သူတို့ ဗုံးကြဲတဲ့နေရာက စခန်းနေရာဆိုတော့ ဒီဘက်ကိုထွက်ပြေးလာတဲ့အရပ်သားများများစားစား မရှိပါဘူး" လို့ သူကပြောပါတယ်။

အဲဒီဒေသအနီးမှာ နေထိုင်တဲ့ မိမိလူငယ်အသင်း (YMA: Young Mizo Association) ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်က မနေ့က အခင်းဖြစ်ရာနေရာကို သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ပြီး ဒေသခံရွာသားတွေဟာ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့နေကြတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

မနေ့ညနေ ၄ နာရီအချိန်မှာမှာလည်း လေကြောင်းကနေတိုက်ခိုက်တဲ့အသံကို နောက်ထပ် ၃ ကြိမ်ကြားခဲ့ရကြောင်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

မြန်မာဒုက္ခသည်တွေအတွက် ကူညီကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့တည်ထောင်ထားတဲ့ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ အနိမ့်ယနိုင်ငံသားတစ်ဦးက “ဗစ်တိုးရီးယားစခန်းမှာ ဆေးခန်းရှိနေတော့ နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှာနေထိုင်ကြတဲ့ ဒီဘက်ကဖားခွမ်နံရွာသားတွေကလည်း အဲဒီဘက်က မြန်မာဆရာဝန်တွေဆီမှာ ဆေးခန်းသွားပြကြတယ်။ အဲဒီမှာ ဆရာဝန်ကြည့်တဲ့အခန်းနဲ့ စောင့်ဆိုင်းတဲ့နေရာလေး ဆောက်ပေးထားတယ်။ အခုတော့အဲဒါလေး ပျက်စီးသွားပြီ”လို့ မြန်ပြောပါတယ်။

ဒီတိုက်ခိုက်မှုကို ကြားကာလချင်းအမျိုးသားအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ (ICNCC) က လူမဆန်သောလုပ်ရပ်အဖြစ် ရှုတ်ချခဲ့ပြီး ဒီလုပ်ရပ်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီရရှိရေးအတွက် ချင်းအမျိုးသားတို့ရဲ့ တော်လှန်ရေးစိတ်ဓါတ်ကို ပိုမိုခိုင်မာအားကောင်းလာစေတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

“ဒီတိုက်ခိုက်မှုဟာ ကျနော်တို့ကို ပိုပြီး အားကောင်းလာစေပါတယ်။ ဒီမကောင်းဆိုးရွားကို ရင်ဆိုင်ဖို့ ကျနော်တို့ဟာ ပူးပေါင်းပြီး ခိုင်မာအားကောင်းနေကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ မှန်ကန်တဲ့တိုက်ပွဲကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေမှသာ ချင်းပြည်နယ်နဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့မှာ တရားမျှတတဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ

ကိုရယူဖော်ဆောင်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်” လို့ ချင်းလူမျိုး ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာဆာဆာက သူ့ရဲ့ လူမှုကွန်ရက်မှာရေးပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573199>

ရခိုင်နဲ့ ပလက်ဝမှာ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ကိုးသောင်းနီးပါး နေရပ်မပြန်နိုင်သေး

RFA Burmese | 2023.01.12

ရခိုင်ပြည်နယ် ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ်မှာ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်များအား ၂၀၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ Khine Murn Chun

ရခိုင်ပြည်နယ်နဲ့ ချင်းပြည်နယ် ပလက်ဝမြို့နယ်တွေမှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ရက္ခိုင့် တပ်တော် (AA) တို့ တိုက်ပွဲ ရပ်စဲနေတာ အချိန်တစ်လကျော်ရှိလာပေမယ့် စစ်ဘေးဒုက္ခသည်

ကိုးသောင်းနီးပါးကတော့ နေရပ်မပြန်နိုင်ကြသေးဘူးလို့ ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးရုံး UNOCHA က ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့ မနေ့က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

တစ်ကျော့ပြန်တိုက်ပွဲကြောင့် အိုးအိမ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရတဲ့ ဒုက္ခသည် ၁၆၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး ယခင်နဲ့ လက်ရှိ ဒုက္ခသည်စုစုပေါင်း ၈၉၀၀၀ ကျော်ရှိ ကျန်ရှိနေသေးတာလို့ ဆိုပါတယ်။

ဒုက္ခသည်တွေကတော့ နေအိမ်တွေ မီးရှို့ခံရတာတွေ၊ ရွာအနီးမှာစစ်ကောင်စီတပ်က စခန်းချထားတာတွေနဲ့ မြေမြှုပ်မိုင်းအန္တရာယ်တွေကြောင့် နေရပ်ကိုမပြန်ရဲကြသေးတာလို့ RFA ကိုပြောပါတယ်။

လက်ရှိမှာတော့ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ AA တို့ဟာ တိုက်ပွဲရပ်စဲနေပေမယ့် ထိလွယ်ရှလွယ် ဖြစ်နေဆဲဖြစ်ပြီး နှစ်ဖက် စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေလည်း ရှိနေဆဲပဲလို့ UNOCHA ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ပါရှိပါတယ်။

တိုက်ပွဲကာလအတွင်းက ပိတ်ပင်ခဲ့တဲ့ အရေးပါတဲ့ လမ်းမကြီးတွေနဲ့ ရေလမ်းကြောင်းတွေ ကိုတော့ ပြန်ဖွင့်ပေးထားပြီး ရသေ့တောင်-ပုဏ္ဏားကျွန်း ကားလမ်းကိုတော့ စစ်ကောင်စီ တပ်က ဒီကနေ့အထိ ပိတ်ပင်ထားဆဲလို့ လည်းဆိုပါတယ်။

လမ်းတွေပြန်ဖွင့်ပေးတာကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ ထိခိုက်ခံစားနေရတဲ့သူတွေနဲ့ ဒုက္ခသည်တွေအတွက် စားနပ်ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေးအပါအဝင် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီတွေ ပြန်လည်စတင်နေပြီလို့လည်း ပြောပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ ရသေ့တောင်၊ မြောက်ဦး၊ မင်းပြား၊ မြေပုံမြို့၊ ကျောက်တော်နဲ့ ပေါက်တော မြို့နယ်ရှစ်ခုမှာတော့ မြို့ပေါ်တွင်းသာ လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီတွေပေးခွင့်ရတယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ပါရှိပါတယ်။

ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအစီအစဉ် (WFP) ကလည်း ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ ပြီးခဲ့တဲ့ ရက်သတ္တပတ်အတွင်း လူဦးရေ သုံးသိန်းလေးသောင်းအတွက် စားနပ်ရိက္ခာတစ်လစာနဲ့ လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့တွေ သွားရောက် ကူညီခွင့်ရခဲ့တယ်လို့ ဇန်နဝါရီ ၁၁ ရက်နေ့ မနေ့ကထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

အဲဒီလို ကူညီခွင့်ရတာဟာ စက်တင်ဘာလကတည်းက အထောက်အပံ့တွေမရခဲ့တဲ့ လူဦးရေ ၁၃၀၀၀၀ အတွက် အရေးပါပြီး ဆက်လက်ကူညီခွင့်ရရှိအောင်လည်း ကြိုးပမ်းသွားမယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းမှာ တိုက်ပွဲတွေ၊ လုံခြုံရေးတင်းကျပ်မှုတွေ၊ ကန့်သတ်မှုတွေနဲ့ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်သားတွေအပေါ်မှာ ခြိမ်းခြောက်မှုတွေကြောင့် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီရေးပေးရေး လုပ်ငန်းတွေ အဟန့်အတားဖြစ်စေတယ်လို့ UNOCHA ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာပါရှိပါတယ်။

တစ်ဖက်မှာလည်း အရပ်သားတွေ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို ခြိမ်းခြောက်နေသလို နေရပ်စွန့်ခွာ နေကြရဆဲဖြစ်ပြီး ခက်ခဲနေတဲ့ အခြေအနေတွေနဲ့ နေထိုင်နေကြရတဲ့အတွက် လူမှုကွယ်ဆယ်ရေးအကူအညီတွေ အပူတပြင်း လိုအပ်နေတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ် နှစ်ကုန်အထိ နေရပ်စွန့်ခွာနေရသူ လူဦးရေ ၁ ဒသမ ၅ သန်းကျော်အထိ ရှိလာပြီလို့ UNOCHA ရဲ့ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/rakhine-palatwa-refugees-01122023030327.html>

တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေ စစ်ကောင်စီရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို ဟန့်တားဖို့ TNLA တိုက်တွန်း

အောင်သိမ် (ဝါရှင်တန်ဒီစီ) | 2023.01.12

PSLF/ TNLA ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး တာအိုက်ဘုန်းကို တွေ့ရစဉ်။
PSLF/TNLA

၂၀၂၃ ခုနှစ်ပြုလုပ်မယ့် စစ်ကောင်စီရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအနေနဲ့ ထိထိ ရောက်ရောက်ဟန့်တားကြဖို့ ပလောင်ပြည်နယ်လွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး PSLF/ TNLA ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး တာအိုက်ဘုန်းက တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ကျရောက်တဲ့ တအာင်းအမျိုးသား တော်လှန်ရေးနေ့ နှစ် ၆၀ ပြည့် အခမ်းအနားမှာ တိုက်တွန်းပြောကြားခဲ့တာပါ။

အခုတစ်ကြိမ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုမှာ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေအားလုံးဟာ စစ်အာဏာရှင်လက်အောက်က လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေတာကို မြင်တွေ့ရပြီး ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးနဲ့ စစ်အာဏာရှင် စနစ်ချုပ်ငြိမ်းရေး အချိန်အခါကောင်း ရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့အတွက် တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအနေနဲ့ ဟန့်ချက်ညီညီနဲ့ ဆက်လက် ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းကြဖို့ TNLA ဥက္ကဋ္ဌက တိုက်တွန်းပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။

နိုင်ငံပဋိပက္ခအတွင်း ခုခံတော်လှန်နေတဲ့ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအချင်းချင်း တော်လှန်ရေးသစ္စာရှိရှိ၊ အပြန်အလှန်လေးစားမှု ကူညီပံ့ပိုးမှုတွေနဲ့ အာဏာသိမ်းစစ်တပ်ကို လက်တွေ့ကျတဲ့ နည်းဗျူဟာတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ရမှာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောပါတယ်။

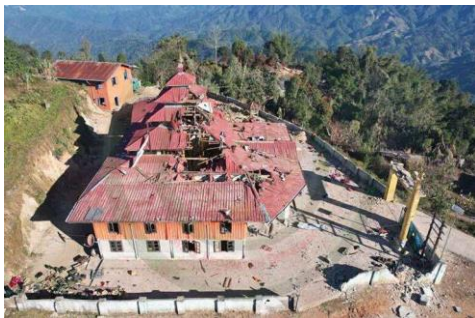
စစ်ကောင်စီရဲ့ လမ်းကြောင်းကိုကာကွယ်ဖို့ လေကြောင်းကင်းထောက်နဲ့ လေကြောင်းကာကွယ်ရေး အချက်ပြ နည်းတွေကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်းလည်း ထည့်သွင်းပြောခဲ့ပါတယ်။

ထို့အပြင် ဒီမိုကရေစီနှင့် တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအင်အားစုများနှင့် ဟန်ချက်ညီပေါင်းစပ် မဟာမိတ် ပြုရင်း အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးပန်းတိုင် ရောက်ရှိသည်အထိ ဦးလည်မသွန် တော်လှန်တိုက်ပွဲဝင်မည် ဖြစ်ကြောင်း လည်း ပလောင်ပြည်နယ်လွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး/ ပလောင် (တအာင်း) အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (PSLF/ TNLA) က ဆိုထားသည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/32497>

ကုန်းသာ စစ်ရှောင်များ နေရပ် မပြန်နိုင်သေး

သတင်းနှင့် မီဒီယာ ကွန်ရက်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၂ ရက်။

ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း၊ နမ့်ဆန်မြို့နယ်၊ ကုန်းသာကျေးရွာက စစ်ဘေးရှောင်များ တစ်လကြာလာသည် အထိ နေရပ်ကို မပြန်နိုင်သေးဘူးဟု စစ်ရှောင်များနှင့် အကူအညီပေးနေသူများက ပြောသည်။

လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုနှင့် နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲအတွင်း ပျက်စီးသွားသည့် ကုန်းသားကျေးရွာက နေအိမ်များ စတင် တည်ဆောက်နေပြီဖြစ်သော်လည်း မပြီးစီးသေးဘဲ အကူအညီများ

ဆက်လက်လိုအပ်နေသောကြောင့် ဇယန်း ကြီးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင်သာ ဆက်လက်နေနေကြရသည်ဟု ပြောသည်။

ကုန်းသာကျေးရွာ တိုက်ပွဲရှောင်များ၏ နေအိမ်များ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးစောလွင် က “လက်ရှိမှာက တိုက်ပွဲရှောင်တွေ ကုန်းသာရွာ တစ်ရွာပဲကျန်တယ်။ အခုလောလောဆယ်က သူတို့တွေ နေ စရာ အိမ်တွေမရှိသေးလို့ မပြန်သေးဘဲ အဲမှာပဲ ဆက်လက်နေတယ်။ ဇယန်းကြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ပဲရှိနေ တယ်” ဟု ပြောသည်။

နေအိမ်များ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် ငွေကြေးမလုံလောက်သေးသောကြောင့် အကူအညီများ လိုအပ်နေသည် ဟု ဦးစောလွင်က ဆက်ပြောသည်။

“အခုက နေအိမ်တွေ ပြန်ဆောက်ဖို့အပြင် အိုးခွက်၊ ပန်းကန်တွေ၊ စောင်၊ အိပ်ယာခင်းတွေ ဝယ်ဖို့လည်း လိုအပ် နေ သေးတယ်။ အခုလောလောဆယ်က ရရှိထားတဲ့ အလှူငွေတွေ သွပ်ပြားတွေပဲ ကျနော်တို့ ဝယ်နိုင်သေး တယ်။ အလှူငွေက သိန်းခုနစ်ရာရတယ်။ အဲ့တာတွေ ဝယ်တာတွေ သိန်းခြောက်ရာလောက်ကုန်ပြီ။ အခုက သူတို့ နေ စရာအိမ်တွေကို မိုးမကျခင် အရင် စီစဉ်ပေးရမယ်တယ်” ဟု ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့မှ ၁၂ ရက်နေ့ထိ စစ်ကောင်စီတပ်က တအာင်းတပ်မတော် (TNLA) တပ်စခန်းရှိရာ နေရာနှင့် ကုန်းသာကျေးရွာကို ဝေဟင်ကနေရာ မြေပြင်ကနေပါ အင်အားအများအပြားနှင့် ထိုးစစ်ဆင် တိုက် ခိုက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဒေသခံကျေးရွာသားများက ဘေးလွတ်ရာကို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

ယနေ့အချိန်ထိ ကုန်းသာကျေးရွာခံက သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကလေးငယ်များ အပါအဝင် ရွာသား ၈၀ ကျော်က ဇယန်းကြီးကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် နေနေကြရုံဖြစ်သည်။

အဆိုပါ စစ်ရှောင်များမှာ ၎င်းတို့၏ နေအိမ်များ လက်နက်ကြီးထိမှန်ပျက်စီးခြင်းနှင့် တစ်လုံးနီးပါး မီးရှို့ခံလိုက်ရ သည့်အတွက် နေရာထိုင်ခင်း ယနေ့အချိန်ထိ အဆင်မပြေသေးသော သူများ ဖြစ်သည်။

နေအိမ်များကို နဂိုမူလအတိုင်း ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးရမည့် အိမ်မှာ ၈ အိမ်ရှိပြီး အခြားသော အိမ်များမှာ ပြန်လည်ပြုပြင်ပေးရမည်ဟု အလှူရှင်များ ကူညီရှာဖွေပေးသည့် တအာင်းအရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက တာဝန်ရှိသူ တစ်ဦးက ပြောသည်။

“နေအိမ်တွေ လုံးဝ အသစ်ပြန်ဆောက်ရမယ့်အိမ်က ရှစ်အိမ်လောက်ရှိတယ်။ အဲဒါက အကြီးစား ပြင်ဆင် ပေး မယ့် အိမ်ရှိသလို အသေးစား ပြင်ပေးရမယ့် အိမ်တွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါက ဘယ်လို ပြန်ဆောက်ပေးမလဲ ဆို တော့ အရင်က နှစ်ထပ်အိမ်ဆို နှစ်ထပ်အိမ် အဲလို ပြန်ဆောက်ပေးမှာလို့ သိရတယ်။ ကျန်တဲ့ဟာက အကြီးအစား တွေ ပြန်ပြင်ပေးတာတွေ ရှိတယ်။ တချို့ဟာက ပွန်းပဲ့တာတွေရှိတယ်” ဟု ပြောသည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ မှ ၁၂ ရက်နေ့ အထိ ကုန်းသာကျေးရွာတွင် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် တအာင်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် - TNLA တို့အကြား ၆ ရက်အကြာ တိုက်ပွဲပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားကြပြီး စစ်ကောင်စီက လေယာဉ်နှင့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ တိုက်ပွဲအတွင်း စစ်တပ်၏ လေကြောင်းမှ ဗုံးကြဲပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပျက်စီးသွားသည့် ကုန်းသာ ကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကို သန့်ရှင်းရေးသွားလုပ်သူ ဟူးမန်းရွာခံ ၄ ဦး၊ ဗုံးစထိမှန်ခဲ့ရာ ၂ ဦးသေ၊ ၂ ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည်။

<https://www.nmg-news.net/2023/01/12/23134>

နိုင်ငံတဝန်း နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသူ ၁ သန်းခွဲကျော်ရှိ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအကူအညီ လိုအပ်ဟု ကုလပြော

Published By DVB | 12 January, 2023

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၂ ခုနှစ်ကုန်အထိ မြန်မာနိုင်ငံတဝန်း နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသူ ဦးရေ ၁ သန်းခွဲကျော်ထိ ရှိလာနေပြီး ခက်ခဲတဲ့အခြေအနေတွေနဲ့ နေထိုင်နေကြရတာကြောင့် လူမှုကယ်ဆယ်ရေး အကူအညီတွေ အပူတပြင်း လိုအပ်နေတယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးရုံး (OCHA) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်းနဲ့ အရှေ့တောင်ပိုင်းတို့မှာ ပြင်းထန်တဲ့ တိုက်ပွဲတွေ၊ လုံခြုံရေးတင်းကျပ်မှုတွေ၊ ဝင်ရောက်ကူညီခွင့် ကန့်သတ်ချက်တွေနဲ့ လူသားချင်း စာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်သားတွေအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှုတွေကြောင့် အရပ်သားပြည်သူတွေရဲ့ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို ခြိမ်းခြောက်နေသလို ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုတွေ ထပ်မံဖြစ်ပေါ်စေပြီး လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီပေးရေး လုပ်ငန်းတွေကိုလည်း အဟန့်အတား ဖြစ်စေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ရခိုင်နဲ့ ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းမှာတော့ ရက္ခိုင့်တပ်တော်နဲ့ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အကြား အလွတ်သဘော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ဆက်လက်တည်တံ့နေပေမဲ့ အခြေအနေဟာ ထိလွယ်ရှလွယ်ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်တယ်လို့ UNOCHA က ပြောပါတယ်။

ရသေ့တောင်နဲ့ ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ်ဆက် ကားလမ်းဟာ ပိတ်ထားခံရဆဲဖြစ်သလို နှစ်ဖက် စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေ ဆက်လက်တည်ရှိနေပေမဲ့ အရေးပါတဲ့ လမ်းမကြီးတွေနဲ့ မြစ်ကြောင်းတွေတလျှောက် ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးနဲ့ အရပ်ဘက် အသွားအလာတွေ ပြန်လည်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သွားလာကူညီခွင့်တွေကို လအတန်ကြာ ပိတ်ထားရာကနေ ပြန်လည်ပေးလာတာကြောင့် ထိခိုက်ခံစားရသူတွေနဲ့ ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်ကြရသူတွေအတွက် စားနပ်ရိက္ခာ၊ အာဟာရ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊ ရေနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး အပါအဝင် တခြား လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီတွေကို ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ တဖြည်းဖြည်း ပြန်လည်စတင်နေပြီဖြစ်ပေမဲ့ လက်ရှိမှာ ကန့်သတ်မြို့နယ် ၈ မြို့နယ်ရဲ့ မြို့ပေါ်ဧရိယာတွေကိုသာ သွားလာခွင့် ရရှိထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

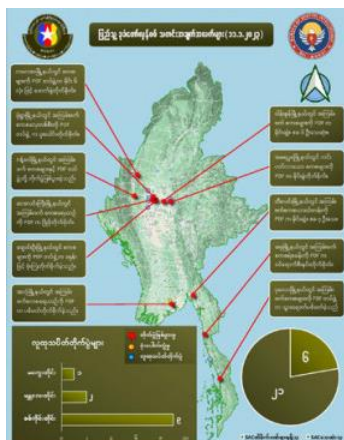
ဒါ့အပြင် သိပ်မကြာသေးခင်က ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တကျော့ပြန်တိုက်ပွဲတွေကြောင့် ရခိုင်နဲ့ ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပလက်ဝမြို့နယ်တွေမှာ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူဦးရေ ၁၆,၀၀၀ ကျော်ရှိကာ အရင်နဲ့ လက်ရှိ ပဋိပက္ခတွေကြောင့် ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြရသူပေါင်း ၈၉,၀၀၀ ကျော်ထိ ရှိလာပြီလို့ UNOCHA ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုက မတရားအာဏာသိမ်းယူထားခဲ့တဲ့ ကာလဟာ ၂ နှစ်နီးပါး ကြာမြင့်လာခဲ့ပြီဖြစ်ကာ ဒီကာလတွေအတွင်း နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုတွေနဲ့အတူ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး စတဲ့ ကဏ္ဍတွေအသီးသီးမှာ အဘက်ဘက်က ကျဆင်းလာနေခဲ့ပြီး လတ်တလောမှာတော့ အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုရဲ့ ပြည်သူလူထုအပေါ် အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်ဖမ်းဆီး တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်နေမှုတွေကို ပြည်သူတရပ်လုံးက အသက်ရှင်သန်ရေးအတွက် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ ပြည်သူ့ခုခံစစ်ကို ဆင်နွှဲနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573127>

တရက်တည်း စစ်ကောင်စီအကြမ်းဖက်တပ်ဖွဲ့ဝင် အယောက် ၂၀ ကျော်သေဆုံး

Published By DVB | 12 January, 2023

ဇန်နဝါရီ ၁၁ ရက် မနေ့ကတရက်တည်း ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တိုက်ပွဲတွေမှာ စစ်ကောင်စီ အကြမ်းဖက်တပ်ဖွဲ့ဝင် အယောက် ၂၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အခုထုတ်ပြန်ထားတဲ့ အချက်အလက်ဟာ မြေပြင်အခြေအနေမှာ ပိုများနိုင်ပြီး တရက်တည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိတဲ့သူ အရေအတွက်ကတော့ ၆ ယောက်ထိ ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မြေပြင်တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေတဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကလေးဝမြို့နယ်မှာတော့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို PDF တပ်ဖွဲ့တွေက မိုင်း ၆ လုံးနဲ့ ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြီး မုံရွာမြို့နယ်မှာတော့ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီ လေ့ ၁ စီးကို PDF တပ်ဖွဲ့တွေက ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်မှာတော့ စစ်ကောင်စီရေယာဉ်ကို PDF တပ်ဖွဲ့တွေက ခြုံခိုတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြီး ချောင်းဦးမြို့နယ်မှာတော့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့တွေကို PDF တပ်ဖွဲ့တွေက ဒရုန်းနဲ့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မကွေးတိုင်း၊ ဂန့်ဂေါမြို့နယ်မှာလည်း စစ်ကောင်စီတပ်တွေနဲ့ PDF တပ်ဖွဲ့တွေကြား တိုက်ပွဲတွေဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး မန္တလေးတိုင်း၊ ငါးဇွန်မြို့နယ်မှာတော့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို PDF တပ်ဖွဲ့တွေက ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့လို့ စစ်ကောင်စီဘက်က ၆ ဦးသေဆုံးခဲ့ကာ အမရပူရမြို့နယ်မှာလည်း ကင်းပတ်လာတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို PDF တပ်ဖွဲ့က မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

မွန်ပြည်နယ်၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်မှာတော့ စစ်ကောင်စီ ယာဉ်တန်းကို PDF တပ်ဖွဲ့တွေ မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တာကြောင့် စစ်ကောင်စီဘက်က ၇ ယောက် သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်း တနင်္သာရီတိုင်း၊ ရေးမြို့နယ်မှာတော့ စစ်ကောင်စီ ရဲစခန်းကို PDFတပ်ဖွဲ့တွေက ဝင်ရောက်စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြီး ပုလောမြို့နယ်မှာတော့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို PDF တပ်ဖွဲ့တွေက သွားရောက်ပစ်ခတ် ခဲ့ကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။

လတ်တလောမှာတော့ အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုရဲ့ ပြည်သူလူထုအပေါ် အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်ဖမ်းဆီး တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်နေမှုတွေကို ပြည်သူတရပ်လုံးက အသက်ရှင်သန်ရေး အတွက် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ ပြည်သူ့ခုခံစစ်ကို ဆင်နွှဲနေကြပါတယ်။

ပြည်သူ့ခုခံတွန်းလှန်စစ်ပွဲ စတင်ခဲ့တဲ့ ၁ နှစ်အတွင်း အကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီဘက်က တပ်ဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၂၀,၁၅၀ ကျော်သေဆုံးကာ ဒဏ်ရာရသူ ၇,၀၀၀ ကျော်လောက်ရှိလာပြီး စစ်ကောင်စီ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်နိုင်တဲ့နေရာဟာ တိုင်းပြည် နယ်မြေအကျယ်အဝန်းရဲ့ ထက်ဝက်တောင် မရှိတော့ဘူးလို့ NUG ယာယီသမ္မတ ဒူဝါလရှီးလက ပြောကြားထားပါတယ်။

မြန်မာပြည်အနှံ့ တိုက်ပွဲတွေမှာ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ သေဆုံးဒဏ်ရာရမှု အခြေအနေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီဘက်ကတော့ သတင်းထုတ်ပြန်တာ မရှိပါဘူး။

<https://burmese.dvb.no/archives/573233>

စစ်တပ်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ့အယောက် ၂၇၃၀ ထိ ရှိလာ

Published By lusane | 12 January, 2023

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အာဏာသိမ်း ၂ နှစ်နီးပါးအကြာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုတွေကြောင့် နိုင်ငံတဝန်း အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ့အယောက် ၂,၇၃၀ နဲ့ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူပေါင်း ၁၇,၂၁၇ ယောက် ထိရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်တယ်လို့ အေအေပီပီက ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

ဒီစာရင်းဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်အထိ အေအေပီပီက ကောက်ယူမှတ်တမ်းပြုစုထားတာဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ် ကျဆုံးသူတွေဟာ ဒီထက်ပိုနိုင်တယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ဒီဇေအထိ ၁၃,၄၆၆ ယောက် လက်ရှိ ချုပ်နှောင်ခံထားရဆဲဖြစ်ပြီး အဲဒီထဲက ၂,၀၁၈ ယောက်ကတော့ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံထားရပါတယ်။

တော်လှန်ရေးနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရကာ အကျဉ်းထောင်တွေထဲ ထိန်းသိမ်းခံနေရသူအရေတွက်ကတော့ အယောက် ၁၀၀ ရှိနေပြီး မျက်ကွယ် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ ၄၂ ယောက်အပါအဝင် ၁၂၁ ယောက်ကတော့ မျက်ကွယ်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံထားရတာကြောင့် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ စုစုပေါင်း ၁၄၂ ယောက် ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

လတ်တလောအချိန်ထိ အာမခံနဲ့ လွတ်မြောက်သူ ၂၄ ယောက်ရှိပြီး ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသူဦးရေကတော့ ၃,၇၂၇ ယောက် ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မန္တလေးတိုင်း၊ မြစ်သားမြို့နယ်၊ ထိန်ကန်ကြီးကျေးရွာမှ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် (NLD) ပါတီဝင် ဦးမျိုးလင်းကို အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုတပ်က ပြီးခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီ ၃ ရက်မှာ ဖမ်းဆီးခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

ဇန်နဝါရီ ၅ ရက်မှာတော့ ဦးမျိုးလင်း နေမကောင်းတာကြောင့် ဆေးရုံကိုလာဖို့ အကြောင်းကြားတာကြောင့် မိသားစုဝင်တွေ လိုက်သွားချိန်မှာ ဦးမျိုးလင်းဟာ သေဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်တာကို တွေ့ရှိခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဦးမျိုးလင်းရဲ့ ရုပ်အလောင်းမှာတော့ ခြေ၊ လက်တွေနဲ့ ဒူးခေါင်းတို့မှာ ညှိမည်းနေပြီး ဦးခေါင်းမှာတော့ အပေါက်ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရှိရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုဟာ ဦးမျိုးလင်းရဲ့ ရုပ်အလောင်း ကို မိသားစုဆီ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်းမရှိဘဲ ဇန်နဝါရီ ၇ ရက်မှာ သူတို့အစီအစဉ်နဲ့ သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ပြီးခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီ ၇ ရက်က စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကျွန်းလှမြို့နယ်၊ ကြာတကန်ကျေးရွာကို အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုစစ်ကြောင်းက ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီး အသက် ၅၈ နှစ်အရွယ် ဦးထွန်းလှကို မီးရှို့သတ်ဖြတ်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ခေါင်းဆောင်တွေ၊ အရပ်သားတွေ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ၊ သတင်းသမားတွေ၊ CDM လှုပ်ရှားနေတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ စတဲ့ နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ဘယ်သူမဆို ဖမ်းဆီး၊ ထိန်းသိမ်း၊ တရားစွဲဆိုခံထားရတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ နွေဦးတော်လှန်ရေး ကာလအတွင်း ကျဆုံးသွားသူတွေရဲ့ အချက်အလက်တွေကို သိရှိပါက အေအေပီပီကို ဆက်သွယ်အသိပေး အကြောင်းကြားနိုင်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျဆုံးအချက်အလက်တွေကို ဖော်ပြပါ fatality-data@aappb.org အီးမေးလ်နဲ့ အဖမ်းအဆီး အချက်အလက်တွေကို detention-data@aappb.org အီးမေးလ်တွေဆီလည်း တိုက်ရိုက်ပေးပို့ ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားနိုင်ကြောင်း အသိပေးထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573255>

CDM မူဝါဒ အမြန်အတည်ပြုပေးရန် NUG အပါအဝင် ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းများကို ပညာရေးအင်အားစု ၁၅ ဖွဲ့တောင်းဆို

Published By DVB | 12 January, 2023

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) အပါအဝင် မြန်မာ့နွေဦးတော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်နေကြတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း CDM Policy ကို တော်လှန်ရေးကို ရှေးရှုပြီးတော့ အမြန်ဆုံး ဆုံးဖြတ် အတည်ပြုပေးကြဖို့ ပညာရေးအင်အားစု ၁၅ ဖွဲ့က အလေးအနက် တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

CDM နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုအလိုကျ ဖိနှိပ်နေတဲ့ Non CDM ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် သဘောထားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပညာရေးအင်အားစုတွေဖြစ်တဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပညာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကွန်ရက် (FDECN)၊ အခြေခံ/အဆင့်မြင့် ပညာရေးအထွေထွေသပိတ်ကော်မတီ (GSC BHE)၊ တက္ကသိုလ်ဆရာသမဂ္ဂများ ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (RC of

UTAs)၊ အခြေခံပညာ ပညာရေးလုပ်သားသမဂ္ဂများ တိုက်ပွဲဦးဆောင်ကော်မတီ (BEWU-Sc)၊ အခြေခံပညာ ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အထွေထွေသပိတ်ကော်မတီ (BEGSC)၊ မြန်မာနိုင်ငံဆရာ/ဆရာမများအဖွဲ့ချုပ် (MTF)၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ ဆရာများအဖွဲ့ချုပ် (TTF)စတဲ့ ၁၅ ဖွဲ့က ဇန်နဝါရီ ၁၁ ရက်မှာ ပူးပေါင်းထုတ်ပြန်ခဲ့တာပါ။

CDM ဝန်ထမ်းတွေကို အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းတွေ အပါအဝင် စိတ်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိရောက်တဲ့ ကူညီထောက်ပံ့မှုတွေ ပေးဖို့ ပြည်သူလူထုကိုလည်း တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးချိန်ကစတင်ကာ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေဟာ အကြမ်းမဖက် အာဏာဖိဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှု (Civil Disobedience Movement - CDM) ကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး CDM လှုပ်ရှားမှုဟာ တော်လှန်ရေးတပ်ဦးအဖြစ် အရှိန်အဟုန်ကောင်းစွာနဲ့ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီး ဒီလှုပ်ရှားမှုဟာ အခုအချိန်အထိ အားကောင်းခိုင်မာနေဆဲဖြစ်တာဟာ ငြင်းပယ်မရတဲ့ အမှန်တရားတခု ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

CDM လှုပ်ရှားမှုရဲ့ ထိရောက်မှုကြောင့် အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုဟာ CDM နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေကို အငြိုးတကြီး ဖမ်းဆီးအရေးယူတာတွေ၊ လူမဆန်စွာ သတ်ဖြတ်တာတွေကို ဆောင်ရွက်ပြီးတော့ CDM လှုပ်ရှားမှု ပြုလဲစေဖို့ နည်းလမ်းပေါင်းစုံနဲ့ ဆောင်ရွက်နေဆဲ ဖြစ်တဲ့အပြင် ဒီဖိနှိပ်မှုတွေမှာ စစ်အုပ်စုအလိုကျ အလိုတူအလိုပါ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေတဲ့ Non CDM နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေဟာလည်း ပိုမိုဆိုးဝါးလာခဲ့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြပါတယ်။

CDM နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် Non CDM နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုအလိုကျ ဖိနှိပ်မှုတွေဟာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေ ဖြစ်နေရုံမကဘဲ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စု နည်းတူ ရာဇဝတ်မှုတွေအထိ ကျူးလွန်နေတာတွေ သက်သေသာဓကများစွာရှိနေပြီ ဖြစ်တာကြောင့် CDM ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းနဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေအတွက် ထိရောက်တဲ့ ကူညီထောက်ပံ့မှုတွေ ပေးအပ်ကြဖို့လည်း ပြည်သူလူထုကို အထူးတိုက်တွန်းထားပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ CDM နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုအလိုကျ Non CDM ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အလိုတူအလိုပါ ဖိနှိပ်မှုတွေကို ပညာရေးအင်အားစုတွေအနေနဲ့ တခြားသော တော်လှန်ရေးအစုအဖွဲ့တွေ အားလုံးနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်သွားမှာ ဖြစ်ပြီးတော့ အလားတူဖိနှိပ်မှုတွေ ထပ်မံကျူးလွန်လာပါက ပိုမိုထိရောက်တဲ့ အရေးယူမှုတွေ ဆောင်ရွက်သွားမယ်လို့လည်း သတိပေး ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ရက်ပိုင်းတုန်းကလည်း ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအင်အားစု ၈ ဖွဲ့က မြန်မာ့နွေဦးတော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်နေကြတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း စီဒီအမ်မူဝါဒ (CDM Policy) ကို နှောင့်နှေးခြင်းမရှိဘဲ အမြန်ဆုံး ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုပေးကြဖို့ တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

မြန်မာ့နွေဦးတော်လှန်ရေး ၂ နှစ်နီးပါး ကြာမြင့်လာတဲ့တိုင်အောင် အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုဟာ သူတို့ကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်တဲ့ ပြည်သူတွေနဲ့အတူ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း CDM သူရဲကောင်းတွေကိုပါ ဖိနှိပ်ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်မှုတွေ ကျူးလွန်နေသလို စစ်ကောင်စီသတင်းပေး ဒလန်တွေ၊ ပျူစောထီးတွေနဲ့ စစ်အုပ်စုအလိုတော်ရ Non-CDM တွေရဲ့ သတင်းပေး တိုင်ကြား ဖိနှိပ်တိုက်ခိုက်မှုတွေကိုပါ ခံစားနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

လတ်တလောမှာတော့ အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုရဲ့ ပြည်သူလူထုအပေါ် အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်ဖမ်းဆီး တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်နေမှုတွေကို ပြည်သူတရပ်လုံးက အသက်ရှင်သန်ရေး အတွက် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ ပြည်သူ့ခုခံစစ်ကို ဆင်နွှဲနေကြတာဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတဝန်းမှာလည်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်တွေ၊ ဒေသခံပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်တွေနဲ့ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်တွေကြား မြေပြင်တိုက်ပွဲတွေလည်း ပြင်းထန်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573226>

တရုတ်အထူးသံတမန်သစ် NUG နှင့် တွေ့ပါ

သက်ထားမောင် | 12 January 2023

တရုတ်အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးအပြင် မြန်မာ့အရေးအား ကိုင်တွယ်ရန် နောက်ထပ် သံတမန်တဦးကို မြန်မာပြည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ စတင်ကတည်းက ခန့်အပ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

၂၀၁၁ နောက်ပိုင်းတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲ စတင်ပြီး အနောက်နိုင်ငံ သံတမန်များက မြန်မာပြည် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခြင်း၊ ငွေကြေး ထောက်ပံ့ခြင်းများ ပြုလုပ်လာသည့် နောက်ပိုင်းတွင် တရုတ်အစိုးရက တရုတ်သံတမန်တဦး ခန့်အပ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများကို စောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။

ပထမဆုံးသံတမန်မှာ လေ့လာသူအဖြစ်သာ ပါဝင်ခဲ့ပြီး ထူးခြားသည့်လှုပ်ရှားမှု မရှိသဖြင့် မြန်မာလူထု သတိမပြုမိခဲ့ပေ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် တရုတ်အစိုးရ၏ အာရှရေးရာ အထူးသံတမန်အဖြစ် မစ္စတာဆွန်ကျော့ရှန်အား ခန့်အပ်ခဲ့၏။ ဆွန်ကျော့ရှန်သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံအချို့တွင် သံအမတ်ကြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဝါရင့် သံတမန်တဦး ဖြစ်သည်။

တရုတ်အစိုးရ၏ တရားဝင်ခေါ်ဝေါ်မှုအရ အာရှရေးရာ အထူးသံတမန်ဟု ဆိုသော်လည်း မြန်မာ့အရေးကိုသာ အလေးထား ကိုင်တွယ်ရသည့် အထူးသံတမန်တဦးဖြစ်ရာ ၎င်းအား မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးသံတမန်၊ တရုတ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာန၏ အထူးသံတမန် စသည်ဖြင့် အဆင်ပြေသလို ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုံးသည်လည်း ရှိသည်။

တရုတ်အစိုးရ၏ တရားဝင်ခေါ်ဝေါ်မှုအရ အာရှရေးရာ အထူးသံတမန်ဟု ဆိုသော်လည်း မြန်မာ့အရေးကိုသာ အလေးထား ကိုင်တွယ်ရသည့် အထူးသံတမန်တဦးဖြစ်ရာ ၎င်းအား မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးသံတမန်၊ တရုတ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာန၏ အထူးသံတမန် စသည်ဖြင့် အဆင်ပြေသလို ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုံးသည်။

တရုတ်အထူးသံတမန်၏ လှုပ်ရှားမှုအား မြန်မာလူထုသတိပြုမိသည်မှာ အခြေအနေနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၅ ရက်နေ့ NCA လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများစတင်မည်ဆိုသည့်အချိန်တွင် NCA ရေးထိုးရာတွင် တရုတ်နယ်စပ်တလျှောက်ရှိ မြောက်ပိုင်းတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ပါဝင်ခြင်း မရှိခဲ့သည့် အပြင် ၂၀၁၅၊ ၂၀၁၆ မှစ၍ AA၊ TNLA၊ MNDA စသည့် မြောက်ပိုင်း စစ်ရေးမဟာမိတ် ၃ ဖွဲ့နှင့် မြန်မာစစ်တပ်ကြား တရုတ် နယ်စပ်တလျှောက် တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ တရုတ်သံတမန် ဆွန်ကျော့ရှန်၏ လှုပ်ရှားများကို ဆက်တိုက်လိုလို တွေ့ရသည်။

တရုတ် အထူးသံတမန်သည် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ပြုလုပ်သည့် မိုင်ဂျာယန်ညီလာခံသို့ တက်ရောက်သကဲ့သို့ မြောက်ပိုင်း ၇ ဖွဲ့အား အစုအဖွဲ့လိုက်ရော တဖွဲ့ချင်းအား တွေ့ဆုံမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

၂၁ ရာစု ပင်လုံငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ဆွန်ကျော့ရှန် တက်ရောက်နားထောင်စဉ်

တဖက်ကလည်း နေပြည်တော်သို့ လာရောက်၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် လည်းကောင်း၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် လည်းကောင်း တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှုများ နှစ်စဉ်လိုလို ပြုလုပ်သည်ကို

တွေ့ရသည်။

၂၀၁၅၊ ၁၆ ခုနှစ်များအတွင်း တရုတ်အထူးသံတမန်သည် မြောက်ပိုင်းအဖွဲ့များအား NCA လက်မှတ်ရေးထိုးရန်အတွက် လူကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ်၍သော်လည်းကောင်း အကြိမ်ကြိမ် တိုက်တွန်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း တရုတ်သံတမန်၏ တိုက်တွန်းဖိအားပေးမှုအား တုန့်ပြန်ရန် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မြောက်ပိုင်း ၇ ဖွဲ့က FPNCC နိုင်ငံရေး မဟာမိတ် ဖွဲ့စည်းပြီး NCA မဟုတ်သည့် ဆွေးနွေးပွဲ လမ်းကြောင်းကိုသွားမည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

တဖက်တွင် မြန်မာစစ်တပ်က ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပထမအကြိမ် ပင်လုံညီလာခံတွင် တက်ရောက်ခွင့်မပြုသော AA/TNLA/ MNDAAs သုံးဖွဲ့အား ညီလာခံ တက်ရောက်ခွင့်ရရန်၊ ပထမအကြိမ်ညီလာခံတွင် သပိတ်မှောက်ထွက်သွားသော UWSA အဖွဲ့ အား ပြန်လည်ညီလာခံတက်ရန် NLD အစိုးရနှင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာစစ်တပ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ထိုအဖွဲ့များနှင့်လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။

မြန်မာစစ်တပ်က ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပထမအကြိမ် ပင်လုံညီလာခံတွင် တက်ရောက်ခွင့်မပြုသော AA/TNLA/ MNDAAs သုံးဖွဲ့အား ညီလာခံ တက်ရောက်ခွင့်ရရန်၊ ပထမအကြိမ်ညီလာခံတွင် သပိတ်မှောက်ထွက်သွားသော UWSA အဖွဲ့ အား ပြန်လည်ညီလာခံတက်ရန် NLD အစိုးရနှင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာစစ်တပ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ထိုအဖွဲ့များနှင့်လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် NCA ထိုးမထား၍ နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခွင့်မရှိသည့် မြောက်ပိုင်း ၇ ဖွဲ့ (KIA/SSPP/UWSA/NDAA/ AA/TNLA/MNDAAs) တို့အား ၂၀၁၇၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ဒုတိယနှင့် တတိယ ပင်လုံညီလာခံတို့တွင် တက်ရောက်ခွင့်ရရန် ညှိနှိုင်းပေးခဲ့သည့်အပြင် ထိုအဖွဲ့များ၏ သွားလာရေး လုံခြုံရေးကိစ္စများကိုပါ တာဝန်ယူပေးခဲ့သည်။

၂၀၁၇ ညီလာခံသို့ လာရောက်သော မြောက်ပိုင်း ၇ ဖွဲ့လုံးအား NLD အစိုးရ ခေါင်းဆောင်က လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့သော်လည်း AA/TNLA/MNDAAs အဖွဲ့သုံးဖွဲ့အား မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်က လက်ခံတွေ့ဆုံခြင်းမပြုဘဲ ကျန် ၄ ဖွဲ့ကိုသာ သီးခြား တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်ကတည်းက မြန်မာစစ်တပ်က AA/TNLA/MNDAAs အဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့အား NCA လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင် ပါဝင်ခွင့်ပြုရန် ငြင်းပယ်ခဲ့ပြီး လက်နက်အပ်ရန်၊ လက်နက်စွန့်ရန် တောင်းဆိုချက်ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်ထိ မြန်မာစစ်တပ်က ဆုပ်ကိုင်ထားခဲ့သည်။

သို့သော် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ညီလာခံတွင် အဆိုပါ AA/TNLA/MNDAAs ၃ ဖွဲ့ကိုပါ မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များက သီးခြား တွေ့ဆုံ ပြီး အဆိုပါ သုံးဖွဲ့အပြင် KIA အပါ ၄ ဖွဲ့နှင့် ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ရန် မြန်မာစစ်တပ်က သဘောတူခဲ့သည်။

ဤအချက်များသည် တရုတ်အထူးသံတမန်၏ ညှိနှိုင်းပေးမှုများအရဟု ဆိုရပါမည်။ သို့နှင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း KIA/AA/ TNLA/MNDAA အဖွဲ့ ၄ ဖွဲ့နှင့် အစိုးရ ငြိမ်းချမ်းရေး ကော်မရှင်ကြား ၆ ကြိမ်တိုင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်မြောက်ရေးနှင့် မြောက်ပိုင်းအဖွဲ့များ၏ လုံခြုံရေးကိစ္စကို တရုတ်အထူးသံတမန်က တာဝန်ယူပေးခဲ့သည်။

သို့သော် ထိုဆွေးနွေးပွဲများမှ ထူးခြားသည့် မည်သည့်ရလဒ်မှတော့ ထွက်မလာခဲ့ပါ။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းသည်အထိ တရုတ်အထူးသံတမန်သည် မြောက်ပိုင်းအဖွဲ့များ NCA ထိုးရေး အပါ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးကို အလေးထားဖိအားပေး လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ နှစ်ဖက်လုံးကို အကြိမ်ကြိမ်တွေ့ ဆုံပြီး ညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့သကဲ့သို့ ဆွေးနွေးမှုဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် သွားလာရေး၊ လုံခြုံရေးမှအစ စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ အစိုးရအားလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အလှူငွေများ ထည့်ဝင်ပံ့ပိုးခဲ့သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ ပုံစံပြောင်းသွားသည်။ ယခင်က တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား ပြဿနာ ဖြေရှင်းခြင်းဖြင့် မြန်မာပြည် ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေး၊ မြန်မာပြည်တည်ငြိမ်မှုဖန်တီးရေးဖြစ်သည်။ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက်တွင် ပြည်မဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများနှင့် စစ်တပ်ကြားက ပဋိပက္ခက ထိပ်ရောက်လာသည်။

ယခင်က တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား ပြဿနာ ဖြေရှင်းခြင်းဖြင့် မြန်မာပြည် ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေး၊ မြန်မာပြည်တည်ငြိမ်မှုဖန်တီးရေးဖြစ်သည်။ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက်တွင် ပြည်မဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများနှင့် စစ်တပ်ကြားက ပဋိပက္ခက ထိပ်ရောက်လာသည်။

ဤအချိန်တွင်လည်း ထိုပြဿနာအား ညှိနှိုင်းရန်အတွက် ၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလဆန်းတွင် တရုတ်သံတမန် ဆွန်ကျော့ရှန် နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုခရီးစဉ်သည် နေပြည်တော်သို့လည်းကောင်း၊ မြန်မာနယ်စပ်ဒေသများသို့ လည်းကောင်း အကြိမ်ကြိမ်လာရောက်ခဲ့သည့် တရုတ်ဝါရင့်သံတမန် မစ္စတာဆွန်ကျော့ရှန်၏ နောက်ဆုံးခရီးစဉ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ကေအိုင်အေဌာနချုပ် လိုင်ဇာသို့ ဆွန်ကျော့ရှန် သွားရောက်ခဲ့စဉ် ခိုင်လုံသော သတင်းအရင်းအမြစ်များက တရုတ်သံတမန်သည် ၎င်း၏ နေပြည်တော် ခရီးစဉ်အတွင်း မြန်မာ စစ်ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ညှိနှိုင်းမှု ပြုလုပ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ရရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ရရန် ၇ ရက်ခန့် စောင့်ဆိုင်းပြီးနောက် စစ်ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်မရသဖြင့် နေပြည် တော်မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ထိုခရီးစဉ်အား တရုတ်ဘက်က သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း စစ်ကောင်စီမှ သတင်းထုတ်ပြန်သည်ကို မတွေ့ရပေ။

ထို့နောက် ၂၀၂၁ နှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွင်း တရုတ်အထူးသံတမန်၏ လှုပ်ရှားမှုကို မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလက စစ်ကောင်စီ၏ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ဖိတ်ခေါ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တရုတ်တို့၏ မည်သည့် လှုပ်ရှားမှုမှ မတွေ့ရပေ။

၂၀၁၅ မှ ၂၀၂၀ ခုနှစ်ကြား မြောက်ပိုင်း ၇ ဖွဲ့အား NCA ရေးထိုးရန်၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံများတွင် တက်ရောက်ရန် အမြဲ တစေ တက်တက်ကြွကြွ တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်စီစဉ်လေ့ရှိသည့် တရုတ်အထူးသံတမန် တုပ်တုပ်မှ မလှုပ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

မြောက်ပိုင်းအဖွဲ့များအား တရုတ်က မည်သို့မှ ဖိအားပေးခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် နှစ်လယ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံမြို့တွင် ကျင်းပသည့် လန်းချန်-မဲခေါင် အစည်းအဝေး၌ တရုတ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး တက်ရောက်ပါဝင်ခဲ့သော် လည်း မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များနှင့် သီးခြားတွေ့ဆုံခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

ထိုကာလတွင် တရုတ်အစိုးရက မြန်မာစစ်ကောင်စီကို အသိအမှတ်ပြုသလောဟူသည့် မေးခွန်းကို လူအတော်များများက မေးလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာပြည်အကြောင်းရေးခဲ ပြောခဲ့သော တရုတ်ဂလိုဘယ်တိုင်းက မြန်မာပြည်အခြေအနေသည် ပဋိပက္ခ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားနေပြီး တဖက်နှင့်တဖက် လွန်ဆွဲနေသည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်ဟု ၎င်းတို့၏ အမြင်ကို ဖော်ပြခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ၂၀၂၂ နှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ မြန်မာစစ်ကောင်စီ အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင်များကို သီးသန့်တရုတ်ပြည်သို့ ဖိတ်ကြားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တရုတ်အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင်များ မြန်မာပြည်သို့ သွားခြင်းကိုလည်းကောင်း ရပ်တန့်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

၂၀၂၂ နှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ မြန်မာစစ်ကောင်စီ အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင်များကို သီးသန့်တရုတ်ပြည်သို့ ဖိတ်ကြားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တရုတ်အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင်များ မြန်မာပြည်သို့ သွားခြင်းကိုလည်းကောင်း ရပ်တန့်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

မြောက်ပိုင်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ပုံမှန်ဆက်ဆံနေသည့် ယူနန်ပြည်နယ်အဆင့်မြင့် အစိုးရအရာရှိကြီးတဦးကတော့ မြန်မာပြည်အခြေအနေသည် လွန်စွာ စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းသည်ဟု မှတ်ချက်ပေးသည်ကို ကြားသိရသည်။

သို့သော် ၂၀၂၂ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် အသက် ၇၀ နီးပါးရှိပြီဖြစ်သည့် မစ္စတာဆွန်ကော့ရှန် အနားယူသွားပြီး သူ့နေရာတွင် ဝါရင့်သံတမန်တဦး ဖြစ်သူ မစ္စတာ တိန်ရှီကျွင်းကို ပြောင်းလဲခန့်အပ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

တိန်ရှီကျွင်းသည် အာဖဂန်နစ်စတန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သကဲ့သို့ ၂၀၂၀ မှ ၂၀၂၂ ထိ အာဆီယံဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အသက် ၆၀ အရွယ် ဝါရင့်သံတမန်တဦး ဖြစ်သည်။

တိန်ရှီကျွင်းသည် တာဝန်လက်ခံပြီး မကြာခင် ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆ ရက်များတွင် တရုတ်နယ်စပ်မြို့များတွင် မြောက်ပိုင်း ၇ ဖွဲ့နှင့် သီးခြားစီ မိတ်ဆက်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဒီဇင်ဘာ ၂၈ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ဒီဇင်ဘာ ၂၉ ရက်နေ့တွင် စစ်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် လည်းကောင်း၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၀ ရက်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် တာဝန်ယူထားသည့် ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာပြည့်နှင့် လည်းကောင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်၏ တာဝန်သည် မြန်မာအစိုးရနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုသာ တာဝန်ယူသည်။ တရုတ်အထူးသံတမန်ကတော့ အစိုးရနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုသာမက အစိုးရအား ဆန့်ကျင်နေသည့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုပါ တာဝန်ယူသည်။

ဆွန်ကော့ရှန်တာဝန်ယူစဉ်ကတည်းက မြောက်ပိုင်းရှိ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးကို တာဝန်ယူသည်။ ထိုအထူးသံတမန် မခန့်မီက တရုတ်နယ်စပ်ရှိ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ဆက်ဆံရေးအား ယူနန်ပြည်နယ်အစိုးရ လုံခြုံရေးဌာနမှ တာဝန်ယူခဲ့သည်။

အထူးသံတမန်ခန့်အပ်ပြီးနောက် အထူးသံတမန်က တိုက်ရိုက်တာဝန်ယူသည်ကို တွေ့ရသည်။
တရုတ်အထူးသံတမန်သည် ၎င်း၏ရုံးအဖွဲ့အား ယူနန်ပြည်နယ်မြို့တော် ကူမင်းတွင်လည်းကောင်း၊
ရန်ကုန်ရှိတရုတ်သံရုံးတွင်လည်းကောင်း တွဲဖက်ထားရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

တရုတ်တို့၏ အားသာချက်မှ မြန်မာပြည်တွင်းရှိ ပဋိပက္ခအခြေအနေများကို ကောင်းစွာ ထိတွေ့ထောက်လှမ်း
သတင်းရယူနိုင်ရာ အနောက်နိုင်ငံများထက် မြန်မာပြည်၏ မြေပြင်အခြေအနေကို ပိုသိသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

*တရုတ်တို့၏ အားသာချက်မှ မြန်မာပြည်တွင်းရှိ ပဋိပက္ခအခြေအနေများကို ကောင်းစွာ ထိတွေ့ထောက်လှမ်း
သတင်းရယူနိုင်ရာ အနောက်နိုင်ငံများထက် မြန်မာပြည်၏ မြေပြင်အခြေအနေကို ပိုသိသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။*

ယခင်က နယ်စပ်ဒေသ တည်ငြိမ်ရေး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ထိတွေ့ပြီး ပြဿနာဖြေရှင်းရေးကို
ဦးစားပေးခဲ့သော တရုတ်တို့သည် စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ပဋိပက္ခပုံစံပြောင်းသွားသည်ကို ကောင်းစွာသဘော
ပေါက်ပုံရသည်။

ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခအားဖြေရှင်းရန် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် မြန်မာစစ်တပ်ကြား ညှိနှိုင်းရန်
စဉ်းစားလုပ်ကိုင်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြန်မာစစ်တပ်ကတော့ သဘောတွေလှပုံမရပေ။

သို့သော်လည်း တရုတ်တို့သည် လက်ရှိ စစ်ကောင်စီအား ယခင် နဝတ၊ နအဖ ကဲ့သို့ သဘောထားဆက်ဆံခြင်းမရှိပေ။
အဓိက အကြောင်းမှာ မြန်မာပြည်အား တည်ငြိမ်လုံခြုံမှုရှိအောင် ထိန်းချုပ် မထားနိုင်ခြင်းနှင့်
မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များက ရုရှားဘက်သို့ ယိမ်းသွားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ခေါင်းဆောင်သော အရပ်သားအစိုးရနှင့် ဆက်ဆံပြီးနောက်တွင်လည်း
တရုတ်တို့အမြင် တမျိုး ပြောင်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အစိုးရနှင့် အလုပ်လုပ်ရသည်မှာ
ကောင်း၏။ အကြောင်းမှာ အလုပ်လုပ်ရာတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိသည်ဟု တရုတ်တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ဆိုသည်။
စစ်ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆက်ဆံရသည်မှာ စိတ်ပျက်စရာကောင်း၏။ အကြောင်းမှာ အဂတိလိုက်စားမှု များပြား၍
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

တဖက်တွင်လည်း မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်များက တရုတ်ကို အယုံအကြည်မရှိကြပေ။ အကြောင်းအရင်းခံမှာ ဗိုလ်
နေဝင်း လက်ထက်ကတည်းက စစ်တပ်ကို ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး တရုတ်ဆန့်ကျင်ရေးပေါ် အခြေခံပြီး
တည်ဆောက်ထားခဲ့၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ၂၀၁၁ နောက်ပိုင်း ဦးသိန်းစိန်ကာလကတည်းက အနောက်နှင့်
ဆက်ဆံမှုများလာချိန် တရုတ်နယ်စပ်ရှိ မြောက်ပိုင်းအဖွဲ့များက အရှိန်မြှင့် တိုက်ခိုက်လာခြင်း နောက်ကွယ်က
တရုတ်တို့၏ လက်မဲကြီးပါသည်ဟု မြန်မာစစ်တပ်က ယူဆထားခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာစစ်တပ်သည် တရုတ်ကို အယုံအကြည်မရှိဘဲ ရုရှားကို အတင်းယိမ်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။
ရုရှားသို့ စစ်တပ်ပညာတော်သင်များ ပို့ခြင်း၊ စစ်လက်နက်ဝယ်ယူခြင်းများကို တိုးမြှင့်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း မြန်မာ့အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုရှားသည် တရုတ်သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ပေ။ ယူကရိန်းအရေးနှင့်
ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ တရုတ်နှင့် ဘီလီယံပေါင်းများစွာ စီးပွားရေး ဆက်ဆံနေသည့် အခြေအနေအရလည်း
ကောင်း ရုရှားအတွက် တရုတ်သည် မြန်မာထက် အရေးပါသည်။

*မြန်မာ့အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုရှားသည် တရုတ်သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ပေ။ ယူကရိန်းအရေးနှင့် ပတ်သက်၍
လည်းကောင်း၊ တရုတ်နှင့် ဘီလီယံပေါင်းများစွာ စီးပွားရေး ဆက်ဆံနေသည့် အခြေအနေအရလည်းကောင်း
ရုရှားအတွက် တရုတ်သည် မြန်မာထက် အရေးပါသည်။*

သို့ဖြစ်ရာ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက မြန်မာ့အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေး ကောင်စီ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရာတွင် ရုရှားက ဗီတိုအာဏာ မသုံးစွဲခဲ့ခြင်းမှာ မြန်မာ့အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ တရုတ်တို့ သဘောထားကို ရုရှားတို့ ဦးစားပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပုံရသည်။

တရုတ်အနေနှင့်လည်း မြန်မာနှင့်ပတ်သက်၍ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် တသဘောတည်း မဟုတ်သော်လည်း မြန်မာ စစ်ကောင်စီအား တစုံတရာ ဖိအားပေးမှုဖြစ်မည်ဟု ယူဆထား၍ ဗီတိုသုံးစွဲခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်ရသည်။

တရုတ်တို့သည် လက်ရှိအချိန်တွင် မြန်မာပြည်ပြဿနာအား လက်နက်ကိုင် ဖြေရှင်းခြင်းကို အားမပေးပေ။ သို့သော် မြန်မာစစ်တပ်ကို လက်နက်ကိုင်တိုက်ခိုက်နေသူများအား စစ်ကောင်စီက အကြမ်းဖက်အဖွဲ့များဟု သတ်မှတ်သည်ကိုလည်း လက်မခံပေ။

တရုတ်တို့ သဘောထားမှာ ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းရေး ဖြစ်သည်။ အာဆီယံ၏ အားလုံး ပါဝင်ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းရေးသည် တရုတ်တို့ သဘောထားနှင့် ကိုက်ညီပုံရသည်။ မြန်မာပြည်တွင် လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဆက်ဖြစ်နေပါက တည်ငြိမ်မှု ရရှိရန် ခက်ခဲမည်ဟု တွက်ဆထားပုံရသည်။ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဖြေရှင်းရမည်ဟု သဘောထားပုံရ၏။

တရုတ်အထူးသံတမန်အသစ်ဖြစ် တာဝန်ပေးခံရသူ မစ္စတာ တိန်ရှီကျင်းသည် ယခင်အထူးသံကဲသို့ပင် မြောက်ပိုင်းရှိ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များကို တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီခေါင်းဆောင်များနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

သို့သော် လက်ရှိ မြန်မာပြည် ပဋိပက္ခမှာ ၂၀၂၁ မတိုင်ခင်ကထက် ပို၍ကြီးမားကျယ်ပြန့်သွားခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ မြန်မာ ပြည် ပဋိပက္ခကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းမည်ဆိုပါက တရုတ်အထူးသံတမန်အနေနှင့် စစ်ကောင်စီ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များနှင့်သာ တွေ့ဆုံရုံဖြင့် မလုံလောက်တော့ပေ။

တရုတ်အထူးသံတမန်အနေနှင့် စစ်ကောင်စီ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များနှင့်သာ တွေ့ဆုံရုံဖြင့် မလုံလောက်တော့ပေ။ ပဋိပက္ခတွင် ပါဝင်သူအားလုံးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းရန် လိုအပ်သည်။ တရုတ်အထူးသံတမန်အနေနှင့် မဖြစ်မနေ တွေ့ဆုံရန် လိုအပ်မည်မှာ NUG/PDFဖြစ်သည်။

ပဋိပက္ခတွင် ပါဝင်သူအားလုံးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းရန် လိုအပ်သည်။ တရုတ်အထူးသံတမန်အနေနှင့် မဖြစ်မနေ တွေ့ဆုံရန် လိုအပ်မည်မှာ NUG/PDF ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခတွင် အဓိကကျနေသည့် NUG နှင့်ထိတွေ့ရန် ဆက်ဆံရန် လိုအပ်သည်။

အာဆီယံ မူဝါဒချက်ကို ဆုပ်ကိုင်ထားသည့် အာဆီယံနိုင်ငံအချို့သည်လည်း NUG နှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုပြုနေပြီ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရုတ်သံတမန် တိန်ရှီကျင်း အနေဖြင့် NUG နှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်း ပြု မပြုသည် စောင့်ကြည့်ရမည့် အရေးကြီးသည့် အချက်ဖြစ်သည်။

<https://burma.irrawaddy.com/opinion/viewpoint/2023/01/12/257250.html>

ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရုံဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရေးပြဿနာမဖြေရှင်းနိုင်ဟု ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ ဥက္ကဋ္ဌပြော

Published By DVB | 12 January, 2023

စစ်ကောင်စီက ကျင်းပဖို့ပြင်ဆင်နေတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဟာ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေး ပြဿနာတွေ အလုံးစုံဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ မလုံလောက်သေးဘူးလို့ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ (ANP) ဥက္ကဋ္ဌ ဦးသာထွန်းလှက ပြောပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ လက်ရှိဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပြဿနာတွေဟာ နိုင်ငံရေးပြဿနာဖြစ်ပြီး ဒီရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုတည်းနဲ့ ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ မမြင်ဘူးလို့ ANP ဥက္ကဋ္ဌက ဆိုပါတယ်။

“မြန်မာနိုင်ငံမှာ အခုဖြစ်ပွားနေကြတဲ့ ပြဿနာတွေက နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေဖြစ်တယ်။

နိုင်ငံရေးပြဿနာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုတည်းနဲ့ ဒီပြဿနာကို အလုံးစုံ ဖြေရှင်းနိုင်မယ်လို့ ကျနော်မမြင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ဆိုတော့ ရှေ့မှာလည်း ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ ရှိခဲ့တယ်၊ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲ ရှိခဲ့တယ်၊ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ ရှိခဲ့တယ်၊ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ ရှိခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီရွေးကောက်ပွဲတွေက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေကို မဖြေရှင်းနိုင်ဘူးဆိုတာ ကျနော်တို့ ကြုံခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့ ဖြတ်သန်းခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခတွေရော ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်နေတာတွေရော ဒါတွေအကုန်လုံးက နိုင်ငံရေးပြဿနာကြောင့် ဖြစ်နေကြတာဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် ပြည်သူတွေကို ချပြနိုင်တဲ့၊ ပြည်သူတွေ စိတ်ဝင်စားနိုင်တဲ့ အခင်းအကျင်းတရပ်ကို ဖန်းတီးဖို့လိုတယ်။ အဲဒီအခင်းအကျင်းကတော့ နိုင်ငံရေးကတိကဝတ်ဆိုတာ တခုကို ချပြပြီးတော့ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းတဲ့ နိုင်ငံရေးသဘောတူညီချက်တရပ်ကို သဘောတူညီချက် ပေးနိုင်ခဲ့ရင် ပြည်သူတွေကို ဒီနိုင်ငံရေးသဘောတူညီချက်တွေနဲ့ ရှေ့ကို ဘယ်လိုလုပ်သွားမယ်ဆိုတဲ့ ရှင်းလင်းချက်မျိုး အသိပေးတဲ့ပုံစံမျိုး လုပ်နိုင်ရင်တော့ ဒီရွေးကောက်ပွဲက တစုံတရာ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မယ်လို့တော့ မြင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုပြောနေတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဆိုတာကလည်း နိုင်ငံရေးကတိကဝတ် နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်တဲ့၊ ပြည်သူတွေကို နိုင်ငံရေးကတိကဝတ်ပေးနိုင်တဲ့ အခြေအနေတွေမှာ ရှိမနေသေးဘူး။”

လက်ရှိအခြေအနေမှာ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ အခြေအနေ အခင်းအကျင်းမှာ ရှိမနေသေးဘူးလို့ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးသာထွန်းလှက ဆက်ပြောပါတယ်။

“ရွေးကောက်ပွဲဆိုတာက ရွေးကောက်ပွဲမှာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်တဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍလည်း အရေးကြီးတယ်။ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ ပြည်သူတွေကို နိုင်ငံရေးပါတီတွေရဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို ချပြနိုင်ရမယ်။ ဆွေးနွေးနိုင်ရမယ်။ ပြည်သူတွေကို အသိပေးနိုင်ရမယ်။ အဲဒီအခါမှ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူတွေက နိုင်ငံရေးပါတီတွေကို စိတ်ဝင်စားမှု ရှိမယ်။ ရွေးကောက်ပွဲမှာ တက်ကြွတဲ့ မဲပေးမှုတွေ ရှိလာမယ်။ အခုလက်ရှိ အခြေအနေက နိုင်ငံရေးပါတီတွေကိုယ်တိုင်က နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ကိုင်လို့ရတဲ့ အခြေအနေ အခင်းအကျင်းမျိုးမှာ ရှိမနေသေးဘူးလို့ ကျနော်ပြောလိုတယ်။ အဲဒါကြောင့် အခုလက်ရှိ ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုတည်းနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းသွားမယ် ဆိုတာကတော့ ပြည့်စုံလုံလောက်တဲ့ ဖြေရှင်းချက်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာစရာ မမြင်သေးဘူး။”

စစ်ကောင်စီကျင်းပမယ့် ရွေးကောက်ပွဲကိုလည်း ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ဖို့ မဆုံးဖြတ်ရသေးဘူးလို့ သူက ဆက်ပြောပါတယ်။

ရခိုင်အမျိုးသားပါတီဟာ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ မဲဆန္ဒနယ် အများဆုံး အနိုင်ရရှိခဲ့တဲ့ ရခိုင်အင်အားကြီး နိုင်ငံရေးပါတီကြီးတခု ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573118>

အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တွေနဲ့ မဆက်ဆံဖို့ အာဆီယံကို စစ်ကောင်စီတုံ့ပြန်

RFA Burmese | 2023.01.12

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့က အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဘာလီတွင် ကျင်းပသည့် G-20 နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ ထိပ်သီးညီလာခံတက်ရောက်လာသော အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရက်နိုမာဆူဒီ။ AFP

အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အဖြစ် ကြေညာထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ မဆက်ဆံဖို့ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကို စစ်ကောင်စီက သတိပေးလိုက်ပါတယ်။

အခုနှစ်အတွက် အာဆီယံအလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရက်နိုမာဆူဒီက "မြန်မာ့အရေးဖြေရှင်းဖို့ သက်ဆိုင်သူအားလုံးနဲ့ ဆွေးနွေးသွားမယ်" ဆိုပြီး [ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့က ပြောကြား](#)ခဲ့တဲ့အပေါ်စစ်ကောင်စီ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက အခုလို တုံ့ပြန်လိုက်တာပါ။

မြန်မာ့အရေးဖြေရှင်းဖို့ အာဆီယံက ချမှတ်ထားတဲ့ ဘုံသဘောတူညီချက်ငါးချက်ကို စစ်ကောင်စီဘက်က လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော်တာ မရှိသေးကြောင်း၊ မြန်မာ့အရေးကြောင့် အာဆီယံရဲ့ညီညွတ်ရေး ဓားစာခံ အဖြစ်မခံနိုင်ကြောင်းလည်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ပြောပါတယ်။ မြန်မာ့အရေးဖြေရှင်းဖို့ အာဆီယံ အထူးသံတမန်ရုံး ဖွင့်လှစ်ပြီး ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်သွားမယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီ နိုင်ငံခြားရေးဌာနက ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက် ဒီနေ့ထုတ်ပြန်ရာမှာတော့... မိမိတို့အနေနဲ့ [အာဆီယံဘုံသဘောတူညီချက် ငါးချက်](#)ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ဖော်ဆောင်ရေးအတွက် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ ဆက်ပြီးဆောင်ရွက်မယ့်အကြောင်း ပြောထားပါတယ်။

စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံရေး အကျပ်အတည်းကိုဖြေရှင်းဖို့ သက်ဆိုင်သူအားလုံးနဲ့ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရေး၊ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ရပ်တန့်ရေးအပါအဝင် သဘောတူညီချက်ငါးရပ်ကို အာဆီယံက ချမှတ်ခဲ့တာ နှစ်နှစ်နီးပါးရှိပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စစ်ကောင်စီဘက်က ဒီသဘောတူညီချက်တွေ အလေးထားလိုက်တာ မရှိတဲ့အပေါ် ကုလသမဂ္ဂနဲ့ အာဆီယံ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာက ပြစ်တင်ရှုတ်ချနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/asean-myanmar-military-indonesia-01122023101758.html>

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ASEAN အထူးသံတမန် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာ

By ဧရာဝတီ | 12 January 2023

မြန်မာအကျပ်အတည်းကို အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ASEAN) က ကိုင်တွယ်ရေး ဦးဆောင်ရန် အင်ဒိုနီးရှားက ထူထောင်မည့်ရုံးကို ဦးဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စ ရက်နို မာဆူဒီက ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားလိုက်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားသည် ယခုနှစ်တွင် ASEAN အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သည်။

အထူးသံတမန်ရုံးသစ် အကြီးအကဲအနေဖြင့် မြန်မာမှ သက်ဆိုင်သူအားလုံးနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမည်ဖြစ်ကြောင်း မစ္စ မာဆူဒီက ပြောကြားပြီး မြန်မာနိုင်ငံကို ထိခိုက်နစ်နာစေသည့် အကျပ်အတည်းကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အမျိုးသားဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပရေးသည် အရေးကြီးကြောင်း ၎င်းကမှတ်ချက်ချသည်။

နေပြည်တော်ရှိ စစ်ကောင်စီသည် ယခုနှစ်တွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားသည်

“ASEAN အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို သက်ဆိုင်သူအားလုံးနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံခွင့်ပေးဖို့ အင်ဒိုနီးရှားက တောင်းဆိုတယ်” ဟု မစ္စ မာဆူဒီက ဂျကာတာတွင် ကျင်းပသည့် နှစ်သစ်ကူးမိန့်ခွန်းတွင် ပြောကြားပြီး လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီ ခွင့်ပြုရန် မြန်မာအာဏာပိုင်များကို ပြောသည်။

“နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းကနေ မြန်မာနိုင်ငံ ထွက်ပေါက်ရရေးအတွက် အင်ဒိုနီးရှားက အားထုတ်မှုအားလုံးကို လုပ်ဆောင်သွားမယ်” ဟု သူကပြောသည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အာဏာသိမ်းခဲ့သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် နိုင်ငံဘာလက ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ ဖန္ဒမ်ပင်တွင် ကျင်းပသည့် ASEAN ထိပ်သီး ဆွေးနွေးပွဲဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် ASEAN ခေါင်းဆောင်များ အစောပိုင်းက ချမှတ်ထားသည့် ဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ချက်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း မစ္စ မာဆူဒီက ပြောသည်။ ထို ဘုံသဘောတူညီချက်များကို မြန်မာစစ်အုပ်စုက အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု မရှိသောကြောင့် ASEAN က စိတ်ပျက်နေကြောင်းလည်း ပြောသည်။

ဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ချက်တွင် အကြမ်းဖက်မှုချက်ချင်း ရပ်ဆိုင်းရေး၊ သက်ဆိုင်သူအားလုံးအကြား အပြုသဘောဆောင်သော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်ရေးနှင့် မြန်မာသို့ ASEAN အထူးသံတမန် သွားရောက်ရေးတို့လည်း ပါဝင်သည်။

မြန်မာအကျပ်အတည်း ကိုင်တွယ်ရာတွင် ASEAN သည် ကုလသမဂ္ဂ အထူးသံတမန်နှင့် ဆက်လက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း မစ္စ မာဆူဒီက ပြောသည်။

မြန်မာအကျပ်အတည်းကြောင့် ASEAN သည် “ဓားစာခံ” အဖြစ် မခံနိုင်ကြောင်း မစ္စ မာဆူဒီက အလေးထားပြောသည်။

မစ္စ မာဆူဒီ၏ မိန့်ခွန်းသည် အခြား အကြောင်းအရာများတွင်လည်း ပြတ်သားနေသည်။

ASEAN တွင် အကြီးဆုံးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော အင်ဒိုနီးရှားသည် ၎င်းတို့ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ယူစဉ်အတွင်း “ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ ဗဟိုချက်” အဖြစ် ဂုဏ်ယူပုံကြွားနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။

အခြား အာရုံစိုက်မည့်အချက်တစ်ခုမှာ အင်ဒိုနီးရှားအနေဖြင့် ဒေသတွင်း အလားတူ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စွမ်းအင်လုံခြုံရေး သာမက ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၏ သုံးပုံတပုံသည် စီးပွားဆုတ်ကပ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ဟု နိုင်ငံတကာငွေကြေး ရန်ပုံငွေ (IMF) အဖွဲ့က ခန့်မှန်းထားသောကြောင့် အခြားကိစ္စများကိုလည်း အာရုံစိုက်မည်ဖြစ်သည်ဟု မစ္စ မာဆူဒီက ပြောသည်။

အင်ဒိုနီးရှားသည် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်တည်ငြိမ်မှု ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လည်း အာရုံစိုက်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုကိစ္စသည် ASEAN စီးပွားရေး တိုးတက်မှုအတွက် အချက်အခြာဖြစ်မည်ဟု သူကပြောသည်။

ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးနိုင်ငံများ အနေဖြင့် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသကို လုံခြုံရေးအမြင်သက်သက်ဖြင့်သာ မမြင်သင့်ကြောင်းလည်း ၎င်းကပြောသည်။ ထိုသို့မြင်မည့်အစား စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ကြောင်း ပြောသည်။

ထိုသို့ ပြောကြားလိုက်သောကြောင့် အင်ဒိုနီးရှားက ဥက္ကဋ္ဌတာဝန် ထမ်းဆောင်စဉ် ASEAN သည် အင်အားကြီး နိုင်ငံအားလုံးနှင့် ဆက်ဆံရေးမျှတအောင် ထိန်းသိမ်းထားမည့်သဘော ဆောင်သည်။

“နိုင်ငံအများအပြားမှာ အင်ဒို-ပစိဖိတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အယူအဆတွေရှိကြတယ်” ဟု သူပြောသည်။ “ဒါကြောင့်မို့လို့ အမျိုးမျိုးသော အယူအဆတွေဟာ အားပြိုင်မှုကို ပိုမိုမဆိုးရွားစေဘဲ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် အင်အားတိုးတက်ဖို့ လိုတယ်။ ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး အယူအဆဟာ အင်ဒို-ပစိဖိတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှားရဲ့ ချဉ်းကပ်ပုံဖြစ်တယ်” ဟုလည်း မစ္စ မာဆူဒီက ပြောသည်။

အင်ဒိုနီးရှားသည် ယခုနှစ် မေလနှင့် စက်တင်ဘာလတွင် ASEAN ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲများကိုသာမက အရေးပါသော ASEAN-အင်ဒို-ပစိဖိတ် ဖိုရမ်တခုကိုလည်း ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းကပြောသည်။

ကိုးကား ။ *Nikkei Asia* သတင်း: Indonesia to set up office of ASEAN special envoy on Myanmar

<https://burma.irrawaddy.com/news/2023/01/12/257254.html>

မြန်မာ့အရေး အာဆီယံအထူးကိုယ်စားလှယ် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရဲ့ အခန်းကဏ္ဍ

၁၂ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၂၃ | ခင်မျိုးသက်

၂၀၂၃ မှာ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း ASEAN ရဲ့အလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာတဲ့ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Retno Marsudi က မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းမှာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ဒီအဖွဲ့ကို သူကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်မှာဖြစ်ကြောင်း ဇန်နဝါရီ ၁၁ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှာ ကြေညာပါတယ်။ ဂျကာတာက Fathiyah Wardah သတင်းပေးပို့ထားတာကို ဒေါ်ခင်မျိုးသက်က တင်ပြပေးထားပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Retno Marsudi ရဲ့ ဂျကာတာမှာ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က ပြောကြားတဲ့ နှစ်ပတ်လည်မိန့်ခွန်းမှာ မြန်မာ့အရေးကို အထူးပြုပြောကြားသွားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအထူးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တာဝန်ယူရမယ့်သူအနေနဲ့ မကြာခင် လုပ်ဆောင်မယ့်ကိစ္စရပ်တွေထဲမှာ တခုက မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဖွဲ့ဖို့ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ကြီး Retno ကပြောပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို အထူးကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်ရေးဟာ ၂၀၂၁ ဧပြီလမှာ အာဆီယံခေါင်းဆောင်တွေချမှတ်ခဲ့တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ရပ်ထဲက တခုဖြစ်ပါတယ်။

ကျန် ၄ ချက်ကတော့ အပြုသဘောဆောင်ဆွေးနွေးမှုတွေလုပ်ဖို့၊ အကြမ်းဖက်မှု ရပ်စဲဖို့၊ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့တွေကြား ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုတွေလုပ်ဖို့နဲ့ လူသားစာနာမှုအကူညီတွေပေးဖို့တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ရပ်နဲ့ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ Phnom Penh က အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်တွေအတိုင်း အင်ဒိုနီးရှားကလုပ်ဆောင်မှာဖြစ်သလို မြန်မာနိုင်ငံက အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနဲ့လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Retno ကပြောပါတယ်။

"အထူးကိုယ်စားလှယ်ရုံးကိုထူထောင်မှာဖြစ်ပြီး ဒါကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ဦးဆောင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရဟာ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ကောင်းမွန်တဲ့အုပ်ချုပ်မှု၊ ဒီမိုကရေစီမူတွေနဲ့ အုပ်ချုပ်မှုကောင်းတွေအပါအဝင် အာဆီယံ ပဋိညာဉ်စာတမ်းရဲ့ အခြေခံမူတွေနဲ့တန်ဖိုးတွေပေါ် အမြဲတမ်း အခြေခံ ဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်သလို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရလည်း ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်ပါတယ်။"

ဒါ့အပြင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်နဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းအားလုံးအနေနဲ့လည်း အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်နဲ့ AHA Center သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲတဲ့ လူသားစာနာမှု အထောက်အကူပြု ဗဟိုဌာနတွေကို သူတို့လုပ်ဆောင်နေတဲ့

လူသားစာနာမှု အကူအညီပေးရေးလုပ်ငန်းတွေ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် လာရောက်ခွင့်ပေးဖို့ အင်ဒိုနီးရှားက ပန်ကြားလိုက်ပါတယ်။

အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တာဝန်ယူတဲ့ အင်ဒိုနီးရှားအနေနဲ့ အာဆီယံအသိုက်အဝန်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကလည်း အဓိကဦးတည်ချက်အဖြစ် ဆက်ရှိနေမှာဖြစ်ကြောင်းလည်း ဝန်ကြီး Retno ကပြောပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှားသုတေသနနဲ့ ဆန်းသစ်တီထွင်ရေးဌာန BRIN က အာဆီယံသုတေသနမှူး Pandu Prayoga ကတော့ မြန်မာဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဖို့ အဖွဲ့ အစည်းအသီးသီးရဲ့တောင်းဆိုချက်ကို တုံ့ပြန်တဲ့ဝန်ကြီး Ratno ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်ကို ကြိုဆိုလိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအဖွဲ့ကို ဝန်ကြီးကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်တာကတော့ အန္တရာယ်ရှိတယ်လို့ သူက မြင်ပါတယ်။

"တကယ်လို့ မြန်မာအရေးကိုမဖြေရှင်းနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ သူ့ရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာထိခိုက်နိုင်ခြေရှိပါတယ်။"

ဝန်ကြီး Retno အနေနဲ့ ဒီအဖွဲ့ကို ဝါရင့်သံတမန်တွေ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်းတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းသင့်တယ်လို့လည်း Pandu က အကြံပေးပါတယ်။ ပထမဆုံးလုပ်ရမှာကတော့ ဒီ အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အတွက် အဖွဲ့ဝင်တဦးချင်းစီရဲ့ကျွမ်းကျင်မှုပေါ်မူတည်ပြီး တာဝန်ခွဲဝေရာမှာ တစုတစည်းတည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောပါတယ်။

မြန်မာဆိုင်ရာ အာဆီယံအထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို အရည်အချင်းရှိပြီး ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ ဝန်ကြီး Retno က ဖွဲ့စည်းနိုင်မယ်လို့ သူယုံကြည်ကြောင်းလည်း ပြောပါတယ်။ ဒါ့အပြင် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းအားလုံးအနေနဲ့လည်း မြန်မာနိုင်ငံရေးပြဿနာကို ကူညီ ဖြေရှင်းရေးမှာ အခွင့်အလမ်းတရပ်အနေနဲ့ ပါဝင်ဖို့လိုအပ်ကြောင်းလည်း ပြောပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘန်ဒေါင်းမြို့ Padjadjaran တက္ကသိုလ် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာနက Arfin Sudirman ကတော့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒဟာ ပဋိပက္ခ ဆန့်ကျင်ရေးကိုကျင့်သုံးတာ အတော်ကြာနေပြီဖြစ်ပေမယ့် အာဆီယံ အကြီးတန်းအဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှားအနေနဲ့ တခြားအာဆီယံနိုင်ငံတွေရဲ့ ပဋိပက္ခ ဖြေရှင်းရေးဆိုင်ရာမှာ အကူအညီပေးတဲ့အတွေ့အကြုံရှိပါတယ်လို့ပြောပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှားအတွက်တော့ ရိုဟင်ဂျာပြဿနာဟာလည်း စိတ်ပူရမယ့် ပြဿနာဖြစ်ကြောင်း ပြောပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ၃ လအတွင်းမှာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံကို နောက်ထပ် ရောက်လာတဲ့ ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်က ၆၄၄ ယောက် ရှိနေတာပါ။ ဒါကြောင့် အခုဆို အင်ဒိုနီးရှားမှာ ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသူစုစုပေါင်းက ၁,၅၀၀ ရှိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိ အနေအထားအရ ဒီရိုဟင်ဂျာပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးဟာ ပိုပြီး ခက်ခဲလာနေတယ်လို့လည်း Arfin က ပြောပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပြဿနာရဲ့အရင်းမြစ်ကို မဖြေရှင်းနိုင်သမျှ ဒီရိုဟင်ဂျာပြဿနာကိုလည်း ဖြေရှင်းနိုင်မှာမဟုတ်ဘူးလို့လည်း ပြောပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/retnomarsudi-အာဆီယံ-ရိုဟင်ဂျာ-ပြဿနာ-ဥပဒေရေး-6914447.html>

အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်သစ် မြန်မာအရေး ဘယ်လိုကိုင်တွယ်မလဲ

၁၂ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၂၃ | သားညွန့်ဦး

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ရုံးကို ဦးဆောင်သွားမယ့် အာဆီယံ အထူးကိုယ်စားလှယ်၊ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟာ မြန်မာအရေးကိစ္စမှာ ဘယ်လိုချဉ်းကပ် ညှိနှိုင်းသွားမလဲဆိုတာ အများက စိတ်ဝင်တစား ရှိနေကြပါတယ်။ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမယ်ဆိုတဲ့ အာဆီယံ အထူးကိုယ်စားလှယ်ရဲ့

ပြောကြားမှုအပေါ်မှာ နိုင်ငံရေး လေ့လာသုံးသပ်သူရဲ့ အမြင်အမျိုးမျိုး ရှိနေပါတယ်။ ဒီအကြောင်း ရန်ကုန်ကသတင်းပေးပို့တာကို ကိုသားညွန့်ဦး ပြောပြမှာပါ။

အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများအသင်း အာဆီယံရဲ့ အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာတဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Retno Marsudi ဟာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းသွားဖို့ ရှိနေပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့ကို သူကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်သွားမှာဖြစ်ပြီး ဘယ်လောက်အထိ အောင်မြင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်မလဲ ဆိုတဲ့အပေါ်မှာ အမျိုးမျိုး အမြင်ရှိကြပါတယ်။ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေတဲ့ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ထက် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထုရဲ့ တောင်းဆိုချက်ကိုသာ အာဆီယံအနေနဲ့ အလေးထားသင့်တယ်လို့ နိုင်ငံရေး လေ့လာသူတချို့က မြင်ပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟာ သံခင်းတမန်ခင်းကနေ ပြဿနာရဲ့ အဖြေကိုရဖို့ စိတ်ဝင်စားနေပုံရကြောင်း မြန်မာ့လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ BHRN ရဲ့ အမှုဆောင် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးကျော်ဝင်းက ပြောပါတယ်။ စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေကျူးလွန်တယ်လို့ နိုင်ငံတကာမှာစွပ်စွဲခံနေရတဲ့ အောဏာသိမ်းမြန်မာစစ်ကောင်စီနဲ့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးလို့တော့ အဆင်မပြေနိုင်ဘူးလို့ သူ့အနေနဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနဲ့ ဒီကနေ့ ဂျကာတာမြို့မှာ တွေ့ဆုံစဉ် ဦးကျော်ဝင်းက ရှင်းပြခဲ့တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

"ကျနော်တို့တွေဟာ စကားပြောဖို့ Solution တခု ပြေလည်ရေးရဖို့အတွက် စကားပြောရတယ် ဆိုတာကို နိုင်ငံရေးမှာ ချန်လှပ်ထားလို့ မရဘူး၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ဆိုတာ စားပွဲဝိုင်းကလာတယ်။ သို့သော်လည်း ကျနော်တို့က ရာဇဝတ်သားနဲ့ စားပွဲဝိုင်းတခုတည်းမှာ ထိုင်ဖို့တော့ အဆင်မပြေနိုင်ဘူး။ အသက်ပေးပြီး ကျနော်တို့ဆီက လူငယ်တွေ စတေးနေတယ်။ တိုင်းရင်းသားတွေ တိုက်ပွဲဝင်နေတယ် ဒါတွေကို ကျနော်တို့က မျက်ကွယ်ပြုလို့ မရဘူး။ ဒါကတော်တော် အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စ။ ဒါကိုမျက်ကွယ်ပြုတဲ့ ဘယ်တတိယနိုင်ငံမဆို၊ ဘယ်ကြားဝင်နိုင်ငံမဆို ကျနော်တို့ လက်မခံဘူးဆိုတဲ့ ပြတ်သားတဲ့ အဖြေတခု ပေးထားဖို့လိုတယ်။ အမြော်အမြင်မရှိတဲ့ ဦးဆောင်မှု မှန်သမျှ အားလုံးကိုလည်း လက်ခံလို့မရဘူး။ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေ၊ လူငယ်တွေ သူတို့ရဲ့ တောင်းဆိုချက်က ဘာလဲ၊ ဒါကိုနဲ့ပတ်တစ် ဖြစ်ရမယ်။ ပါတီပေါ်လစီတွေ၊ ပါတီခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့ ဆုံးမစကားတွေကို ဒီနေရာမှာ လာပြောလို့မရဘူး။ ယနေ့လက်ရှိ မျက်မှောက်ကာလမှာ မြန်မာပြည်အတွက် အကောင်းဆုံးအဖြေက ဘာလဲဆိုရင် စစ်တပ်က နိုင်ငံရေးက လုံးဝ၊ လုံးဝ ထွက်သွားဖို့ပဲရှိတယ်။ ဒါကို ကျနော်တို့က အဓိကပြောရမှာ။ ဒါကို ဒီက meeting ထဲမှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနဲ့လည်း meeting ဖြစ်တယ်၊ တခြား အုပ်စုတွေနဲ့လည်း meeting ဖြစ်တော့ ကျနော့်ရဲ့ အဓိက ဒီနေ့ပေးတဲ့ message ကတော့ အင်ဒိုနီးရှားရဲ့အပေါ်မှာ ဒီ message ပဲပေါ့နော်။"

မြန်မာ့အရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ အာဆီယံဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ရပ် ရှိတယ်ဆိုပေမယ့်၊ အာဆီယံနိုင်ငံတွေအကြား မြန်မာ့အရေးချည်းကပ်မှုမှာ မတူညီတာတွေရှိပါတယ်။ ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား စတဲ့နိုင်ငံတွေက မြန်မာစစ်ကောင်စီကို နီးနီးကပ်ကပ်ဆက်ဆံပြီး အပြောင်းအလဲဖြစ်စေဖို့ လိုလားသလို၊ မလေးရှားလို နိုင်ငံမျိုးကတော့ စစ်ကောင်စီအပြင် NUG အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၊ NUCC အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီတို့ကိုပါ တရားဝင်ထိစပ် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဖို့ လိုလားပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့လကတုန်းက ထိုင်းက ကမကထလုပ်ပြီး မြန်မာစစ်ကောင်စီဝန်ကြီးတွေကို ခေါ်ယူဆွေးနွေးတွေ့ဆုံတဲ့ အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတချို့ရဲ့ အလွတ်သဘောတွေဆိုတာ အာဆီယံသဘောထားနဲ့မညီဘူးဆိုပြီး စင်ကာပူဖက်က ကန့်ကွက်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေ ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ လက်ရှိ အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအနေနဲ့ကတော့ အာဆီယံဘုံသဘောထားတွေအတိုင်းပဲ အကောင်အထည်ဖော်လိမ့်မယ်လို့ နိုင်ငံရေးလေ့လာအကဲခတ်သူ ဒေါက်တာစိုင်းကြည်ဇင်စိုးက ပြောပါတယ်။

"အရင်ဆုံး အလေးထားပြီးတော့ ဂရုပြုရမယ့်ဥစ္စာက ပြီးခဲ့တဲ့ နိုဝင်ဘာလတုန်းက ဘုံသဘောတူညီချက် ငါးရပ်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်ပေါ့နော် ဆယ်ချက်ရှိတယ်၊ ဆယ်ချက်က အဓိက ဘုံသဘောတူညီချက်ကို

အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဖို့အတွက် အချိန်ကန့်သတ်ချက် သတ်မှတ်ဖို့၊ ပြီးရင် တိုင်းတာလို့ရမယ့် အညွှန်းကိန်းတွေ အဲဒါတွေ ဖော်ထုတ်ဖို့ဆိုတဲ့ဟာ ရှိတယ်။ အဲဒီဟာက ပိုအရေးကြီးမယ်လို့ ကျနော့်အနေနဲ့ ယူဆတယ်။ အဲဒီမှာ သူတို့ဘုံသဘောတူညီချက် ငါးရပ်ကို အကောင်အထည် ဖော်ဖို့အတွက် အစီအစဉ်တွေ ရေးဆွဲတဲ့အချိန်မှာ ငြင်းရဲရဲတာတွေ ရှိလိမ့်မယ်။ နှစ်ဘက်လုံးကတော့ ကိုယ်နဲ့မတည့်တဲ့သူကို ရန်သူ၊ အကြမ်းဖက်လို့ ပြောနေကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့ နားလည်ရမှာက five-point consensus ဟာ ပြည်တွင်းမှာရှိနေတဲ့ အင်အားစုအကုန်လုံးနဲ့ စကားပြောဖို့ ညှိနှိုင်းဖို့ဆိုတဲ့ အဓိကသော့ချက် ဖြစ်နေတယ်။"

စစ်ကောင်စီအနေနဲ့ သူတို့စီစဉ်ထားတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲလမ်းကြောင်းကိုပဲ ရနိုင်သလောက် အကောင်အထည်ဖော်ပြီး၊ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရေးအပါအဝင် တခြားနည်းလမ်းတွေနဲ့ ဖြေရှင်းဖို့ တောင်းဆိုတာတွေကို လိုက်လျောမယ့်ပုံ မရှိဘူးလို့ နိုင်ငံရေးပါတီတချို့က ယူဆပါတယ်။

လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ကြီး HRW ကလည်း အာဆီယံအနေနဲ့ မြန်မာစစ်တပ်ကို ပိုပြီးပြင်းထန်တဲ့ အရေးယူမှုတွေကို လုပ်သင့်ကြောင်း ဒီနေ့ ကြာသပတေးနေ့မှာ တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။ အာဆီယံအနေနဲ့ ထိရောက်တဲ့ အရေးယူမှုတွေ အတွက်လည်း ဦးစီးဦးရွက်လုပ်ဖို့ အာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံကို HRW က တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/hopes-on-asean-special-envoy/6915205.html>

မြန်မာ့အရေး အရှိန်မြှင့်အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ အင်ဒိုနီးရှားကို HRW တိုက်တွန်း

Published By DVB | 12 January, 2023

၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ) အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအနေနဲ့ မြန်မာ့အရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး အရှိန်မြှင့် အရေးယူလုပ်ဆောင်ဖို့ လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်အဖွဲ့ (HRW)က တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

HRWအဖွဲ့ရဲ့ အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဒါရိုက်တာ အလိန်း ပီယာဆန်က “ဒါဟာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအတွက် နောက်တဆင့်ထပ်လှမ်းဖို့

အခွင့်အရေးပါပဲ။ ကမ္ဘာ့အရေးတွေမှာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံက အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍကနေ ပါဝင်နိုင်ဖို့ ဆန္ဒပြင်းပြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်တုန်းကလည်း G20 အစည်းအဝေးကို အောင်မြင်အောင် လက်ခံကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီနှစ်မှာတော့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအနေနဲ့ အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌနေရာကို အကျိုးရှိ ထိရောက်အောင် အသုံးပြုပြီး မြန်မာနိုင်ငံက အကျပ်အတည်း ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်ဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်” လို့ ဒီနေ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာ ပြောကြားခဲ့တာပါ။

လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့ (HRW) က နှစ်စဉ်ထုတ်ပြန်တဲ့ ကမ္ဘာ့ရေးရာ အစီရင်ခံစာထဲမှာ “ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မြန်မာစစ်တပ်နဲ့ ရခိုင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့တို့အကြား တိုက်ပွဲတွေ ပိုမိုဖြစ်ပွားလာပြီး” နယ်စပ်ဒေသတလျှောက်ကိုပါ ပျံ့နှံ့လာတာကြောင့် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်တွေနဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ပြည်သူတွေအတွက် အန္တရာယ် ဖြစ်လာစေနိုင်မယ့်အပေါ်မှာ စိုးရိမ်မှုရှိတယ်လို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည် အများအပြားဟာ ထိုင်းနဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတို့လို အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေအပြင် မွတ်ဆလင်အများစုနေထိုင်တဲ့ မလေးရှားနဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ တွေကိုပါ နှစ်ပေါင်းများစွာ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရပါတယ်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှာလည်း ရိုဟင်ဂျာ ၁ သန်းနီးပါးဟာ လူတွေ ပြတ်သိပ်ကျပ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေမှာ နေထိုင်နေရပြီး အဲဒီထဲက ရိုဟင်ဂျာ ရာပေါင်း၊ ထောင်ပေါင်းများစွာက ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှုတွေကနေ ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ကျူးလွန်တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး မြန်မာစစ်တပ်က ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ငြင်းဆန်ထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/573210>

စစ်ခေါင်းဆောင်မိသားစု ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကိစ္စ ထိုင်းရဲက ဆက်မစစ်သေး

၁၂ ဇန်နဝါရီ ၂၀၂၃

ထိုင်းရဲတွေက မူးယစ်ဆေးဝါးမှုအပါအဝင် ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ စီးနင်း ဖမ်းဆီးထားတဲ့ မြန်မာတစ်ဦးဆီကနေ ဖမ်းဆီးရမိတာတွေထဲမှာ မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင် မိသားစုဝင်တွေရဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ပိုင်ဆိုင်မှု အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းတွေကို သိမ်းဆည်း ရမိထားပေမဲ့ ဒါတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့ဘက်က ဆက်လက် ဆောင်ရွက်တာမျိုးတွေ မရှိသေးပါဘူး။

ထိုင်းနိုင်ငံအနေနဲ့ မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်ရဲ့ သားသမီးတွေ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ပိုင်ဆိုင်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထိန်းချုပ် သိမ်းဆည်းလိုက်တာမျိုး မရှိသေးသလို၊ ဖမ်းထားတဲ့ မသင်္ကာသူနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ဆက်လက် စုံစမ်းတာမျိုးတွေ မရှိပါဘူးလို့ ဒီအရေးကို စတင် ထုတ်ဖော်ပြောတဲ့ အဖွဲ့ဖြစ်တဲ့ Justice for Myanmar က ဘီဘီစီကို ပြောပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် စက်တင်ဘာလလယ်တုန်းက ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံသား ကိုထွန်းမင်းလတ်ဆိုသူကို မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ဖြန့်ချိမှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှုတွေနဲ့ ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့က ရုတ်တရက် ဝင်ရောက်စီးနင်းတဲ့အခါ သိမ်းဆည်းရမိတဲ့အထဲ မြန်မာ စစ်ခေါင်းဆောင်ရဲ့ သားနဲ့ သမီးဖြစ်သူတို့က ပိုင်ဆိုင်တာကို ညွှန်းဆိုပြတဲ့ စာရွက်စာတမ်းအထောက်အထားတွေကို တွေ့ရှိခဲ့တယ်။ အဲဒါတွေကတော့ ပိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်ရဲ့ သားဖြစ်သူ ကိုအောင်ပြည့်စုံရဲ့ ထိုင်းကွန်ဒို တိုက်ခန်း ပိုင်ဆိုင်မှုဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းနဲ့ စစ်ခေါင်းဆောင်ရဲ့ သမီးဖြစ်သူ မခင်သီရိသက်မွန်ရဲ့ ထိုင်းဘဏ် (Siam Commercial Bank) ငွေစု အကောင့်စာအုပ် ၂ အုပ်တို့ဖြစ်တယ်လို့ Justice for Myanmar က ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က ထုတ်ဖော်ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

ဒီကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစ်ကောင်စီဘက်ကို ဘီဘီစီက မေးမြန်းပေမယ့် ပြန်လည် ဖြေကြားတာမျိုး မရှိသေးပါဘူး။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ၊ မြန်မာနိုင်ငံက မူးယစ်ဆေးဝါးတွေကို ထိုင်းနိုင်ငံမှာသာမက အင်ဒိုနီးရှားမှာလည်း ဖမ်းဆီးရမိ

မူးယစ်ဆေးဝါးမှုနဲ့ ဖမ်းခံထားရသူဟာ စစ်ခေါင်းဆောင် သားသမီးတွေနဲ့ ဆက်စပ်သလား

ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့က ကိုထွန်းမင်းလတ်ကို မနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၇ ရက်နေ့ အရုဏ် တက်ချိန်မှာ ဘန်ကောက်မြို့က သူနေထိုင်ရာ Belle Grand Rama

၉ ကွန်ဒိုမီနီယံမှာ စီးနင်းဖမ်းဆီးလိုက်တာဖြစ်ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်ဖြန့်ချိမှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှု၊ နိုင်ငံခြားကျော် ရာဇဝတ်မှုစတဲ့ အမှုတွေနဲ့ ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့က ထိုင်း တရားရုံး တခုမှာ စွဲချက်တင် ထားပါတယ်။

ဒီအမှုတွေဟာ တကယ်လို့ ကျူးလွန်ထားကြောင်းစီရင် ဆုံးဖြတ်တယ်ဆိုရင် ထောင်ဒဏ် ၁၅ နှစ်ကနေ သေဒဏ်အထိ အပြစ်ပေးနိုင်တဲ့ အမှုတွေပါ။

ကိုထွန်းမင်းလတ်ကို ဖမ်းဆီးပြီးနောက်မှာ ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့က အိမ်ခြံမြေစာချုပ် စာတမ်း အထောက် အထားတွေ၊ မော်တော်ကားတွေ၊ တန်ဖိုးကြီး နာရီတွေနဲ့ နာမည်ကြီး တံဆိပ် လက်ကိုင်အိတ်တွေ သိမ်းဆည်းထားပြီး အဲဒါတွေရဲ့ စုစုပေါင်း တန်ဖိုး ပမာဏက အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၅၀ လောက်နဲ့ ညီတယ်လို့လည်း Justice for Myanmar က ဆိုပါတယ်။

ကိုအောင်ပြည့်စုံ ပိုင်ဆိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ကွန်ဒိုတိုက်ခန်းဟာ အိပ်ခန်း ၄ ခန်းပါ တန်ဖိုးကြီး တိုက်ခန်းဖြစ်ပြီး ထိုင်းရဲတွေ ဝင်ရောက်စီးနင်းတဲ့ Belle Grand Rama 9 ကွန်ဒိုမီနီယံက အခန်းတခုဖြစ်ပါ။ လက်ရှိ ပေါက်ဈေးအရ ထိုင်းဘတ် ၃၃ သန်း (ဒေါ်လာ ၁ သန်းနီးပါး) ခန့် တန်ဖိုး အဲဒီ ကွန်ဒိုအခန်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်က ဝယ်ယူခဲ့တာ လို့ သိရ ပါတယ်။

စစ်ခေါင်းဆောင် သမီးဖြစ်သူရဲ့ ထိုင်းဘဏ် ငွေစုစာအုပ်ထဲမှာ ရှိတဲ့ ငွေပမာဏက ဘယ်လောက် ဆိုတာ မသိရသေးပါဘူး။ အဲဒီ ဘဏ်အကောင့်တွေကို လက်ရှိသုံး နေသေးသလား ဆိုတာလည်း မသိရကြောင်း Justice for Myanmar က ဆိုပါတယ်။

စစ်အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင် မိသားစုရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ထိုင်းနိုင်ငံမှာ သိမ်းဆည်း ကွယ်ဝှက်ဖို့အတွက် မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်သူ၊ ငွေကြေးခဝါချသူအဖြစ် စွပ်စွဲခံ ထားရသူက ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးနေတာလို့ Justice For Myanmar ဘက်က စွပ်စွဲထားပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ, Belle Grand Rama 9 ကွန်ဒိုမီနီယံမှာ စစ်ခေါင်းဆောင် သားက တိုက်ခန်းတခုပိုင်ဆိုင်တယ်လို့ Justice for Myanmar က ဆို

ဒီအမှုက ထိုင်းမှာ ဘာဆက်ဖြစ်မလဲ

မူးယစ်မှုတွေ၊ ငွေကြေးခဝါချမှုတွေနဲ့ မသင်္ကာခံရသူဟာ စစ်အာဏာသိမ်း ခေါင်းဆောင် မိသားစုဝင်တွေနဲ့ ဆက်စပ်နေတာမို့ ထိုင်းအနေနဲ့ ဒီဆက်စပ်မှုကို စုံစမ်း အရေးယူနိုင်ဖို့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေက အားစိုက်ထည့်ပေးကြဖို့ လိုအပ်တယ် လို့ မြန်မာ့အရေး လှုပ်ရှားတက်ကြွသူတွေက မြင်ကြပါတယ်။

“ထိုင်းက မူးယစ်ဆေးဝါးမှုတွေမှာ ဥပဒေနဲ့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူ ဆောင်ရွက် တာတွေရှိတယ်။ အခု ဒီကိစ္စမှာ (စစ်ခေါင်းဆောင်နဲ့ မိသားစုတွေကို) ထိုင်းက အရေးယူ ဆောင်ရွက်လာအောင် (နိုင်ငံတကာက) တွန်းအား ပေးတာတွေလုပ်ရင် ကောင်းမယ်” လို့ လူ့အခွင့်အရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ ကိုနစ်ကီဒိုင်းမွန်းက ဘီဘီစီကို ပြောပါတယ်။

ထိုင်းအစိုးရအပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အစိုးရတွေအနေနဲ့ မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင် မိသားစုဝင်တွေရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ရှာဖွေ သိမ်းဆည်းဖို့နဲ့ စစ်ခေါင်းဆောင်တွေဆီ ဘဏ္ဍာငွေစီးဆင်းမှုတွေကို ဖြတ်တောက်ဖို့ အရေးကြီးတယ်လို့ Justice For Myanmar က ဆိုပါတယ်။

“နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူတယောက် ဆီမှာ (စစ်ခေါင်းဆောင်) သားသမီး တွေရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှု အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းတွေ ရှိနေတဲ့ ကိစ္စက ထိုင်း အစိုးရနဲ့ နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းတွေ

အလေးထားကြဖို့ လိုပြီလို့ သတိပေး လိုက်တာပါပဲ” လို့ Justice for Myanmar ရဲ့ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် မရတနာမောင်က ပြောပါတယ်။

အခုလို ဆက်စပ်မှုတွေအပေါ် တကယ်တမ်း ထိုင်းအာဏာပိုင်တွေဘက်က အရေးယူ ဆောင်ရွက်မယ့် အနေအထားက မှေးမှိန်နေသေးတယ်လို့ မြင်ကြသူတွေလည်း ရှိပါတယ်။

“ထိုင်းနိုင်ငံမှာက ဒီမိုကရေစီဆိုင်ရာ အင်စတီကျူးရှင်းတွေက ဒီလောက်အထိ ခိုင်လုံတာ မဟုတ်သေးဘူး။ ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဟိုး အပေါ်ပိုင်း တွေနဲ့ ပတ်သက်လာရင် တကယ် တရားမျှတမှု ဖော်ထုတ်နိုင်သလား ဆိုတဲ့အပေါ် မေးခွန်းထုတ်စရာတွေက အများကြီး၊ တခုရှိတာက ပြောရေးဆိုခွင့်ပေးထားတာ ရှိတော့ အခုလို သတင်းတွေ ထွက်လာတာမျိုးတွေတော့ ရှိတယ်၊ တကယ်တမ်း တရား မျှတမှု ရှာတွေ့မှာလားဆိုတာက မသေချာဘူး” လို့ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ နှစ်ပေါင်း များစွာ အခြေစိုက်နေထိုင်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရေးသမား တယောက်က ဘီဘီစီကို ပြောပါတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့ပြောခွင့်ရသူ၊ ထိုင်းအစိုးရနဲ့ နီးစပ်သူတွေထံကို ဘီဘီစီက ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားပေမယ့် ပြန်လည်ဖြေကြားပေးတာ မရှိသေးပါဘူး။

<https://www.bbc.com/burmese/articles/cyjypjryxdpo>

စစ်ကောင်စီအကြီးအကဲမိသားစု ဥပဒေမဲ့လုပ်ရပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်မှုရှိမရှိစုံစမ်းဖို့ ထိုင်းအစိုးရကို APHR တိုက်တွန်း

၁၂ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၂၃ | ဗွီအိုအေ (မြန်မာဌာန)

ထိုင်းနိုင်ငံမှာ မကြာသေးခင်က မူးယစ်ဆေးဝါးအပါအဝင် ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ဆက်နွှယ်မှုနဲ့ ဖမ်းဆီးခံရသူ မြန်မာလုပ်ငန်းရှင်ဟာ မြန်မာစစ်ကောင်စီခေါင်းဆောင်ရဲ့သားသမီးတွေနဲ့ ဆက်နွှယ်နေတယ်ဆိုတဲ့သတင်းကို ထိုင်းနိုင်ငံကစုံစမ်းဖော်ထုတ်ဖို့ အာဆီယံ လူ့အခွင့်အရေးအမတ်များအဖွဲ့ APHR အကြီးအကဲက တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

မူးယစ်ဆေးဝါး မှောင်ခိုမှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှုတွေနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ဖမ်းဆီးတရားစွဲခံနေရတဲ့ မြန်မာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ဒေါက်တာထွန်းမင်းလတ်ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုထဲမှာ မြန်မာစစ်ကောင်စီအကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်ရဲ့သားသမီးတွေရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတချို့ကိုပါ စစ်ဆေးတွေ့ရှိတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းထွက်ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက် APHR ဥက္ကဋ္ဌ Charles Santiago က ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှာ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန် ပြောကြားလိုက်တာပါ။

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်ရော သူ့မိသားစုကပါ ဒီလို တရားမဝင်လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ဘယ်အတိုင်းအတာထိ ပတ်သက်နေသလဲဆိုတာကို ထိုင်းအာဏာပိုင်တွေက လူသိထင်ရှားစုံစမ်းဖော်ထုတ်ပေးဖို့နဲ့ ထိုင်းဥပဒေကိုချိုးဖောက်တဲ့ပြစ်မှုထင်ရှားခဲ့ရင် ထိုင်းတရားရုံးမှာ တရားစွဲအရေးယူဖို့ကိုလည်း Santiago က တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

မြန်မာစစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေဟာ ဒီလို တရားမဝင်တဲ့လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ဆက်နွှယ်လုပ်ကိုင်လာခဲ့တာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာရှိနေပြီဆိုတဲ့အချက်ဟာ ထင်ရှားကြောင်း၊ ထိပ်တန်း စစ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့မင်းအောင်လှိုင်ဟာလည်း မြန်မာ့မြေကထွက်တဲ့ သဘာဝသယံဇာတတွေကို အခွန်မပေးရသလောက်နီးပါး အဓမ္မ အလကားရယူနေတဲ့အပြင် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်တဲ့ကိစ္စတွေမှာပါ ပါဝင်ပတ်သက်နေတာမျိုး ဒါမှမဟုတ် ကုန်ကူးသူတွေဆီက ငွေကြေးရယူပြီး မသိချင်ယောင်ဆောင်ပေးနေတဲ့အနေအထားမျိုးရှိကြောင်း APHR အကြီးအကဲရဲ့ ကြေညာချက်မှာ ဖော်ပြပါတယ်။

ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့ကသိမ်းဆည်းခဲ့တဲ့ လုပ်ငန်းရှင် ဒေါက်တာထွန်းမင်းလတ်ရဲ့ပိုင်ဆိုင်မှုခန့်မှန်းခြေက ထိုင်းဘတ်ငွေ ၁.၈ ဘီလီယံ၊ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၇ သန်းကျော်ရှိပြီး ဒေါက်တာထွန်းမင်းလတ်ရဲ့နေအိမ်တိုက်ခန်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်ရဲ့သမီးနဲ့သားရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုစာချုပ်စာတမ်းနဲ့ ဘဏ်စာအုပ်တွေကို ရှာတွေ့ခဲ့ကြောင်း တရားဝင်မှတ်တမ်းတွေမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/မင်းအောင်လှိုင်-သားနဲ့သမီးပိုင်ဆိုင်မှု-မူးယစ်ဆေး-ရာဇဝင်-ဒါတ္တာထွန်းမင်းလတ်-aphr/6914578.html>

ရွှေတြိဂံ မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုတွင် အစိုးရ အရာရှိများ ပါဝင်ပတ်သက်မှု

By ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ | 12 January 2023

အခန်း (၂) မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုတွင် အစိုးရ အရာရှိများ ပါဝင်ပတ်သက်မှု

ရွှေတြိဂံဒေသ မူးယစ်ဆေးဝါး လုပ်ငန်းများတွင် အစိုးရ အရာရှိများ ပါဝင်ပတ်သက်မှု ပုံစံ နှစ်မျိုး ရှိသည်။ ပထမ တမျိုးမှာ အကျင့်ပျက်ခြစားခြင်း ဖြစ်ပြီး အခြားတမျိုးမှာ ကုန်သွယ်မှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့် ဂိုဏ်းများနှင့် အဆိုပါ ဒေသအတွင်းရှိ အစိုးရစစ်တပ်များ နိုင်ငံရေးအရ မဟာမိတ်ဖွဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အကျင့်ပျက် ခြစားသူများ ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းအား နားလည်ရန်၊ ရှင်းပြရန် လွယ်ကူပါသည်။ ရွှေတြိဂံဒေသ မူးယစ်ဆေးဝါး ကုန်သွယ်မှု ပမာဏ မည်ရွေ့မည်မျှ ရှိသည်၊ ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်စဉ် ဒုစရိုက်လုပ်ငန်းများ မည်မျှ ဖြစ်ပေါ်နေသည်တို့ကို မည်သူမျှ အတိအကျ ပြောနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ သို့သော် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ဘီလီယံနှင့် ချီနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ရပေသည်။ ငွေကြေးပမာဏ ကြီးမားစွာ လည်ပတ်နေသည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည့် အလျောက် ဥပမာအားဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းရှိ လစာငွေ နည်းပါးလှသည့် ဥပဒေစိုးမိုးရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် အစိုးရ အရာရှိများက လာဘ်ထိုးသည့်ငွေကြေးများကို ငြင်းဆန်ရန် ခက်ခဲသည်မှာ အံ့ဩစရာ ကောင်းလှသည်တော့ မဟုတ်ချေ။ ထိုင်းစစ်တပ်မှ ဂုဏ်သိက္ခာရှိ အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီး တဦး ကျွန်ုပ်အား “မြောက်ပိုင်းဆီကို ကျနော်တို့ထဲက အကောင်းဆုံးနဲ့ အရိုးသားဆုံး ဆိုတဲ့ အရာရှိကို လွှတ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ခြောက်လပြည့်ရင် သူ့ကို တခြားပြန်ပြောင်းပေးရတယ်။ ပြဿနာကတော့ ရှင်းရှင်းလေးပါ။ မှောင်ခိုသမားတွေက လက်တဖက်မှာ သေနတ်ကိုင်ထားပြီး နောက်တဖက်မှာ ငွေထုပ်ပိုက်ထားတယ်။ အဲဒီ အရာရှိ အနေနဲ့ ခေါင်းထဲ ကျည်ဆံ ပစ်သွင်းတာ ခံမလား၊ ဒါမှမဟုတ် ငွေကိုလက်ခံပြီးတော့ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းတွေကို မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်နေမလား၊ ဒီနှစ်လမ်းပဲ ရွေးစရာရှိတယ်” ဟု ပြောပြဖူးသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုများသည် တရားဝင်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် အကြီးအကျယ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားကြသူများလည်း ဖြစ်ပြီး ထောက်လှမ်းရေး သတင်းပေးများ အဖြစ်လည်း အသုံးဝင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေ သာဓကဟောင်းများရှိပြီး ဖြစ်သည်။

How the Corruption Works အကျင့်ပျက်မှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အုပ်စုဖွဲ့ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများနှင့် အတော်အသင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ကိုင်ကြသည့် ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများသည် ဥပဒေပြင်ပတွင် နေကြသည့် ဆိုသော်လည်း လူ့အဖွဲ့အစည်း အပြင်ဘက်တွင် ရှိကြသူများ မဟုတ်ကြောင်းကို သတိချပ်သင့်သည်။ အာရှတိုက်၏ အစိတ်အပိုင်း အချို့တွင် ပြစ်မှု၊ စီးပွားရေး၊ အစိုးရနှင့် ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့တို့ ထွေးရောယှက်တင် ဖြစ်နေကြသည်မှာ ကြာမြင့်လှပြီ ဖြစ်သည်။ မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုများသည် တရားဝင်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် အကြီးအကျယ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားကြသူများလည်း ဖြစ်ပြီး ထောက်လှမ်းရေး သတင်းပေးများ အဖြစ်လည်း အသုံးဝင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေ သာဓကဟောင်းများလည်း ရှိပြီးဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးကြီး ကုန်စည်များအား အန္တရာယ်များသည့် ဒေသများကို ဖြတ်သန်းကာ ပို့ဆောင်ရလေ့ ရှိသည်ဟူသည့် ရိုးရှင်းသော

အကြောင်းပြချက် တခုနှင့်ပင် ဒေသတွင်း အခြေအနေကို သိရှိရာတွင် ၎င်းတို့အား ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သူ မရှိတော့ကြောင်း သိသာပေသည်။ အချို့သော စာရေးဆရာများ ရေးသားကြသကဲ့သို့ ၁၉၆၀ နှင့် ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အင်ဒိုချိုင်းနား စစ်ပွဲတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် မူးယစ်ဆေးဝါးမှ ရရှိသော ငွေကြေးများကို လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများ၌ အသုံးပြုသည်ဟူသည့် အချက်ကို လက်ညှိုးထိုးပြ စရာ တခုမှ မရှိချေ။ အဆိုပါ စစ်ဆင်ရေးများ ပြုလုပ်ရန်အတွက် လုံလောက်သော လျှို့ဝှက် ရန်ပုံငွေများ ရှိပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်သူများက အမေရိကန်များ ရှိနေစဉ်အတွင်း အမြတ်ထုတ်ကြသည်။ အဖိုးတန် သတင်းအချက်အလက်များကို အမေရိကန်ထံ ပေးကာ အတုံ့အလှည့် အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဘိန်းကုန်သွယ်မှုနှင့် အခြား တရားမဝင် လုပ်ငန်းများကို အကန့်အသတ်မရှိ လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိကြသည်။ ထိုအထဲတွင် တရုတ်အမျိုးသားရေးဝါဒီတပ်ဖွဲ့များ အပြင် ကွန်မြူနစ်များ ဖြစ်ကြသည့် ပသက်လာအိုနှင့် မြောက်ဗီယက်နမ်ကို တိုက်ခိုက်ရာမှာ ပါဝင်သည့် လာအိုနိုင်ငံအတွင်းရှိ တောင်ပေါ်နေ လူမျိုးစု တပ်ဖွဲ့များလည်း ပါဝင်သည်။

မြန်မာ့တပ်မတော်၏ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ စီမံကိန်းသည်လည်း အစိုးရ အာဏာပိုင်များက လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များအား အသုံးပြုကာ အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး သူပုန်များကို တိုက်ခိုက်စေသည့် ဗြောင်ကျလှသည့် ဥပမာ တခုဟု ဆိုနိုင်လိမ့်မည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် အဆိုပါ တပ်ဖွဲ့များအား ဖျက်သိမ်းလိုက်သော်လည်း အဆိုပါ မူဝါဒကို နဂိုအတိုင်း ဆက်လက်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ကိုးကန့် ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် လော်စစ်ဟန်အား ၎င်းနှစ်တွင်ပင် ဖမ်းဆီးခဲ့ရာ တရားမဝင် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်မှုဖြင့် မဟုတ်ဘဲ အစိုးရက ခွင့်မပြုနိုင်သည့် ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်မှု၊ နိုင်ငံတော်ကို ပုန်ကန်မှု တို့ဖြင့် စွဲချက်တင်ခံရသည်။ ရန်ကုန်ရှိ အစိုးရအား နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်နေသည့် လူမျိုးစု တပ်မတော် တခုဖြစ်သည့် ရှမ်းပြည်တပ်မတော် (Shan State Army -SSA) နှင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် မဟာမိတ်ပြုရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လော်စစ်ဟန်သည် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသော်လည်း ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း လာရှိုးမြို့ရှိ ၎င်း၏ နေရပ်ဟောင်းကို ပြန်ကာ ပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့ အသစ် ထပ်မံ ဖွဲ့စည်းပြီး နောက်ပိုင်း ထင်ရှားသည့် စီးပွားရေးသမား တဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၎င်းပိုင်ဆိုင်သည့် အေးရှားဝေါလ် ကုမ္ပဏီသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အကြီးဆုံး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစုကြီးများထဲမှ တခုဖြစ်လာခဲ့ပြီး နိုင်ငံတဝှမ်းရှိ ဆောက်လုပ်ရေး စီမံကိန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လော်စစ်ဟန်နှင့် ၎င်း၏သား စတီဗင်လော တို့သည် “မြန်မာစစ်အစိုးရ၏ အဓိက ဘဏ္ဍာရေး ထောက်တိုင်များ” ဖြစ်သည်ဟု အမေရိကန်အစိုးရက တခါ ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည်။ လော်စစ်ဟန် သည် ရန်ကုန်မြို့၌ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဂျူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ မြို့တော်ဟောင်းတွင် ၎င်း၏ ဈာပနကို ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ ဒေသခံ ဗီဒီယို သတင်းထောက် တဦးက လော်စစ်ဟန်၏ နေအိမ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကာ ဗီဒီယိုရိုက်ကူးဖို့ ကြိုးစားရာတွင် လော်စစ်ဟန်၏ ကိုယ်ပိုင် လုံခြုံရေးများက တားဆီးခဲ့သည်။ နေအိမ်၏ အပြင်ဘက် လမ်းပေါ်တွင်မူ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ချထားကာ လုံခြုံရေးယူထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရွှေတြိဂံဒေသ၏ အခြား အဓိက ဘိန်းဘုရင် တဦးဖြစ်သူ **ခွန်ဆာ** သည် ရှမ်းပြည်တပ်မတော် (SSA) နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးနောက် ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ၎င်း၏ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သော်လည်း ၎င်း၏နောက်လိုက်များက တောခိုသွားကြပြီး တောင်ကြီးမြို့ရှိ ဆေးရုံ တရုံမှ ဆိုဗီယက် ဆရာဝန် နှစ်ဦးကို ပြန်ပေးဆွဲကာ ခွန်ဆာနှင့် အလွဲအလှယ်လုပ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့ ကြသည်။ ၁၉၇၇ မှ ၁၉၈၀ ခုနှစ် အထိ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဩဇာကြီးမားလှသည့် ထိုင်းဗိုလ်ချုပ်ကြီး တဦးဖြစ်သူ **ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကရိုင်ဆတ် ချိုမာနန်** က ဤကိစ္စ၌ ကြားဝင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ဆရာဝန် နှစ်ဦးအား ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အကျဉ်းထောင် အတွင်းရှိ ခွန်ဆာ အားလည်း ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ရသည်။ ခွန်ဆာလည်း ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ဆင်းလာပြီး ရှမ်းညီညွတ်ရေးတပ်မတော် (Shan United Army -SUA) အမည်ဖြင့် တပ်ဖွဲ့ အသစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်း မြန်မာနယ်စပ်နှင့် ကီလိုမီတာ အနည်းငယ် ဝေးသည့်နေရာရှိ

ဘန်ဟင်တက် တွင် အခြေစိုက်ခဲ့သည်။ အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်မြောက်လာသည့် ခွန်ဆာ သည် ကရိုက်ဆတ်နှင့် ကောင်းမွန်သည့် ဆက်ဆံရေး တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၁ ခုနှစ် အတွင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရန် အတွက် မဲဆွယ်စရိတ် အဖြစ် ဘိန်းဘုရင်ကြီးက အမေရိကန် ဒေါ်လာ ငါးသောင်း လျှို့ဝှက်စွာ ထောက်ပံ့ခဲ့သည်ဟု ထိုအချိန်က ခွန်ဆာ၏ အနီးကပ် လူယုံ တဦးက ကျွန်ုပ်အား ပြောပြဖူးပါသည်။

ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တလျှောက် ဘိန်းချက်စခန်းများ အစီအရီ တည်ရှိနေပြီး ဘိန်းဖြူ ပမာဏ အမြောက်အမြား ထွက်ရှိလာခြင်းကြောင့် ခွန်ဆာ တည်ရှိနေခြင်းသည် ထိုင်းနိုင်ငံအဖို့ နိုင်ငံတကာတွင် အရှက်ရစေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များက ခွန်ဆာနှင့် ၎င်း၏ SUA တပ်ဖွဲ့အား မြန်မာနိုင်ငံဘက်သို့ တိုက်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ဘန်ဟင်တက်နှင့် အနီးအနားတွင် အခြေစိုက်သည့် ထိုင်းတပ်ဖွဲ့များအား ခွန်ဆာ က လစဉ် ပေးကမ်းထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းအား တိုက်ခိုက်ရာတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ အခြားဒေသမှ တပ်ဖွဲ့များကို အသုံးပြုခဲ့ရသည်။ သို့သော် အချိန်တိုအတွင်း၌ပင် ခွန်ဆာက ထိုင်းနိုင်ငံ မယ်ဟောင်ဆောင်မြို့နှင့် မျက်နှာချင်း မြန်မာနိုင်ငံဘက်ခြမ်းရှိ ဟိုမိန်းတွင် ဌာနချုပ်အသစ် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ လုံခြုံရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်ဆံရေးကို ပြန်လည် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ခွန်ဆာ၏ အဖွဲ့သည် ထိုင်းအာဏာပိုင်များ အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ ကြားဒေသများမှ ထောက်လှမ်းရေးသတင်းများယူပေးသည်။ ထို့အပြင် ၎င်း၏အဖွဲ့သည် ထိုင်းနိုင်ငံ အတွင်းရှိ ဆောက်လုပ်ရေး စီမံကိန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးကုန်သွယ်မှုတွင် အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းရန်မှာ တရားတဘောင် ရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရှိသည့်အပြင် တာဝန်အလွှဲသုံးစား လုပ်မှုများ မှန်ကန်ကြောင်း တရားရုံးတွင် သက်သေပြရန် ခက်ခဲသောကြောင့် အတော်စွန့်စားရပါလိမ့်မည်။

တချိန်တည်းတွင် ခွန်ဆာ သည် မြန်မာစစ်တပ်၊ မြန်မာထောက်လှမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ တို့နှင့်လည်း ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် လူမျိုးစုနှင့် ကွန်မြူနစ် သူပုန်များအား တိုက်ခိုက်ရန် အတွက် ခွန်ဆာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တည်ရှိနေမှုကို အောက်အီးသညးခံခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဟိုမိန်းဌာနချုပ်ကို မြန်မာစစ်တပ်က တိုက်ခိုက်ခြင်း မရှိဘဲနှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ခွန်ဆာ က လက်နက်ချကာ ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သူတပ်ဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းပြီး ငွေကြေး ပမာဏ အမြောက်အမြားကို မြန်မာဘဏ်များသို့ လွှဲပြောင်းကာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကုမ္ပဏီ၊ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။ ခွန်ဆာ သည် ရန်ကုန်မြို့၌ပင် ၂၀၀၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ယနေ့ခေတ် မူးယစ်ရာဇာများသည် လောစစ်ဟန်နှင့် ခွန်ဆာ တို့ကဲ့သို့ လူသိထင်ရှား ဟန်တလုံးပန်တလုံး မရှိတော့ပေ။ မျိုးဆက်သစ် မှောင်ခိုသမားများသည် တတ်နိုင်သမျှ သိုသိုသိပ်သိပ် နေထိုင်ကြပြီး ဘိန်း၊ ဘိန်းဖြူတို့ အစား မက်သဖက်တမင်းကဲ့သို့သော မူးယစ်ဆေးဝါးများကိုသာ ထုတ်လုပ် ရောင်းချကြတော့သည်။ သို့သော် ၎င်းတို့နှင့် မြန်မာစစ်တပ်ကြားရှိ ဆက်ဆံရေးမှာမူ မပြောင်းမလဲ နဂိုအတိုင်းသာ ဆက်လက် တည်ရှိနေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ လူမျိုးစုသူပုန်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ပေးရမည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါး ကုန်သွယ်မှုကို ရရှိပါသည်။ ရရှိလာသည့် အကျိုးအမြတ်များကို နိုင်ငံတွင်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ တည်ထောင်ပါတော့သည်။

အကြံပြုချက်များနှင့် အသုံးဝင်မည့် အကြောင်းအရာများ

၂၀၂၁ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ရွှေကြိုဂံဒေသ မူးယစ်ဆေးဝါး ကုန်သွယ်မှု ရုတ်ချည်းတိုးပွားသည်ဟု သတင်းများ တက်လာပါသည်။ သို့သော် ဝေဖန်သူတို့မှာလည်း မသေချာလှပါ။

မူးယစ်ဆေးဝါးကုန်သွယ်မှုတွင် အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်းသည် တရားတဘောင် ရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရှိသည့်အပြင် အဆိုပါ တာဝန်အလွဲသုံးစား လုပ်မှုများ မှန်ကန်ကြောင်းအား တရားရုံးတွင် သက်သေပြရန် ခက်ခဲသောကြောင့် အလွန်စွန့်စားရပါလိမ့်မည်။ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုနှင့် ကြံရာပါမှုများ အကြောင်း စုံစမ်းထောက်လှမ်းမည် ဆိုပါက သတိကြီးကြီး ထားရမည့် အပြင် ရှေ့နေရှေ့ရပ်များနှင့်လည်း တိုင်ပင်ရပါလိမ့်မည်။ ဤသတင်းမျိုး စုံစမ်းမည် ဆိုပါက အင်မတန် ခိုင်လုံကာ ယုံကြည်စိတ်ချရသည့် သတင်းရင်းမြစ်များ လိုအပ်ပါသည်။ သူတို့ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ကာကွယ်ပေးရပါမည်။ သို့သော် အွန်လိုင်းပေါ်တွင် ရရှိတဲ့ အကြောင်းအရာများနှင့်ပင် ဆောင်းပါးကောင်း အချို့ ရေးနိုင်ပါသည်။

အမေရိကန် ပညာရှင် ဂျန် ဗျူခန် သည် ၂၀၁၆ ခုနှစ် အတွင်း ရွှေတြိဂံဒေသရှိ အစိုးရ အသိအမှတ်ပြု ပြည်သူ့စစ်များ အကြောင်း ရွှေတြိဂံဒေသရှိ အစိုးရ အသိအမှတ်ပြု ပြည်သူ့စစ်များ အကြောင်း အသေးစိတ် သုတေသနလုပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ပြည်သူ့စစ်များ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ လှုပ်ရှားရာ ဒေသ၊ မြန်မာစစ်တပ်၊ အခြားအစိုးရ အာဏာပိုင်များနှင့် မည်သို့ ဆက်ဆံရေးရှိပုံတို့ ဖြစ်သည်။ ထရန်စ်နေရှင်နယ် အင်စတီကျုကလည်း အသုံးဝင်သည့် အစီရင်ခံစာများကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ရွှေတြိဂံဒေသ၏ မြန်မာနိုင်ငံဘက်အခြမ်းရှိ မူးယစ်ဆေးဝါး ထုတ်လုပ်ရာ ဒေသများအတွင်း အခြေအနေများ အမြဲပြောင်းလဲနေတတ် သဖြင့် အွန်လိုင်း အရင်းအမြစ်များမှ ရရှိလာသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပြန်လှန် တိုက်ဆိုင် စိစစ်ကာ မွမ်းမံသင့်သည်။ မဟာမိတ်များ ကွဲပြားခြင်း၊ အသစ်ဖွဲ့ကြခြင်း ရွှေတြိဂံဒေသ မူးယစ်ဆေးဝါးနိုင်ငံရေး၏ သဘောသဘာဝ ဖြစ်၍ ဒေသတွင်း တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုထက် နိုင်ငံရေးကို ပိုမိုစိုးမိုးကာ လုပ်ကိုင်ရသည်ကိုလည်း သတိပြုသင့်ပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ရွှေတြိဂံဒေသ မူးယစ်ဆေးဝါး ကုန်သွယ်မှု ရုတ်ချည်းတိုးပွားသည်ဟု သတင်းများ တက်လာပါသည်။

အာဏာသိမ်းပြီးနောက် တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုများ မြင့်တက်လာခြင်း၏ နောက်ကွယ်မှ အကြောင်းရင်းမှာ လူထုအုံကြွမှုများအား နှိမ်နင်းရန် အတွက် မူးယစ်ဆေးဝါး နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုသည့် နယ်စပ်ဒေသများရှိ တပ်ဖွဲ့များအား နိုင်ငံ၏အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာရုံးနှင့် အခြား နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက ဆိုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ဝေဖန်သူများ၏ ရှုထောင့်မှာ တမျိုးဖြစ်သည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် မူးယစ်ဆေးဝါး ကုန်သွယ်မှု အပေါ် စစ်ဆင်ရေး ဟုတ်တိပတ်တိ လုပ်ဖူးသည့် သမိုင်းကြောင်း မရှိဟု ၎င်းတို့က ဆိုကြသည်။ အခြား တဖက်တွင်လည်း ငွေကြေး အကျိုးအမြတ်သော်လည်းကောင်း၊ သူပုန်များကို တိုက်ခိုက်ရာတွင် အသုံးဝင်သည့် အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ကြသည့် ပြည်သူ့စစ်များက စစ်တပ်သည် မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်သူများနှင့် တနည်းမဟုတ် တနည်းဖြင့် နားလည်မှုယူထားကြသည်။

ရွှေတြိဂံဒေသအတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါး အမှန်တကယ် ပိုမို ထုတ်လုပ်နေကြခြင်း ရှိမရှိနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ငြင်းခုံရဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်မှ စတင်၍ မူးယစ်ဆေးဝါး ဖမ်းဆီးရမှု မြင့်တက်လာခဲ့ရခြင်းသည် အခြားအကြောင်းရင်းများကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပြီး ထုတ်လုပ်မှု မြင့်တက်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု အလွယ်တကူ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရန် မသင့်ကြောင်း ထရန်စ်နေရှင်နယ် အင်စတီကျု (TNI) က သတိပြုမိသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်လုပ်မှု အဆမတန် တိုးမြင့်လာခြင်းကို သတိနှင့် စောင့်ကြည့်သင့်ကြောင်း ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလထုတ် အစီရင်ခံစာ တစောင် တွင် TNI က ဖော်ပြထားသည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဂျန်လတွင် မြန်မာစစ်အစိုးရက ကုလသမဂ္ဂ၏ ကမ္ဘာ့မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးနေ့ကို ကျင်းပ၍ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၄၂ သန်းတန်ဖိုးရှိ မူးယစ်ဆေးဝါးများ ဟုဆိုကာ မီးရှို့ဖျက်ဆီးပြခဲ့သည်။ သို့သော် ဤသို့သော

အများမြင်သာအောင် လုပ်ပြသည့်ပွဲသည် “ဆယ်စုနှစ်များစွာ လုပ်ခဲ့လေ့ရှိသည့် လှည့်ကွက်” သာ ဖြစ်ကြောင်း လွတ်လပ်သည့် သုတေသီ တဦးဖြစ်သူ ဒေးဗစ် မက်သီဆန် က အေအက်ဖ်ပီ သတင်းဌာနကို ပြောကြားခဲ့သည်။

“စစ်တပ်ကလည်း မူးယစ်ဆေးဝါးကို ပပျောက်ရေးကို အလေးပေး လုပ်နေချင်ယောင်ဆောင်တယ်။ ဒါကို အနောက်နိုင်ငံတွေကလည်း ယုံချင်ယောင်ဆောင်ကြတယ်” ဟု မက်သီဆန် က အေအက်ဖ်ပီ သတင်းဌာနအား ပြောကြားခဲ့သေးသည်။ “[မြန်မာနိုင်ငံ] ပဋိပက္ခဒေသတွေမှာ တည်ငြိမ်မှု အာမခံနိုင်ဖို့အတွက် မူးယစ်ဆေးဝါး အကြီးအကျယ် ထုတ်လုပ်နေတာကို အကာအကွယ် ပေးနေတဲ့ နေရာမှာ စစ်တပ်က အမြဲတမ်းလိုလို ပါဝင် ပတ်သက်နေတယ်” ဟုလည်း သူက ထောက်ပြခဲ့သေးသည်။

လေ့လာရန် ဥပမာများ

ထိုင်းနိုင်ငံ အတွင်း အကျင့်ပျက်ခြစား လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများ အကြောင်းကို သိရှိလိုလျှင် ထိုင်းပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသည့် ဖာဆွတ် ဖုံဖိုင်ကျစ်နှင့် ဆွန်ဆစ် ပီရီယရန်ဆန် တို့ ရေးသားသည့် “ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း အကျင့်ပျက်ခြစားမှုနှင့် ဒီမိုကရေစီ (Corruption and Democracy in Thailand)” ကို ဖတ်ရှုသင့်သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ဆိုသော်လည်း အခြေခံ စိစစ်တွေ့ရှိချက်နှင့် သုံးသပ်ချက်များမှ အသုံးဝင်နေဆဲ ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် ကုလသမဂ္ဂက မြန်မာနိုင်ငံ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှုနှင့် ၎င်းက ဆက်လက်တည်တံ့စေသည့် ယုံတမ်းများအကြောင်းကို ဘာတီး(လ်) လင့်တနာ က အဝေးရောက် မြန်မာနိုင်ငံသားများ စီမံလုပ်ကိုင်နေသည့် ဧရာဝတီ၊ ဝက်ဆိုက်တွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ဆောင်းပါး တပုဒ် တွင်လည်း “အမှန်မှာမူ အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများ မူးယစ်ဆေးဝါး ကုန်သွယ်မှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်ကို ယူအန်အိုဒီစီက နှစ်ရှည်လများ ဖုံးကွယ်ပေးခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ လူမျိုးစု လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများကိုသာ အပြစ်ပုံချခဲ့သည်” ပါရှိပါသည်။

မြန်မာ စာရေးဆရာ ကျော်လင်းထွန်း ကလည်း ပန်းဆေး ပြည်သူ့စစ်အကြောင်း စုံစမ်းထောက်လှမ်းကာ မြန်မာနိုင်ငံက အပတ်စဉ်ထုတ် စာစောင် တခုဖြစ်သည့် ဖရန်တီယာ မှာ ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ ဤပန်းဆေး ပြည်သူ့စစ် တပ်ဖွဲ့သည် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် ရှိပြီး မြန်မာစစ်တပ်နှင့် လက်တွဲ လှုပ်ရှားနေသည့် တပ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။ “လောင်းကစား၊ မူးယစ်ဆေးဝါး တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုနှင့် လိင်လုပ်ငန်းများ ပွင့်လင်းစွာ တည်ရှိနေသည့် (နယ်စပ်မြို့ဖြစ်သော) မူစယ်မြို့နှင့် အနီးတဝိုက်အပြင် မြန်မာနှင့် တရုတ် နိုင်ငံအကြား တရားဝင် နယ်စပ်ဂိတ် သုံးခုနှင့်လည်း နီးစပ်လျက်ရှိသည့် ဒေသများတွင် “ အခြေစိုက် လှုပ်ရှားလျက် ရှိသည်။ ဒေသတွင်း ပြည်သူ့စစ် တပ်ဖွဲ့များက အစိုးရ၏ အသိအမှတ်ပြုမှုကိုလည်း ခံကြရသေးသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပန်းဆေး ပြည်သူ့စစ်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည့် ကျော်မြင့် သည် ၂၀၁၀-၂၀၁၅ ခုနှစ် အတွင်း (မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းက ပြည်နယ်လွှတ်တော် တခုဖြစ်သည့်) ရှမ်းပြည်နယ် လွှတ်တော်၌ မူစယ် ကိုယ်စားပြု ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးလေသည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်

ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ သည် အာရှတိုက် သမိုင်း၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ရာဇဝတ်မှုများ အကြောင်း စာအုပ်ပေါင်း ၂၂ အုပ်ကို ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ အေးရှားတိုင်းမ်စ် နှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပြီး အရှေ့ဗားစီးပွားရေးရီဗျူး၊ ဆွီဒင် နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာ တစောင် ဖြစ်သည့် Svenska Dagbladet နှင့် ယူကေနိုင်ငံ ဂျိန်းအင်ဖော်မေးရှင်းဂရုတို့၏ သတင်းထောက် တယောက် အဖြစ်လည်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ လင့်တနာ သည် ထိုင်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ချင်းမိုင်မြို့တွင် မိသားစုနှင့် အတူ နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

<https://burma.irrawaddy.com/organized-crime-guide/2023/01/12/257257.html>